

Digitalizálta
a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár
és Információs Központ

28.007
1847

M. TUDÓS TÁRSASÁGI

N É V K Ö N Y V ,

N A P T Á R H A Z

1847-re.

B U D Á N,

A' MAGYAR KIR. EGYETEM' BETŰIVEL.

08.667

1847

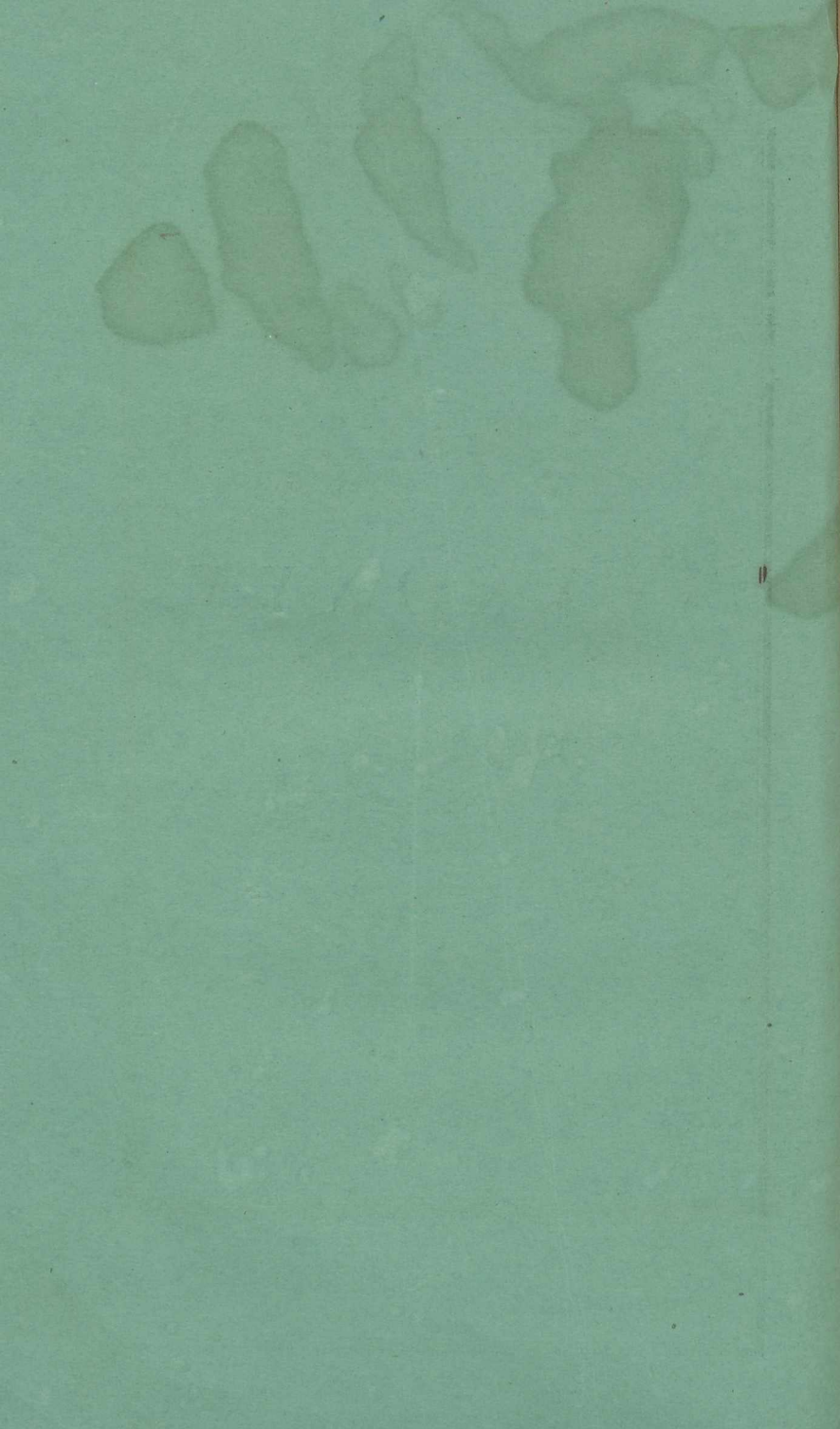
M. TUDÓS TÁRSASÁGI

N É V K Ö N Y V ,

N A P T Á R R A L

1847-re.

M. TUDÓS TÁRSASÁGI

N É V K Ö N Y V

1847-re.

BUDÁN,

A' MAGYAR KIR. EGYETEM' BETŰIVEL.

Ülések' sora 1847-re.

Januar.

- 4. *Őszves acad.*
- 11. Mathem. oszt.
- 18. Törvényt. oszt.
- 25. Természettud. oszt.

Februar.

- 1. *Őszves acad.*
- 8. Nyelvtud. oszt.
- 15. Philos. oszt.
- 22. Történeti oszt.

Martius.

- 1. *Őszves acad.*
- 8. Mathem. oszt.
- 15. Törvénytud. oszt.
- 22. Természettud. oszt.
- 29. *Őszves acad.*

Aprilis.

- 1. *Őszves acad.* (pályamunkák' beadása).
- Husvét.
- 12. Nyelvtud. oszt.
- 19. Philos. oszt.
- 26. Történeti oszt.

Majus.

- 3. *Őszves acad.*
- 10. Mathem. oszt.
- 17. Törvénytud. oszt.
- 24. Természettud. oszt.
- 31. *Őszves acad.*

Junius.

- 7. Nyelvtud. oszt.
- 14. Philos. oszt.
- 21. Történeti oszt.
- 28. *Őszves acad.*

Julius.

- 5. Mathem. oszt.
- 12. Törvénytud. oszt.
- 19. Természettud. oszt.
- 26. *Őszves acad.*

Augustus.

- 2. Nyelvtud. oszt.
- 9. Philos. oszt.
- 16. Történeti oszt.
- 23. *Őszves acad.*
- 30. *Őszves acad.*

NAGY GYÜLÉS.

* * *

Osztályi kisgyűlések' átnézete.

I.	Nyelv.	Febr.	8.	Apr.	12.	Jun.	7.	Aug.	2.
II.	Phil.	Febr.	15.	Apr.	19.	Jun.	14.	Aug.	9.
III.	Tört.	Febr.	22.	Apr.	26.	Jun.	21.	Aug.	16.
IV.	Math.	Jan.	11.	Mart.	8.	Maj.	10.	Jul.	5.
V.	Törv.	Jan.	18.	Mart.	15.	Maj.	17.	Jul.	12.
VI.	Term.	Jan.	25.	Mart.	22.	Maj.	24.	Jul.	19.

Őszves academiái.

Jan. 4.	Febr. 1.	Mart. 1.	29.	Apr. 1.
Maj. 3. 31.	Jun. 28.	Jul. 26.		Aug. 23. 30.

Kalendárium 1847. évre.

JANUARIUS.

1	Pént.	Új év.
2	Szom.	Ábel, Béla.
3	Vas.	Genovéa, Dán.
4	Hétf.	Titus, Isabella.
5	Kedd	Simon barát.
6	Szerd.	Anast. <i>Vízker.</i>
7	Csöt.	Bálint püsp.
8	Pént.	Szörény.
9	Szom.	Julián.
10	Vas.	Remete Pál.
11	Hétf.	Hygin.
12	Kedd	Erneszt.
13	Szerd.	Vidor, Hilarius.
14	Csöt.	Boldog p.
15	Pént.	Mór apát.
16	Szom.	Marczell, Géza.
17	Vas.	Jéz. N. Rem. Ant.
18	Hétf.	Piroska.
19	Kedd	Márta.
20	Szerd.	Fáb. Sebestyén.
21	Csöt.	Ágnes.
22	Pént.	Vincze.
23	Szom.	Mária' eljegy.
24	Vas.	Timoté, Surán.
25	Hétf.	Pál' fordulása.
26	Kedd	Polycarp.
27	Szerd.	Arany száju Ján.
28	Csöt.	Nagy Károly.
29	Pént.	Salesi Ferencz.
30	Szom.	Agunda
31	Vas.	Marcella, Ludov.

FEBRUARIUS.

1	Hétf.	Ignác püsp.
2	Kedd	<i>Gyertyasz. B. A.</i>
3	Szerd.	Balázs puspök.
4	Csöt.	Rémb.
5	Pént.	Ágota.
6	Szom.	Dorottya.
7	Vas.	Rikárd.
8	Hétf.	Mathai János.
9	Kedd	Apalin.
10	Szerd.	Scholastica.
11	Csöt.	Derzső.
12	Pént.	Eulalia.
13	Szom.	István püsp.
14	Vas.	Bálint vért.
15	Hétf.	Faustin, Jovita.
16	Kedd	Juliána. <i>Húsh.</i>
17	Szerd.	Elek hitv. <i>Hmv.</i>
18	Csöt.	Simon püsp. 's vt.
19	Pént.	Zsuzsanna.
20	Szom.	Eleuther.
21	Vas.	Eleonora.
22	Hétf.	Üszögös Péter.
23	Kedd	Lázár, Marg.
24	Szerd.	Mátyás ap.
25	Csöt.	Niceph.
26	Pént.	Sándor püsp.
27	Szom.	Leander.
28	Vas.	Román.

MARTIUS.

APRILIS.

1	Hétf.	Albin püsp. hitv.	1	Csöt.	Hugo püsp. <i>N.Cs.</i>
2	Kedd	Simplicius.	2	Pént.	Paulai Fer. <i>N. P.</i>
3	Szerd.	Kinga. <i>Kánt. †</i>	3	Szom.	Pongrácz. <i>N. Sz.</i>
4	Csöt.	Kázmér.	4	Vas.	Izid. <i>Husv.</i>
5	Pént.	Adorján vért.	5	Hétf.	F. Vincze. <i>Husv.</i>
6	Szom.	Fridrik.	6	Kedd	Mar.
7	Vas.	Aquinoi Tamás.	7	Szerd.	Hermán.
8	Hétf.	Istenes János.	8	Csöt.	Dezső püsp.
9	Kedd	Francisca.	9	Pént.	Demeter vt.
10	Szerd.	Attala apát.	10	Szom.	Ezekiel.
11	Csöt.	Kosztá hitv.	11	Vas.	Arszlán p.
12	Pént.	Gergely pápa.	12	Hétf.	Gyula p.
13	Szom.	Krisztina szűz.	13	Kedd	Justin. Ida.
14	Vas.	Matild.	14	Szerd.	Tiborc.
15	Hétf.	Matrona szűz.	15	Csöt.	Neste.
16	Kedd	Herib.	16	Pént.	Lambert.
17	Szerd.	Gertrúd.	17	Szom.	Rudolf.
18	Csöt.	Sándor püsp. vt.	18	Vas.	Apollonius.
19	Pént.	József (Izip).	19	Hétf.	Timon.
20	Szom.	Joákim.	20	Kedd	Sulpicius.
21	Vas.	Bened.	21	Szerd.	Anzselm.
22	Hétf.	Octav.	22	Csöt.	Soter, Cajus vt.
23	Kedd	Victorin.	23	Pént.	Adalbert.
24	Szerd.	Gábor.	24	Szom.	György.
25	Csöt.	<i>Gyüm. olt. B. A.</i>	25	Vas.	Márk evang.
26	Pént.	Ernő vért.	26	Hétf.	Kilit pápa.
27	Szom.	Sándor.	27	Kedd	Peregrin.
28	Vas.	Vilmos. <i>Vir. V.</i>	28	Szerd.	Vitályos.
29	Hétf.	Eustach.	29	Csöt.	Péter vért.
30	Kedd	Quirin.	30	Pént.	Senasb, Katalin.
31	Szerd.	Benj. vt.			

MAJUS.

JUNIUS.

1	Szom.	Fülöp. J.
2	Vas.	Zsigmond.
3	Hétf.	† feltalált.
4	Kedd	Florián.
5	Szerd.	Gothárd.
6	Csöt.	János' ol. főzet.
7	Pént.	Szaniszló. Gizela.
8	Szom.	Mihály' jelen.
9	Vas.	Nazianzi Gergely.
10	Hétf.	Izidor.
11	Kedd	Beatrix.
12	Szerd.	Pongrácz.
13	Csöt.	Szervác. <i>Áld. Cs.</i>
14	Pént.	Bonifác.
15	Szom.	Zsófia.
16	Vas.	N. Ján.
17	Hétf.	Bruno. Zalkán.
18	Kedd	Boldog.
19	Szerd.	Ivó.
20	Csöt.	Bernardin.
21	Pént.	Valent p.
22	Szom.	Julia.
23	Vas.	Dezsér p. <i>Pünk.</i>
24	Hétf.	Janka. <i>Pünk. H.</i>
25	Kedd	Orbán.
26	Szerd.	Eleuther. Fülöp.
27	Csöt.	Mária Magdolna.
28	Pént.	Emil.
29	Szom.	Makszim püsp.
30	Vas.	Ferdinánd.
31	Hétf.	Petronilla.

1	Kedd	Firmus.
2	Szerd.	Rézmán.
3	Csöt.	Klotild. <i>Úrnap.</i>
4	Pént.	Quirin.
5	Szom.	Bonifác.
6	Vas.	Norbert.
7	Hétf.	Róbert apát.
8	Kedd	Medárd püsp.
9	Szerd.	Gibárd.
10	Csöt.	Margit királyné.
11	Pént.	Barnabás.
12	Szom.	Fac. János.
13	Vas.	Páduai Antal.
14	Hétf.	Vazul.
15	Kedd	Vidos.
16	Szerd.	Juditta asszony.
17	Csöt.	Rajner. Adolf.
18	Pént.	Marcellian.
19	Szom.	Gyárf. és Protáz.
20	Vas.	Szilvér pápa.
21	Hétf.	Alajos.
22	Kedd	Paulin.
23	Szerd.	Szidónia.
24	Csöt.	Iván.
25	Pént.	Prosper.
26	Szom.	János és Pál.
27	Vas.	László király.
28	Hétf.	Arszlán pápa.
29	Kedd	<i>Péter és Pál.</i>
30	Szerd.	Pál' emlékezete.

JULIUS.

1	Csöt.	Tibolt. Áron.
2	Pént.	Sarl. B. Assz.
3	Szom.	Heliodor.
4	Vas.	Udalrik.
5	Hétf.	Vilmos apát.
6	Kedd	Ézsajás.
7	Szerd.	Vilibald.
8	Csöt.	Erzsébet kir.
9	Pént.	Bereczk püsp.
10	Szom.	Amália. Rufina.
11	Vas.	Pius pápa.
12	Hétf.	Nábor. Henrik.
13	Kedd	Margit. Ödön p.
14	Szerd.	Bonaventura.
15	Csöt.	Apostolok' oszl.
16	Pént.	Faust vt. Hilarin.
17	Szom.	Elek.
18	Vas.	Arnulf, Emilián.
19	Hétf.	Aranka.
20	Kedd	Illés próf.
21	Szerd.	Dániel próf.
22	Csöt.	Mária Magd.
23	Pént.	Libor.
24	Szom.	Krisztina.
25	Vas.	Jakab apost.
26	Hétf.	Anna.
27	Kedd	Pentele.
28	Szerd.	Incze pápa.
29	Csöt.	Márta.
30	Pént.	Abdon.
31	Szom.	Ignác hitv.

AUGUSTUS.

1	Vas.	V. sz. Péter.
2	Hétf.	Portiuncula.
3	Kedd	István' talált.
4	Szerd.	Domonkos.
5	Csöt.	Havi B. Assz.
6	Pént.	Úr' színvált.
7	Szom.	Kajetán. Alb. h.
8	Vas.	Czirjék.
9	Hétf.	Román.
10	Kedd	Lőrincz.
11	Szerd.	Zsuzsánna.
12	Csöt.	Klára szűz.
13	Pént.	Ipoly vért.
14	Szom.	Özséb.
15	Vas.	Nagy B. Assz.
16	Hétf.	Rókus. Arszák.
17	Kedd	Liberat. Augusta.
18	Szerd.	Ilona.
19	Csöt.	Lajos pü. Sebald.
20	Pént.	István m. király.
21	Szom.	Bernát.
22	Vas.	Filibert.
23	Hétf.	Beniczi Filep hv.
24	Kedd	Bertalan.
25	Szerd.	Lajos kir.
26	Csöt.	Sámuel.
27	Pént.	Calas. József.
28	Szom.	Ágoston.
29	Vas.	János' fővétele.
30	Hétf.	Róza szűz.
31	Kedd	Rajmund.

SEPTEMBER.

OCTOBER.

1 Szerd.	Órangy. Egyed.
2 Csöt.	Zeno vt. Igaz.
3 Pént.	Albert. Seraph.
4 Szom.	Rozália.
5 Vas.	Victorin. Donát.
6 Hétf.	Zakariás.
7 Kedd	Regina.
8 Szerd.	<i>Kis - Asszony.</i>
9 Csöt.	Gorgon.
10 Pént.	Tol. Miklós hg.
11 Szom.	Emília.
12 Vas.	Tób. <i>Mária n. n.</i>
13 Hétf.	Morily püsp.
14 Kedd	† felmag.
15 Szerd.	Nikita.
16 Csöt.	Cornél és Cypr.
17 Pént.	Lombert püsp.
18 Szom.	Tamás érsek.
19 Vas.	Január.
20 Hétf.	Eustach.
21 Kedd	Máté evang.
22 Szerd.	Móricz. Emmer.
23 Csöt.	Tekla.
24 Pént.	Gellért.
25 Szom.	Kleofás.
26 Vas.	Justina.
27 Hétf.	Kozma és Demj.
28 Kedd	Venczel.
29 Szerd.	Mihály.
30 Csöt.	Jeromos.

1 Pént.	Remigius.
2 Szom.	Leodegár.
3 Vas.	Kandid.
4 Hétf.	Szer. Ferencz.
5 Kedd	Placid. Donát.
6 Szerd.	Bruno.
7 Csöt.	Ágost. hitvalló.
8 Pént.	Brigitta assz.
9 Szom.	Dénes.
10 Vas.	Borg. Ferencz.
11 Hétf.	Burkard.
12 Kedd	Miksa püsp.
13 Szerd.	Kálmán vt.
14 Csöt.	Calixtus.
15 Pént.	Teréz.
16 Szom.	Gál apát.
17 Vas.	Hedvig.
18 Hétf.	Lukács vt.
19 Kedd	Ferdinánd.
20 Szerd.	Vendelin.
21 Csöt.	Orsolya.
22 Pént.	Kordula.
23 Szom.	Capist. János.
24 Vas.	Ráfael.
25 Hétf.	Krizsán és Dária.
26 Kedd	Demeter.
27 Szerd.	Szabína.
28 Csöt.	Simon Judás.
29 Pént.	Narczisz.
30 Szom.	Kolos.
31 Vas.	Farkas.

NOVEMBER.

1	Hétf.	<i>Mind. Szent.</i>
2	Kedd	Halottak' emlék.
3	Szerd.	Hubert.
4	Csöt.	Boromei Károly.
5	Pént.	Imre hg.
6	Szom.	Lénárd.
7	Vas.	Engelbert.
8	Hétf.	Godofréd.
9	Kedd	Tivadar.
10	Szerd.	Avellini András.
11	Csöt.	Márt. püsp.
12	Pént.	Emilián.
13	Szom.	Kosztka Szaniszló.
14	Vas.	Clementin.
15	Hétf.	Lipót, Getrud.
16	Kedd	Otmár. Edmund.
17	Szerd.	Gergely püsp.
18	Csöt.	Odo apát. Odön.
19	Pént.	Erzsébet assz.
20	Szom.	Bódog.
21	Vas.	B. Assz. beavat.
22	Hétf.	Cziczelle.
23	Kedd	Kelemen pápa.
24	Szerd.	Flóra.
25	Csöt.	Katalin.
26	Pént.	Konrád.
27	Szom.	Virgilius.
28	Vas.	Sosthenes.
29	Hétf.	Saturnin.
30	Kedd	András v. Endre.

DECEMBER.

1	Szerd.	Eligius. Natalia.
2	Csöt.	Bibiana.
3	Pént.	Xav. Ferencz.
4	Szom.	Borbála.
5	Vas.	Szabbas.
6	Hétf.	Miklós püsp.
7	Kedd	Ambrus püsp.
8	Szerd.	<i>Bold. A. fogant.</i>
9	Csöt.	Leocadius.
10	Pént.	Judit.
11	Szom.	Damascus.
12	Vas.	Sándor vért.
13	Hétf.	Lucza. Ottilia.
14	Kedd	Spiridi.
15	Szerd.	Caelian.
16	Csöt.	Özséb püsp.
17	Pént.	Lázár.
18	Szom.	Karacs püsp.
19	Vas.	Nemesis vért.
20	Hétf.	Domonkos.
21	Kedd	Tamás ap.
22	Szerd.	Zénó.
23	Csöt.	Victoria.
24	Pént.	Ádám, Éva.
25	Szom.	<i>N. Karácson.</i>
26	Vas.	<i>István I. vért.</i>
27	Hétf.	János. evang.
28	Kedd	Apró-szentek.
29	Szerd.	Tamás püsp. vt.
30	Csöt.	Dávid.
31	Pént.	Silvester.

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁGNAK

AZ 1825—7. ORSZÁGGYÜLÉS' XI-D. TÖRVÉNYCZIKKELYNÉL FOGVA TÖRVÉNYES

P Á R T F O G Ó J A.

JÓZSEF, austriai császári, magyar és cseh kir. örökös herczeg, austriai főherczeg, aranygyapjas, sz. István ap. magyar király' s a' brazíliai cs. déli kereszt rendének nagykeresztese, Magyarország' félé százados nádora, főkapitánya s kir. helytartója, a' jászok' és kúnok' grófja és birája, cs. kir. tábornagy, két magyar huszárezred' tulajdonosa, ns Pest, Pilis és Zsolt törv. egyesült vármegyék' örökös és valóságos főispánja, a' magyar kir. helytartó tanács' és a' hétszemélyes főtörvényszék' elnöke, a' m. nemzeti museum', valamint a' m. nemzeti hadi academia' törvényes pártfogója.

E L Ő L Ü L Ő S É G.

G. TELEKI JÓZSEF (Széki), cs. kir. kamarás és valóságos belső titkos tanácsos, Erdélyország' főkormányzója, az erdélyi k. főkormánysszék' és az erd. helv. hitvallásuak' egyházi főtanácsának elnöke, Szabolcs vmegye' főispánja, a' tiszamelléki helvet. hitv. egyházkerület' főgondviselője, a' bajor kir. tud. academia' tiszt., a' dán kir. éjszaki régiségtudományi társaság', úgy a' m. tud. társaság' igazg. és tiszttagja és előlülője. *Kolosvárt. Választatott Pozsonyban, 1830. nov. 17., legújabbán Pesten, dec. 23. 1846.*

G. SZÉCHENYI ISTVÁN (Sárvári-Felső-Vidéki), cs. k. kamarás, valóságos belső titkos és m. kir. helytartósági tanácsos, az ország-közlekedési bizottmány' elnöke, az orosz cs. Vladimir-rend' negyed osztálybeli vitéze, a' porosz kir. katonai érdemrend', a' sardiniai Mórícz és Lázár-, a' sicíliai sz. Ferdinánd- és érdem-rendek' vitéze, a' bajor kir. tud. academia' tisztt., 's a' m. tud. társaság' igazg. és tiszttagja, 's másod előlülője, több ns vármegye' táblabírája. *Pesten, Fel-Dunasor, Ullmann-ház. Választatott Pozsonyban, 1830. nov. 17., 's legújabbán Pesten, decemb. 23. 1846.*

IGAZGATÓ TANÁCS.

Azok' nevei, kiknél választás nem említettik, az alaprajz' helybenhagyása' felolvasásakor hirdettetének ki Pozsonyban, nov. 17. 1830.

G. Andrásy György (Krasznahorkai és Csík-sz.-Királyi), ő cs. kir. fels. aranykulcsos híve, ns Sáros vmegye' főispánja, 's a' m. t. t. tiszttagja. *Hosszúréten, ut. posta Rozsnyó.*

Bartal György (Beleházi), sz. István ap. magyar király' rendebeli és arany sarkantyús vitéz, a' m. kir. udv. cancellariánál tanácsos és referendarius. *Bécsben.*

Hg. Batthyányi Fülöp (Battyáni), Németújvár' örökös, Strattmanni gróf, ő cs. kir. fels. val. belső titk. tanácsosa és aranykulcsos híve, Leopold' cs. rendének középkeresztese, ns Vas vmegye' örökös és valós. főispánja. *Bécsben.*

G. Cziráky Antal (Cziráki és Dénesfalvi), aranygyapjas, sz. István ap. kir. rendének nagykeresztese, arany sarkantyús vitéz, cs. kir. kamarás, val. belső titkos tanácsos és statusminister, ns Fejér vmegye' főispánja. *Bécsb.*

Fáy András (Fáji), több ns vmegye' tbirája, 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Pesten, Kalap-utczá 207. sz. Választ. jun. 9. 1845.*

B. Jósika Miklós (Branyicskai), cs. kir. kamarás, a' m. t. t. tiszt. tagja, 's a' Kisfaludy-társaság' elnöke. *Pesten és Szurdokon Erdélyben, ut. post. Bréd. Választ. sept. 10. 1836.*

G. Károlyi György (Nagykárolyi), ns Békes vmegye' főispánja, a' gazd. egyesület' elnöke, m. t. t. tiszt. tag. *Pesten, Egyetem-utczá, saját ház, és Csurgón, ut. post. Sz. - Fejérvár.*

G. Keglevich Gábor (Buzini), sz. István ap. kir. jeles rende' középkeresztese, a' pápai Krisztusrend' lovagja, ő cs. kir. fels. kamarása, val. belső titkos és m. kir. helytartósági tanácsos, Magyarország' főtárnoka, a' hétszemélyes főtörvényszék' birája 's ns Nógrád vármegye' főispánja. *Budán, városház' tere, praesid. palot.*

Mailáth György (Székhelyi), sz. István ap. kir. rende' középkeresztese, val. b. tit. tanácsos, Magyarország' birája, a' hétszemélyes főtörvényszék' ülnöke, ns Hont vmegye' főispánja, 's a' m. kir. egyetemnél a' philos. kar' tagja. *Pesten, Egyetem-utczá, 490. sz.*

G. Nádasdi Ferencz, Fogaras' földének örököse, ő cs. kir. fels. val. b. titkos tanácsosa, sz. István ap. kir. rende' középkeresztese, kalocsai érsek, a' hétszemélyes főtörvényszék' birája, ns Komárom vármegye' örökös főispánja. *Választatott sept. 5. 1838. Kalocsán és Pesten, Vásárpiaicz, Ürményi-ház.*

Nagy Pál (Felső-Büki), több ns vármegye' táblabirája. *Felső-Bükön, Sopron vmegyében.*

B. Perényi Zsigmond (Peréni), m. kir. tanácsos, a' hétszemélyes főtörvényszék' birája, ns Ugocsa vármegye' főispánja. *Pesten, Kerepesi-út, 1347. sz. Vá. sept. 11. 1835.*

B. Prónay Albert (Tót-Prónai és Blatniczai), cs. kir. kamarás, a' hétszemélyes főtörvényszék' birája, a'

bányakerületi ev. superintendentia' világi felügyelője. *Pesten, Terezia-város, Dohány-utcza, 376. sz. Választ. Pozsonyban, mart. 8. 1840.*

G. R e v i c z k y Á d á m (Revisnyei), sz. István apost. m. kir. rende' nagykeresztese, Leopold cs. rendbeli vitéz, a' sardin. k. Móríc' és Lázár' rendének brilíantos nagykeresztese, a' toscanai sz. József' érdemrendének 's a' parmai constantini sz. György' rendének nagykeresztese, a' jeruzsálemi sz. János' rendének lovagja, a' luccai sz. György' katonai rendének első osztályu vitéze, cs. kir. kamarás, val. bel. titk. tanácsos, m. kir. főudvarmester, ns Borsod vmegye' főispánja, a' krajnai földmivelő társaság' tisztt., 's a' pesti kir. egyetemben a' törvénytud. kar' tagja. *Velen-czeben.*

Schedius Lajos, kir. tanácsos, phil. dra, a' Kisfaludy-társaság' helytartó elnöke, a' moszka cs. charkóvi egyetem' tisztt., a' göttingeni kir. tud. társaság' level., a' pesti philosoph. kar' 's a' jenai latin társaság' tagja, több ns vármegye' táblabírája. *Váczi-utcza, 14. sz. 2. em. Választatott jún. 9. 1845.*

G. Somsich Pongrácz (Sárdi), sz. István ap. m. király' rendének középkeresztese, cs. királyi állodalmi és udv. értekezleti tanácsos, ns Baranya vármegye' főispánja. *Bécsben.*

G. Széchenyi István, I. Elölülőség.

Szegedi Ferencz (Mező-Szegedi), cs. kir. kamarás. *Bécsben.*

G. Teleki József, I. Elölülőség.

Ürményi Ferencz (Ürményi), Leopold császár' rendének középkeresztetes vitéze, cs. k. aranykulcsos és valóságos belső titkos tanácsos, a' magyar szent korona' őre, 's a' pesti kereskedelmi bank' elnöke. *Választ. jún. 9. 1845.*

Vághy Ferencz, a' hétszemélyes főtörvényszék' váltói előadó ülnöke, több ns vmegye' táblabírája. *Pesten, Egyetem-utcza, 409. sz.*

G. Vay Ábrahám (Luskodi és Vajai), cs. kir. val. belső titk. tanácsos és kamarás, ns Marmaros vmegye' főispánja. *Berkeszen.*

B. Vay Miklós (Vajai), cs. kir. kamarás és val.

b. titk. 's kir. helyt. tanácsos, a' m. szent korona' őre, Magyarország' tartománybiztosság' főigazgatója, 's a' tiszántuli ref. superintendia' főgondviselője. *Budán, Díszpiacz, 14. sz. Választ. sept. 3. 1841.*

B. Wesselényi Miklós (Hadadi), a' zilahi gymnasium' főgondviselője, a' közép-szolgai derékszék' 's több ns vmegye' táblabírája, m. t. t. tiszt. tag. *Zsibón.*

TITOKNOK.

Schedel Ferencz, orv. dr., szemészség' mestere, a' m. kir. egyetem' könyvtárának igazgatója, a' m. tud. társaság, a' budapesti kir. orvosegyesület', a' kir. magy. természettud. társulat' 's a' német keleti társaság' rendes, a' pesti orvosi kar', a' berlini critica' egyesület', a' drezdai természettud. és orvosi, a' würzburgi philosophiai és orvosi társaságok' tagja, a' Kisfaludy-társaság' igazgatója, ns Trencsény, Bihar és Torontál vmegyék' tbirája. *Pesten, Sebestyénpiacz, 296. sz. 2. em. Rendes taggá nevezte az igazgatóság Pozsonyban, 1830. nov. 17.; titoknokká választatott sept. 12. 1835.*

I. NYELVTUDOMÁNYI OSZTÁLY.

Tiszteleti tagok.

Helybeli.

Fáy András, I. Ig. Tan. *Választ. febr. 15. 1831.*

Vidékiek.

B. Jósika Miklós, I. Ig. Tan. *Választatott oct. 7. 1843.*

Pyrker László (Felső-Eőri), philos. dr., a' vas korona' jeles rendének első osztálybeli lovagja, egri atyáérsek, val. belső titkos tanácsos, Heves és Külső-Szolnok vmegye' örökös főispánja. *Egerben. Választ. dec. 24. 1844.*

Rendes tagok.

Helybeliek.

Vörösmarty Mihály, hites ügyvéd, ns Csongrád, Bihar és Heves vmegyék' tbirája 's a' Kiskalud-ársaság' tagja. *Urak' utczája*, 450. sz. 2-dik em. *Kinev. az igazg. Pozsonyban*, nov. 17. 1830.

Szemere Pál (Szemerei), több ns vmegye' tbirája 's a' Kiskalud-ársaság' tagja. *Nagyhid-utca*, 640. sz. és *Péczelen. Választ. febr. 16. 1831.*

Balogh Pál (Almási), orv. dr., a' pesti orv. kar', a' kir. m. természettudományi társulat' r., 's a' berlini orvosi és seborvosi társaság' lev. tagja, ns Krassó, Temes 's Gömör- és Kis-Hont törv. egy., úgy Bihar és Borsod vmegyék' tbirája. *Józsefpiacz, az óránál. Választ. sept. 14. 1835.*

Czuczor Gergely, sz. Benedek' rendebeli áldozó pap, a' bácsi 's vecsei nemesszék' tbirája, 's a' Kiskalud-ársaság' tagja. *Ideiglen Pesten. Választ. sept. 10. 1836. Lakik Hatvani-utca*, 583. sz. 2-d. udv. 3-d. em.

Vidékiek.

Fábián Gábor, ns Arad, Csanád, Csongrád, Békés, Torontál és Bihar vármegyék' tbirája. *Aradon. Választ. sept. 14. 1835.*

Nagy János, hittud. dra, szombathelyi megyei áld. pap, a' püspöki lyceumban a' keleti nyelvek', bibliai hit-tudományok' 's a' hazai törvények' prof., ns Vas és Zala vármegyék' tbirája. *Választ. sept. 7. 1838.*

Jászay Pál, a' m. kir. udv. tanácsnál udvari titoknok, ns Szabolcs és Torontál vmegyék' tbirája. *Bécsben. Választ. sept. 3. 1841.*

Levelező tagok.

Helybeliek.

Antal Mihály, a' nemzeti casino' könyvtárnoka. *Borx-utca*, 219. sz. *Választ. nov. 15. 1833.*

Barabás Miklós (Markosfalvi), cs. kir. academiai képiró. *Fel-Dunasor*, 33. sz. *Választ. sept. 10. 1836.*

Erdélyi János, a' Kisfaludy-társaság' titoknoka. *Czukor-utca*, 496. sz. *Választ. nov.* 23. 1839.

Frankenburg Adolf, a. m. kir. udv. kamara' levéltári hivatalában járulnok, ns Esztergam vmegye' tbirája. *Budán, hid-alja, Lika-ház. Vél. nov.* 22. 1845.

Gaal József, m. kir. helytartósági járulnok, 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Budán, Tabán, főpiacz, Szeles-tey-ház. Választ. sept.* 7. 1837.

Garay János, ns Bihar és Zala vmegye' tbirája, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Hatvani-utca*, 598. sz. *Választ. nov.* 23. 1839.

Jakab István, phil. dr., hites ügyvéd, m. kir. helytartótanácsai titoknok, ns Bihar és Esztergam vmegyék' tbirája. *Budán, Sz. György' tere.* 12. sz. *Választ. nov.* 15. 1833.

Kuthy Lajos, a' Kisfaludy-társaság' tagja, több ns megye' tbirája. *Zrínyi-utca*, 177. sz. *Választ. oct.* 7. 1843.

Mátray Gábor, hites ügyvéd, a' m. nemz. museumnál a' Széchényi-országos könyvtár' őre. *Lak. a' n. museumban. Választ. nov.* 15. 1833.

Nagy Ignác, a' nm. m. kir. udv. kamaránál ingrossista, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Hatvani-utca*, 583. sz. *Választ. sept.* 5. 1840.

Petrichevich-Horváth Lázár (Széplaki). *Al-dunaszor*, 53. sz. 1. em. *Választ. dec.* 24. 1844.

Székács József, phil. dr., pesti magyar ev. predikátor, a' bányakerületi evang. superintendens' egyházi főjegyzője, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Az ev. gymnasium' épületében. Választ. sept.* 10. 1836.

Szenvey József, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *U-rak-utcája*, 459. sz. *Választ. febr.* 17. 1831.

Szigligeti Edvárd, a' Kisfaludy-társaság' tagja és pénztárnoka, a' nemzeti színház' tagja és titoknoka. *Újvilág-utca*, 622. sz. *Választ. sept.* 5. 1840.

Tasner Antal, Tolna vmegyei és vecseszéki tbiró, hites ügyvéd. *Tükör-utca*, 44. sz. *Választ. nov.* 15. 1833.

Vidékiek.

Árvay Gergely, csornai prépostságbeli praemonstráti szerzetes kanonok, jánoshidi urodalmi kormányzó. *Választ. nov. 8. 1834.*

Bacsányi János. *Linczb. Választ. oct. 7. 1843.*

Bloch Móricz, philos. dra., mathesis' prof. *Szarvason. Választ. sept. 5. 1840.*

Deáki Zsigmond, caesaropoli felszentelt püspök, kácsai sz. Péter és Pál apostolok' apátja, a' pápa' házi praelatusa, hittud. dra, a' győri tanulmánykerület' kir. főigazgatója, 's a' pesti hittud. kar' tagja. *Győrött. Választatott sept. 1. 1832.*

Deáki Fülöp Sámuel, az erd. kir. udv. cancellariánál fogalmazó. *Bécsben. Választ. febr. 17. 1831.*

Egyed Antal, Boldog-Asszony' koppánmonostori apátja, földvári plebános és alesperest, ns Tolna vármegye' tbirája. *Választ. nov. 15. 1833.*

Ferenczy István, academiai szobrász, ns Nógrád vmegye' tbirája. *Rimaszombatb. Vá. sept. 1. 1832.*

Gondol Dániel, a' m. kir. udv. cancellariánál a' kiadó-hivatalban udv. járulnok és hites jegyző. *Bécsben, Józssefváros, 37. sz. Választ. nov. 22. 1845.*

Hunfalvi Pál, hit. ügyvéd, honi törvények' prof. a' késmárki ev. lyceumban, 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Választ. sept. 3. 1841.*

B. Kemény Zsigmond (Győrő-Monostori). *Kolosvárt. Választ. oct. 7. 1843.*

Kovács Pál, orv. dr., a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Győrött. Választ. nov. 15. 1833.*

Kríza János, unitarius pred. *Kolosvárt. Választ. sept. 3. 1841.*

Lugossy József, a' debreczeni ref. collegiumban magyar irod. prof., könyvtárnok, a' kir. m. természettudományi társulat' r. tagja, Marmaros vmegye' tbirája. *Választ. sept. 3. 1841.*

Markó Károly, hit. mérnök, a' művészetek' florenczi kir. academiajában festész prof. 's a' művészetek' austriai cs. academ. tagja. *Florenzben. Vá. sept. 5. 1840.*

Reguly Antal, a' helsingforsi tud. társaság' tagja. *Most Berlinben. Választ. oct. 7. 1843.*

Somossy János, dogmat. theol. prof. a' sárospataki ref. collegiumban. *Választ. nov. 8. 1834.*

Szabó István, rozsnyai megyei áld. pap, pilisi plebános, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Utolsó postája Lonsocz. Választ. nov. 23. 1839.*

Szenczy Imre, csornai prépostságbeli praemonstráti szerzetes kanonok és préposti titoknak, a' vécsei nemeszék' táblabírája. *Csornán. Választ. sept. 7. 1838.*

Vachott Sándor (Vachottfalvai), hit. ügyvéd, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Sápon, Pest vmgy. Vél. oct. 7. 1843.*

Külföldiek.

Bowring János, szabad művészetek' tanára, a' németalföldi kir. intézet' tiszt. lev., a' frieslandi, groningeni, párizsi, leydeni, leeuwardeni, athenaei, turini, sheffieldi stb tudós társaságok' s a' parliament' tagja. *Bowringtonban, Bridgend mellett, Glamorganshireban. Választ. mart. 10. 1832.*

Mez zofante József, a' romai egyház' bíbornoka, vaticani könyvtárnagy, több tudós társaság' tagja. *Romában. Választ. mart. 10. 1832.*

Du Ponceau Péter, az amerikai philos. társaság' elnöke, a' francia acad. lev., a' turini kir. acad. s Madridban a' historiai társaság' tagja. *Philadelphiában. Választ. nov. 15. 1833.*

II. PHILOSOPHIAI OSZTÁLY.

Tiszteleti tagok.

Helybeli.

Schedius Lajos, I. Ig. tan. *Választatott febr. 15. 1831.*

Vidéki.

Szalay Imre, philos. és hittud. dra, bélakúti apát, veszprémi őrkanonok, szalai főesperest, a' sz. Anna-növendékház' s a' tanító-képző intézet' igazgatója, a' pesti phil.

és theol. kar' tagja, ns Veszprém, Szala és Esztergam vmegyék' tbirája. *Veszprém. Választ. nov. 8. 1834.*

Rendes tagok.

Helybeliek.

Döbrentei Gábor, k. tan., budai kerületi orsz. főbiztos, ns Pest, Vas, Heves, Nógrád, Fejér, Szabolcs, Somogy, Csanád, Bereg, Marmaros, Bars, Csongrád, Hunyad, Hont, Komárom és Torna vmegyék' tbirája, a' bukuresti gazd. társaság' tisz. levelező tagja. *Budán, hid-alja, Likaház. Kinevezte az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Kállay Ferencz, nyugalmazott cs. kir. auditorkapitány. *Országut, 559. sz. Választ. sept. 1. 1832.*

Szilasy János, szombath.-megyei áld. pap, hitt. dra, a' m. k. egyetemenél az egyházi szónoklat', káté- 's pásztori hittan' r. professora, kardékán, a' szombathelyi sz. szék' köz, 's Esztergam vmegye' tbirája. *Urak-utczája, 450. sz. 2. emel. Kinevezte az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Szontagh Gusztáv, nyugalmazott cs. kir. kapitány, ns Borsod vmegye' tbirája, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Czukor-utca, 496. sz. Választ. nov. 23. 1839.*

Vidékiek.

Horváth Cyrill, kegyes szerzetbeli áld. pap, philos. dra és prof., és a' szegedi lyceum' és gymnasium' helybeli igazgatója. *Választ. sept. 10. 1836.*

Hetényi János, a' dunántuli refor. egyházkerület' jegyzője, ns Komárom vmegye' tbirája és ekeli ref. predikátor. *Kinevezte az igazg. sept. 6. 1840.*

Egy hely, az igazgatóság által betöltendő, üres.

Lévelező tagok.

Helybeliek.

Peregriny Elek, phil. doct. 's kir. könyvvizsgáló. *Budán, Urak-utczája 76. sz. Választ. sept. 3. 1841.*

Széchy Ágoston, kegyes szerzetbeli pap, és nyug. prof. *Pesten, a' szerzet' épületében. Választ. sept. 5. 1840.*

Wargha István, a' Hetilap' szerkesztője. *Seminarium-utca, 306. sz. Választ. sept. 5. 1840.*

Vidékiek.

Beély Fidél, sz. Benedek' rendbeli áld. pap, a' nevelés-, oklevél- és széptan' prof. *Bakony-Bélben. Választ. nov. 23. 1839.*

Csatskó Imre, philos. és törv. dra, hites ügyvéd, a' győri kir. academiában a' természeti 's magyar nyilvánjog' r. prof., ns Győr vmegye' 's a' bácsai, nagy- és kisküsi nemes-székek' tbirája. *Választ. nov. 23. 1839.*

Dóhóvics Vazul, szigeti egyes. görög plebános és alesperest, a' helyb. iskola' igazgatója, a' püspöki szent szék' birája, több ns vmegye' tbirája. *Választ. sept. 17. 1831.*

Herepei Károly, vizaknai ev.-ref. pap. *Ut. post. N.-Szeben. Választ. sept. 7. 1838.*

Illés Pál (Edvi), nemesdömölki ev. prédikátor, kemenesali esperes, esperestési iskola-ügyelő és egyházi törvényszéki tanácsnok, a' dunántúli ev. superintendentia' levéltárnoka 's ns Vas és Sopron vmegyék' tbirája. *Ut. post. Kis-Czell. Választ. sept. 14. 1835.*

Nagy Márton, kegyes szerz. áld. pap, a' tatabányai kir. gymnasium' helybeli igazgatója. *Választ. dec. 24. 1844.*

Péterfi Károly (Kibédi), tordasi ev. ref. pap. *Ut. post. Szászváros. Választ. nov. 8. 1834.*

Purgstaller József, kegyes rend. áld. pap, phil. és hittud. dra, 's a' váci phil. tanintézetben bölcsészett' prof. *Választ. decemb. 24. 1844.*

Vecsei József, a' debreczeni refor. collegiumban phil. prof., ns Bihar vmegye' tbirája. *Választ. nov. 23. 1839.*

Warga János (Szigeti), a' nagykőrösi ref. lyceumban nevelés-, természettan és mathesis' r. prof., dunamelléki és dunántúli helv. hitv. egyházkerületi tanácsnok, ns Abauj és Ugocsa vmegyék' tbirája. *Választ. sept. 14. 1835.*

Külföldi.

Schelling Fridrik, bajor és porosz kir. belső titkos tanácsos, a' tudományok porosz-kir. acad. r. tagja, 's a' porosz-kir. Fridrik-Vilmos-egyetemben philos. prof. *Berlinben. Választ. nov. 15. 1834.*

III. TÖRTÉNETIRÁSI OSZTÁLY.

Tiszteleti tagok.

Helybeli.

B. Eötvös József (Vásáros-Naményi), több ns vár-megye' tbirája, 's a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Fel-Dunasor*, 39. sz. *Választ. nov.* 23. 1839.

Vidékiek.

G. Kemény József (Győrő-Monostori). *Gerenden*, *utolsó postája Torda. Választ. dec.* 24. 1844.

Hg. Kopácsy József, esztergami érsek, az apost. sz. szék' született követe, Magyarország' primása, fő és titkos cancellárja, sz. István apost. m. kir. jeles rendének főpapja és nagykeresztese, ő fels. val. belső titkos, 's m. kir. helytartósági tanácsosa, az egyházi bizottság' elnöke, ns Esztergam vmegye' örökös és val. főispánja, a' hétszemélyes főtörvényszék' közbirája. *Budán, 's Esztergamban. Választ. febr.* 15. 1831.

Pulszky Ferencz (Csalfai és Lubóczi), hit. ügyvéd, tbiró 's a' romai archaeologiai intézet' lev. tagja. *Eperjesen. Választ. sept.* 3. 1841.

G. Teleki József, l. Elölül. *Választatott sept.* 7. 1838.

Rendes tagok.

Helybeliek.

Bajza József, hites ügyvéd, ns Bihar, Borsod és Heves vmegyék' tbirája, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Kerepesi-út*, 6. sz. 1. em. *Választ. mart.* 10. 1832.

Luczenbacher János, törv. dra, a' pesti törvénytudományi kar' tagja, hites ügyvéd, a' m. nemz. museum' kincstárának őre. *Lak. a' nemz. museumb. Kinevezte az igazg. sept.* 9. 1832.

Jerney János, hites ügyvéd, több ns vmegye' tbirája. *Molnár-utca*, 152. sz. *Választ. sept.* 7. 1838.

Czech János, kir. tanácsos, a' kir. tanulmányi bizottság' 's az avval kapcsolatos könyvvizsgáló szék' ülnöke. *Budán, Díszter, 17. sz. Választ. mart.* 10. 1832.

Videkiek.

Péczely József, a' debreczeni ref. collegiumban a' történetek' s régi literatura' prof., tbiró, a' Tiszán és Dunán tuli hely. hitv. egyházi kerületek' ülnöke, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Kinevezte az igazg. sept. 4. 1837.*

Horváth Mihály, váczai megyebeli áld. pap, phil. dr. s m. nyelv' és irod. prof. a' cs. kir. Theresianumban, ns Csongrád vármegye' tbirája. *Bécsben. Választ. sept. 3. 1841.*

Egy hely, a' társaság által betöltendő, üres.

Levelező tagok.

Helybeliek.

Bártfay László, hites ügyv., gr. Károlyi György' ügyésze, ns Szatmár és Csongrád vmegyék' tbirája, a' m. t. t. pénztári ellenőre s a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Egyetem-utca, gr. Károlyi-ház. Választ. febr. 17. 1831.*

Fényes Elek, hites ügyvéd, a' magyar gazdasági egyesület' előadója, a' kir. m. természettudományi társulat' r. tagja, a' dunamelléki ref. főconsistorium' ülnöke, ns Bihar, Torontál és Ugocsa vmegyék' tbirája. *Ujvilág-utca, Ilkey-ház, 635. sz. Választ. sept. 7. 1837.*

Henszlmann Imre, orvos dr., a' Kisfaludy-Társaság' tagja. *Mázsa-utca, 27. sz. Választ. sept. 3. 1841.*

Karácson Mihály, törv. dra, hites ügyvéd, a' kir. tanulmányi bizottság' s az avval kapcsolatos könyvvizsgáló szék' ülnöke, a' m. kir. József-ipartanoda' ideiglenes igazgatója, ns Pozsony és Pozsega vármegyék' tbirája. *Régi posta-utca, 25. sz. 2. em. Választ. mart. 9. 1832.*

Kiss Ferencz, hites ügyvéd, ns Bács vmegye' tbirája. *Budán, Krisztina-város, Vérmező, 349. sz. Választ. nov. 23. 1839.*

Lassu István, a' m. kir. udv. kamarai lajstromozó hivatalban segéd, ns Torna vmegye' tbirája. *Budán, Vizi-város, Donát-utca, 651 sz. Választ. nov. 15. 1833.*

Podhradczy József, m. kir. udvari kamarai számvető tisztt, ns Trencsény és Esztergam vmegyék' táblabírája. *Budán, Uri-utca, 31. sz. Választ. nov. 8. 1834.*

Waltherr László, gr. Károlyi-nemzetség' levéltárnoka, több ns vmegye' tbirája. *Üllei-út, gr. Károlyi-ház. Választ. sept. 1. 1832.*

Zsivora György, hites ügyvéd. *Servitater. Választ. nov. 15. 1833.*

Vidékiek.

Bárány Ágoston (Debreczeni), ns Torontál vmegye' tbirája. *N. Becskereken. Választ. sept. 10. 1836.*

Gorove István (Gattájai), tbiró. *Gattáján. Választ. oct. 7. 1843.*

Gyurikovics György (Ivanóczi), a' pozsonyi kir. váltótörvényszék' ülnöke, ns Pozsony, Nyitra, Trencsény, Mosony és Győr vmegyék' tbirája. *Választ. mart. 9. 1832.*

Kiss Bálint, békes-bánáti hely. hitvallásu esperest, szentesi predikátor, Csongrád vmegyei tbiró. *Választ. nov. 23. 1839.*

Kovács István (Nagy-Ajtai) az erdélyi k. kormányzék' levéltárában lajstromzó. *Kolosvárt. Választ. nov. 22. 1845.*

Szilágyi Ferencz, a' kolosvári ref. collegiumban világ-és hazai történet' s a' régi literatura' prof. *Választ. nov. 15. 1833.*

Külföldiek.

De-Gérando Ágost. *Most Pesten. Választatott decemb. 18. 1846.*

Dussieux Lajos. *Párizsban. Választatott december 18. 1846.*

Fraehn Keresztely Márton, orosz cs. állodalmi tanácsos, sz. Anna' rendének másod osztálybeli vitéze, a' tudományok' pétervári cs. academiájának r. tagja és könyvtárnagya, az ázsiai museum' igazgatója, a' tudományok' porosz kir. academiájának lev. tagja. *Sz. Péter Várában. Választ. dec. 18. 1846.*

B. Hammer-Purgstall József, cs. kir. val. udv. tanácsos, sz. Anna' rendének vitéze, a' párizsi, szentpétervári, berlini, göttingeni és egyéb tud. társaságok' tagja. *Bécsben. Választ. febr. 16. 1831.*

Kriebel János, cs. kir. kormányzéki tanácsos. *Brzezanban, Gácsorsz. Választ. nov. 15. 1833.*

Palacký Ferencz, a' cseh. kir. tud. társaság' rendes tagja, a' cseh nemzeti museum' ügyviselője, 's az ország' történetirója. *Prágában. Választ. nov. 8. 1834.*

Pertz Henrik Fridrik, porosz kir. titkos kormánytanácsos, a' királyi könyvtár' igazgatója, a' tudományok' porosz kir. academiájának r. tagja. *Berlinben. Választ. nov. 15. 1833.*

IV. MATHEMATICAL OSZTÁLY.

Rendes tagok.

Helybeliek.

Győry Sándor, hites mérnök. *Ferenczváros, Ferencz-utca, 576. sz. Választ. sept. 1. 1832.*

Vállas Antal, philos. dr., a' kir. m. természettud. társulat' 's a' bécsi iparegyesület' r. tagja. *Halpiacz 56. sz. Kinevezte az igazg. sept. 9. 1837.*

Fest Vilmos, hites és kir. építőkörmányi mérnök. *Mázsa-utca, 26. sz. Kineveztetett az igazg. által.*

Vidékiek.

Bitnicz Lajos, szombathelyi megyei áld. pap, phil. dr., a' szombathelyi lyceum' igazgatója 's mathesis' prof., a' boroszlói tud. társaság' tiszt., a' pesti phil. kar' tagja, ns Vas vmegye' tbirája. *Kinevezte az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Nagy Károly, az amerikai philosophiai társaság' rendes tagja, ns Csongrád vmegye' tbirája. *Bicskén, Választ. sept. 10. 1836.*

Két üres hely, a' társaság által betöltendő.

Levelező tagok.

Vidékiek.

Beszédes József, sz. műv. dra, kapos- és sárvízi, balatoni, körösi és berettyói, Ipoly és Bodrog folyói igazgató vízmérnök, ns Arad vmegye' tbirája. *Duna-Földvár. Választ. febr. 17. 1831.*

Bolyai Farkas (Bolyai), a' mvásárhelyi ref. colleg. math. és physica' prof. *Választ. mart. 9. 1832.*

Brassai Sámuel, a' kolosvári unitar. colleg. mathesis és természettan' professora. *Választ. sept. 7. 1837.*

Bresztyenszky Adalbert, philos. dr., sz. Benedek' rendbeli tihanyi apát, a' jénai ásványtud. társaság' tisztt. 's a' pesti philos. kar' tagja, ns Győr vmegye' 's a' bácsai ns szék' tbirája. *Tihanyban. Választ. sept. 10. 1836.*

Gáty István (Sámsoni), hites földmérő, több ns vmegye' tbirája. *Tatán. Választ. sept. 10. 1836.*

Kerekes Ferencz, a' debreczeni reform. collegiumban mathesis' professora. *Választ. sept. 7. 1837.*

Taubner Károly, philos. dr., cs. kir. lombard-velencei ev. tábori pap, a' kir. m. természettud. társulat', a' berlini philologiai seminarium', 's az olaszországi tudósok' vi. és vii. nagy gyűlése' természet-mértani osztályának tagja. *Milanóban. Választ. sept. 5. 1840.*

Udvardy Cherna János, hites mérnök, a' frauendorfi kertmívelő társaság' tisztt. tagja, b. Orczy László' urodalmi mérnöke. *Egerben. Választ. mart. 9. 1832.*

Külföldi.

Babbage Károly, mathem. tanára a' cambridgi egyetemen, az angol kir. tud. társaság', a' stokholmi kir., a' paduai cs. kir. academia', a' florenczi, brüsseli, nápolyi stb. tud. társaságok' tagja. *Választ. nov. 15. 1833.*

HADTUDOMÁNYI ALOSZTÁLY.

Rendes tag.

Helyben.

Kiss Károly, nyugalmazott cs. kir. kapitány, ns Bihar, Csongrád, Békés és Arad vmegyék' tbirája, a' kir. magyar természettudományi társulat' 's a' Kisfaludy-Társaság' tagja. *Szép-utca, 471. sz. 2. em. Kinevezte az igazgatóság sept. 6. 1840.*

Levelező tagok.

Helyben.

Korponay János, granátos főhadnagy a' cs. kir. magyar gyalog 32-dik serezednél. *Budán, Vizi-város, Donát-utca, 661. sz. Választ dec. 24. 1844.*

Vidéken.

Mészáros Lázár, cs. k. alezredes a' sardiniai király' nevét viselő 5. számú huszárezrednél. *Lodiban. Választ. dec. 24. 1844.*

V. TÖRVÉNYTUDOMÁNYI OSZTÁLY.

Tiszteletli tagok.

Helybeliek.

G. Károlyi György, l. Ig. Tan. *Választat. mart. 10. 1832.*

Ragályi Tamás (Kis-Csoltói), a' hétszemélyes fő-törvényszék' köz 's több ns vmegye' tbirája. *Fel-Dunasor, Nákó-ház, 2. em. Választ. febr. 15. 1831.*

G. Széchenyi István, l. Elölülőség. *Választatott sept. 7. 1838.*

G. Teleki László (Széki). *Servitater, Teleki-ház, 2-dik em. Választ. dec. 24. 1844.*

Vidékiek.

G. Andrásy György, l. Ig. Tan. *Választ. nov. 8. 1833.*

Deák Ferencz, több ns vmegye' tbirája. *Kehidán. Választ. nov. 23. 1839.*

Lonovics József, hittud. tanára, csanádi megyés püspök, cs. kir. val. bel. titk. tanácsos, nváradi tanulmány-kerület' kir. főigazgatója, 's a' pesti hittud. kar' tagja. *Temesvárt. Választ. oct. 7. 1843.*

B. Wesselényi Miklós, l. Ig. Tan. *Választ. febr. 15. 1831.*

Rendes tagok.

Helybeliek.

Sztrokay Antal (Nemescsói), hites ügyvéd, ns Pest és több vmegye' tbirája. *Magyar-utca, 544. sz. Kinevezte az igazg. sept. 11. 1835.*

Szalay László, hites ügyvéd, m. [tud. társasági segédjegyző és levéltárnok, a' Kisfaludy-társaság' tagja, ns

Sáros és Bihar vmegye' tbirája. *Ferencziek' piacza*, 466. sz. 2-dik emel. *Választ. sept. 7. 1838.*

Fogarasi János (Alsó-Viszti), hites és váltó ügyvéd, a' kir. váltótörvényszék' tanácsjegyzője. *Urak-utcája*, 457. sz. *Kinevezte az igazg. sept. 3. 1841.*

Zsoldos Ignác, hit. ügyvéd, kir. váltófeltörvényszéki ülnök, több megye' tbirája. *Egyetem-utca*, 409. sz. *Kinev. az igazg. sept. 8. 1838.*

Vidékiek.

Szlemenics Pál, törv. dra, a' magyar külön és fenyítő törvény' prof. a' pozsonyi kir. academiában, hites ügyvéd, ns Pozsony és Szathmár vmegyék tbirája. *Kinev. az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Stettner György, hites ügyvéd, honi törvények' s a' political tud. prof. a' pápai ref. collegiumban, ns Tor-na, Tolna és Veszprém vmegyék' tbirája, s a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Választ. sept. 1. 1832.*

Szász Károly (Szemeriai), a' nagyenyedi ref. col-legiumban math. és természettan' prof., s Alsó-Fejérmegye' tbirája. *Választ. nov. 10. 1834.*

Levelező tagok.

Helybeliek.

Bertha Sándor (Felső-Eőri), hites, szegények és adózók', úgy a' m. t. társ. rendes ügyvéde és tbiró. *Al-Dunasor* 59. sz. *Választ. nov. 23. 1839.*

Császár Ferencz (Kolgyári), hites ügyvéd, fiu-mej s bakari patricius consiliarius, a' hétszemélyes főtör-vényszék' váltói előadó ülnöke, ns Zala és Zágráb vmegyék' tbirája, a' Kisfaludy-Társaság' tagja. *Sebestyén-utca*, 287. sz. 2. em. *Választ. mart. 9. 1832.*

G. Dessewffy Emil (Tarkői és Cserneki), több ns vmegye' tbirája. *Servitater, gr. Teleki-ház*, 1. emel. *Vál. oct. 7. 1843.*

Lukács Móricz, tbiró, a' Kisfaludy-társaság' tagja. *Bécsi-utca*, 200. sz. *Választ. nov. 23. 1839.*

Tóth Lőrincz, hites és váltó ügyv. s váltó jegyző, gr. Batthyányi Gusztáv és Kázmér' táblai ügyésze, a' Kis-

faludytársaság' tagja. *Fel-Dunasor*, 39. sz. 2. em. *Választ. sept. 10. 1836.*

Trefort Ágoston, tbíró. *Fel-Dunasor*, 39. sz. 2. emel. *Választ. sept. 3. 1841.*

Vidékiek.

G. Benyovszky Zsigmond (Benyói). *Zsolton. Választ. mart. 9. 1832.*

Fabrizy Sámuel, h. ügyv., több urodalmak' rendes ügyésze, a' XVI szepesi város' ág. hitv. esperességének felügyelője, ns Szepes és Torna vmegyék' táblabírája. *Lőcsén. Választ. mart. 9. 1832.*

Krajner Imre, gr. Festetics László' ügyei' igazgatója, 's tbíró. *Keszthelyt. Választ. mart. 9. 1832.*

Pauler Tivador, böleselet és törvények' dra, a' zágrábi m. k. academiában a' természeti és m. közjog' nyilv. r. tanítója, academiái tanácsjegyző, ns Zágráb vmegye' tbírája. *Vál. nov. 22. 1845.*

Szemere Bertalan (Szemerei), h. ügyvéd, tbíró, és ns Borsod vmegye' másod alispánja. *Vatán, Borsodban, ut. post. Harsány. Választ. sept. 5. 1840.*

Szentkirályi Zsigmond, moldovabányai kir. bányamester és helyettes bányabíró. *Utolsó postája Ó-Moldova. Választ. nov. 22. 1845.*

G. Teleki Domokos (Széki), a' küüllői ev. ref. megye' 's az udvarhelyi collegium' főgondviselője. *Kolosvárt. Választ. sept. 10. 1836.*

Túnyogi Csapó József, a' kolosvári ref. colleg. romai és hazai törvény' és országtudd.' prof. 's a' ref. főconsistorium' titoknoka. *Választ. mart. 9. 1832.*

Külföldi.

Mittermaier Károly József Antal, bádeni nagyhercegi titkos tanácsos, a' franczia becsületsereg' vitéze, a' heidelbergi egyetemben fenyítő törvény' tanítója. *Választ. dec. 18. 1846.*

VI. TERMÉSZETTUDOMÁNYI OSZTÁLY.

Tiszteleti tagok.

Helyben.

Bene Ferencz, orvos tanár, kir. tanácsos, Leopold cs. jeles rendének vitéze, a' m. kir. egyet. az orvosi kar' 's a' budapesti kir. orvosegyesület' tagja, ns Tolna, Pest és Csongrád vármegyék' tbirája. *Urak-utcz.* 457. sz. *Választ. febr.* 15. 1831.

Kubínyi Ágoston (F. Kubínyi és N. Olaszi), kir. tanácsos, a' m. nemz. museum' igazgatója, a' kir. magy. természettud. társulat' és egyéb természettud. társ. tagja, a' nógrádi ág. v. esperességi egyházak és iskolák' ügyelnöke, több vmegye' tbirája. *A' nemz. museumban. Válg.* oct. 7. 1843.

Stáhlly Ignác, m. k. helytartósági tanácsos, phil. orvos és sebész dr., Magyarország' főorvosa, a' m. k. egyetemen az orvosi kar' elnöke, az orv. és sebészti tanulmányok' igazgatója, a' budapesti kir. orvosegyesület' tiszt., a' bécsi cs. orvosi társaság' lev., 's a' pesti phil. kar' tagja, több ns vármegye' tbirája. *Józsefpiacz,* 147. sz. 1. em. *Választ. nov.* 23. 1839.

Rendes tagok.

Helybeliek.

Gebhardt Ferencz, orv. dr., a' m. kir. egyetemen az orv. gyakorlat' és külön kór- és gyógytudománynak sebészek' számára r. prof., a' frauendorfi kertmivelő társaság' tiszt. 's a' bécsi cs. orv. társaság' lev. tagja, ns Tolna vármegye' tbirája. *Hatvani-utca,* 578. sz. *Kinev. az igazg. Pozsonyban,* nov. 17. 1830.

Bugát Pál, orv. dr., szemesz-mester, a' m. k. egyetemen sebészek' számára az élet-, közöns. kór- és gyógy- 's a' gyógyszer tudomány' r. prof., a' kir. m. természettud. társulat' alelnöke, a' budapesti kir. orvosegyesület' rendes 's a' bécsi cs. orv. társaság' lev. tagja. *Kötő-utca, belváros* 7. sz. *Kinev. az igazg. Pozsonyban,* nov. 17. 1830.

Frivaldszky Imre, orv. dr., a' nemzeti museum mellett a' természetiek' tárának segéd őre, a' pesti orv. kar', a' kir. m. természettud. társulat', a' florenczi gazdasági, a' regensburgi fűvész-társaságok' tagja, ns Temes vmegye' tbirája. *Servitater*, 441. sz. *Választ. sept. 7. 1838.*

Vidékiek

Horváth József, philos. és orv. dr., a' pesti orv. kar', a' budapesti kir. orvosegyesület' s a' kir. magyar természettudományi társulat' tagja, ns Hont vármegye' r. főorvosa. *Báton. Kinevezte az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Balásházy János, ns Zemplény vmegye' tbirája. *Debreczenben. Kinev. az igazg. Pozsonyban, nov. 17. 1830.*

Tarczay Lajos, a' pápai ref. collegiumban physica' rend. tanítója. *Kinev. az igazg. Pozsonyban, sept. 6. 1840.*
Még egy, az igazgatóság által kinevezendő.

Levelező tagok.

Helybeliek.

Flór Ferencz, orv. és sebész tanár, szülész mester, a' Pest városi sz. Rókus-kórház' rendes főorvosa, a' pesti orvosi kar' és budapesti kir. orvos egyesület' tagja, ns Csanád megye' tbirája. *Servita-tér, 442. sz. Választ. sept. 7. 1838.*

Kacs Kovács Lajos, hites ügyvéd, Pest városa' főjegyzője, ns Nógrád vmegye' tbirája. *Borz-utcza, 219. sz. Választ. sept. 7. 1837.*

Kovács Mihály, orv. dr., a' pesti orv. kar', a' budapesti kir. orvosegyesület', s a' jénai ásványtudom. társaság' tagja, több ns vmegye' tbirája. *Képiro-utcza, 372. sz. Választ. mart. 9. 1832.*

Nendtvich Károly, orvos dr., a' kir. magyar természettudományi társulat' rendes, a' pesti orvosi kar' tagja, s a' magyar iparegyesületnél vegytan' nyilv. tanítója. *Újvilág-utcza, 619. sz. Választ. nov. 22. 1845.*

Pólya József, orv. dr., a' pesti orv. kar' tagja. *Uj-piacz, 293. sz. Választ. mart. 9. 1832.*

Schoepf Ágost, orvos és sebész doctor, szemész mester, a' pesti orvosi kar', a' budapesti kir. orvosegyesü-

let' 's a' bécsi orvosi társaság' tagja, a' kisdedek' kórházának igazgatója. *Dorottya-utca, 16. sz. Választ. sept. 14. 1835.*

Török János, a' m. gazdasági egyesület' alapító tagja és állandó titoknok, a' budapesti kir. kereskedelmi nyugdíj-egyesület' elnöke, a' cs. kir. bécsi gazd. társaság, a' württembergi kir. középonti földészeti intézet', a' m. iparegyesület, 's m. természettud. társulat' rendes, a' cs. kir. stajerországi, morva-sziléziai és karinthiai, az orosz cs. moszkvai gazd. társaságok', az oszterlandi természetvizsgáló társulat', 's a' morva-sziléziai és frauendorfi kertészeti egyesületek' lev. tagja, több ns vmegye' tbirája. *Üllei-út, g. Károlyi-házb. Választ. sept. 3. 1841.*

Török József, orv. tanár, a' kir. m. természettud. társulat' r. és a' pesti orv. kar' tagja. *Széna-piacz, ref. paplak. Választ. oct. 7. 1843.*

Vidékiek.

Balla Károly, táblabíró. *Pót-Harasztján. Választ. nov. 23. 1839.*

Csécsei Imre, a' debreczeni ref. collegiumban természettan' professora. *Választ. dec. 24. 1844.*

Csorba József, orv. dr., a' pesti orv. kar' tagja, ns Somogy vmegye' főorvosa és táblabírája. *Kaposvárt. Választ. mart. 9. 1832.*

Fülepp József, az oraviczai bányásztársaság' képviselője, ns Krassó vármegye' tbirája. *Oraviczán. Választ. sept. 14. 1835.*

Klauzál Imre, ns Csongrád és Nyitra vármegyek' tbirája. *Rohonczon, ut. post. Kőszeg. Vá. nov. 15. 1833.*

Kubínyi Ferencz (Kubínyi), több tudós társaság' tagja, ns Pest és Nógrád vmegyek' tbirája. *Losonczon. Választ. sept. 3. 1841.*

Méhes Sámuel, philos. dr., a' kolosvári reform. collegiumban természetrajz', physica' és mathesis' r. prof. *Választ. sep. 10. 1836.*

Viola József orv. dr., moldvai nagypostelnik, a' pápai aranysarkantyús rend' commodorja, a' török Nichán' vitéze, az austr. nagy arany érdemjel' birtokosa, 's a'

moldvai uralkodó fejedelem' belső orvosa. *Jászvásárt. Választ. sept. 7. 1838.*

Külföldiek.

Baer Károly Erneszt, orosz cs. állodalmi tanácsos, a' tudományok' pétervári cs. academiájának rendes, a' porosz kir. tud. acad. lev. tagja. *Sz. - Péter' Varában. Választ. dec. 18. 1846.*

Beudant F. S., a' becsületrend' vitéze, a' francia tud. academia' r. tagja, a' párizsi kir. egyetemen ásványtan' prof., s a' király' ásványtárának őre. *Párizsban. Választ. nov. 15. 1833.*

Bright Richard, orvos tanár, a' Guy-kórház' rendes orvosa, az angol kir. tud. társaság', a' szentpétervári cs., a' berlini és stokholmi kir. academiák', s a' dán kir. tud. társaság' tagja. *Londonban. Választ. nov. 15. 1833.*

Mandl Lajos, orvos tanár, a' bécsi cs. orvosi társaság', a' tudományok' nápolyi kir. academiája' levelező, a' párizsi boncztudományi társulat' s a' pesti orvosi kar' tagja, a' párizsi egyetemen segéd tanító. *Párizsban. Választ. dec. 18. 1846.*

Schueler Gusztáv, bölcséleti tanár, szász-wei-mári nagyhercegi bányász tanácsos, a' jénai nagyhercz. tud. egyetemen földisme, ásvány-, műtan és bányásztudomány' rendkiv. tanítója. *Jénában. Választ. dec. 18. 1846.*

Régi magyar nyelvemlékek' kiadására ügyelő.

Döbrentei Gábor. L. 18. lap. *Választ. nov. 10. 1834.*

Magyar szótár' szerkesztősége.

Czuczor Gergely, szerkesztő. L. 14. l. *Választ. nov. 24. 1844.*

Fogarasi János, vizsgáló. L. 26. l. *Választ. dec. 24. 1844.*

TISZTVISELŐK.

Szalay László, segédjegyző és levéltárnok. L. 25. l. *Választ. sept. 7. 1837.*

A' könyvtárnoki' s pénzgyűjtemény-őri helyek üresek.

Helmecczy Mihály, philos. dr., hites ügyvéd, ns Csongrád és Szatmár vmegyék' tbirája, a' m. t. t. pénztárnoka. *Urak-utczája*, 453. sz. *Kinevezte az igazg. Pozsonyban*, nov. 17. 1830. *Ülést és szavazatot nyert febr. 22. 1831.*

Bártfay László, a' m. t. t. ellenőre. L. 21. l. *Kinevezte az igazg. nov. 15. 1832.*

Bertha Sándor, a' m. t. t. tisztü ügyésze. L. 26. l. *Kinevezte az igazg. sept. 10. 1835.*

Varga Sámuel, hites ügyvéd, és m. t. t. írnok. *Országút, Luby-ház. Kinevezte az elnök Pozsonyban*, dec. 12. 1839.

Fekete Sámuel, m. t. t. írnok és javító. *Sándor-főhg-utczá*, 1461. sz. *Kinevezte az elnök Pozsonyban*, jun. 22. 1844.

Ring Adorján, m. t. t. írnok. *Ősz-utczá*, 1471. sz. *Kinevezte az elnök Pozsonyban*, jun. 22. 1844.

Könyvtáros.

Eggenberger József és fia. *Megbízta az igazg. nov. 5. 1833. Boltjok Pesten, a' Ferencziek' piaczn, saját házokban.*

Szolgák.

Zeréf Vincze. Kineveztetett febr. 20. 1843.

Egy szobatisztító, egy fűtő.

**AZ ACADEMIA' TEREME, TITOKNOKI HIVATALA,
KÖNYV-, RÉGISÉG-, LEVÉL- ÉS PÉNZTÁRA:**

Pesten, Óváros, Urak' utczája, 453. sz.

HOZZÁADÁS.

I.

A' M. TUDÓS TÁRSASÁG' RENDSZABÁSAI.

1. A' társaság' iránya és foglalatossági.

1. A' magyar tudós társaság a' tudományok' és szép-művészségek' minden nemeiben a' nemzeti nyelv' kimíveltetésén igyekszik egyedül.

2. A' hazai nyelvet egész gonddal csinosabbá és gazdagabbá fogja tenni.

3. Azt mind eredeti munkák' dolgozása, mind régi és új remek írások' magyarra tétele által gyarapítja.

4. E' végre bármelly oklevelet, egyéb emléket és még rejtve lévő kéziratot felkeresvén, a' tudományok' diszére szolgálándókát köz ismeretbe hozza.

5. Gondja leszen, hogy a' nemzeti játékszín, egyik segéde a' hazai nyelv' kimíveltetésének, jó darabokban szükségét ne szenvedjen.

6. Megfejtés végett feladandó kérdések' 's beküldött feleletek' megjutalmazása által a' nemzeti literaturát elősegíti.

7. A' nyomtatásban megjelent munkákat szoros, de egyenes vizsgálat alá veszi; a' legjelesebbeket megjutalmazza, 's bírálását, valamint tudományos hirdetményeit, közre eresztí.

8. A' beadandó kéziratokat megvizsgálván, ha helybenhagyást nyernek, tulajdon költségén és hasznára közre bocsátja, szerzőiknek pedig illendő jutalmat ad.

9. Tulajdon évkönyveit, értekezéseivel és gyűlései' jelesebb munkálkodásaival együtt sajtó alá bocsátja.

10. A' hazai nyelv' természete 's különbözése' bővebb megismerése végett, 's egyéb tudományos tekintetekre nézve is, benn és a' külföldön utazásokat tétet.

11. A' társak óvni fogják magokat a' vallást, az ország' polgári állapotját és polgári kormányát illető, vagy akármelly más political tárgyak' vitatásaitól.

12. Nyomtatásra készített dolgozásaik, valamint minden egyéb kéziratok, censura eleibe terjesztetnek.

II. *Tagok.*

13. A' magyar tudós társaság dicsőségesen uralkodó I. Ferencz királyunk' hatalmas oltalma és legfőbb felvigyázása alatt, nagy kegyelmű pártfogóját József austriai főherczeg, 's Magyarország' nádora' fenséges személyében tiszteli, ki annak javát és dízét elősegíti, jegyzőkönyveit megtekinti, 's üléseinek, midőn azt jönnek látandja, jelenléte által fényt adni méltóztatik.

14. Az ország' négy rendei közül igazgató tanácsul huszonöten választatnak, kik a' társaság' tőkepenzeire 's jövedelmeire ügyelnek.

15. Az előlülő, lakását a' szünnapokon kívül Pesten tartja, a' társaság' üléseiben mindenkor jelen lesz 's annak minden dolgait kormányozza. Távolléte alatt, vagy elfoglaltatása' esetében azokat folytatja a' másod előlülő.

16. A' tiszteletbeli tagok, öszveséggel huszonnégyen, megkülönböztetett tekintetben fognak állani, 's a' gyűlésekben székük és szavok lesz.

17. A' rendes tagok, kiknek száma negyvenkettőt nem haladhat meg, kötelességöknek ismerik a' társaság' tekintetét, méltóságát teljes erejökkel, munkásságukkal fentartani, dolgaikban szorgalommal és híven eljárni, a' nemzet' várákozásának minél inkább megfelelni, hogy mind a' nemzeti nyelv kimíveltessék, mind a' tudományok és művészségek a' haza' lakosai közt könnyebben elterjedhessenek. A' tudományok' osztálya hat: 1. *Nyelvtudomány*, 2. *Philosophia*, 3. *Történetírás*, 4. *Mathesis*, 5. *Törvény- és* 6. *Természettudomány*, mellyek' gyarapítására külön külön hét tag rendeltetik.

18. Gondjaikban osztoznak a' meg nem határozott számú levelező társak is, kik a' köz ügyet sikeres szorgalommal és készséggel segítik elő.

19. A' társaság' titoknoka az igazgató tanács' és a' tudós társaság' jegyzőkönyvét szerkeszteti, dolgaikat előterjeszti, levelezéseiket viszi s' felvigyáz, hogy a' segédjegyző és a' leirók kötelességeikben eljárjanak.

20. Ezen tudós társaság' mindennemű választott tagja az e' részben már érkezett királyi engedelemnél fogva: *Magyar tudós társaság' tagja'* czímével él.

21. A' taggá választatást azonban, még a' legéremesbnek is, tehetségei megismertetésétől és a' társaság' megbírálatától kell várni; esedező levéllel és kérelemmel keresni, vagy épen utána esengeni nem csak nem szabad, sőt különösen mindenkorra tiltatik.

22. A' pénztárnok és ellenőr a' pénztárra hit alatt ügyelnek, a' bevétel és kiadás felől az igazgató tanácsnak szorosan számolnak. Az ügyvéd a' pénztár' igazaira vigyáz.

III. *Választás.*

23. Az igazgatók, ürességek támadván, szabad voksal választanak magok közé új tagot.

24. Az igazgató tanács nevez ki előlülőt és másod előlülőt kebeléből esztendőnként vokasai' többsége szerint. A' vokások' egyenlősége' esetében, a' kérdés' elhatározása a' pártfógora marad. Az előlülők' választása azonban minden egyes esetben a' Felség eleibe fog megerősítés végett terjesztetni.

25. A' tiszteletbeli tagokat azok' számából, kik a' magyar literatúrára és ezen tudós társaságra nézve magokat érdemesekké tették, a' tiszteletbeli és rendes tagok' vokasai, nagyobb szám által, választják. Az igazgatók közül azonban e' megtiszteltetés csak nyolcznak adatható.

26. A' tiszteletbeli és rendes társak olly férfiak közül választanak rendes tagokat, hasonlóul voksaik' többsége által, kik magyar nyelven irt munkáik 's tudományok által nevet és tekintetet szerzettenek. Ezek közül tizenhatsz Pesten és Budán vagy a' környékben lakják, a' többi huszonnégy az ország' más részeiből legyen kinevezve.

27. Levelező társakul fogadtatnak, kik a' hazában magyar nyelven készült írásaik által nevezetessékké lettek; a' külföldről pedig, kiket különösen a' magyar nevezetet érdeklő munkájok hirre emelt.

28. Minden rendbeli társnak magyarul tudni szükséges, a' külföldit kivéven.

29. Titoknok a' rendes tagok' osztályából választatik, az igazgató, tiszteletbeli és rendes tagok' voksaik által, 's az egyéb hivatalt nem viselhet.

30. E' szerint 's ugyanazok által választatik a' segédjegyző, ki, a' szükség úgy kívánván, a' titoknok' tisztét is viseli.

31. Pénztárnokot, ellenőrt és ügyvédet az igazgató tanács nevez ki, és azok ennek elintézésétől függnek.

32. Minden rendbeli tag' választása titkos voksolással olyképen menjen véghez hogy, ha elébb a' voksok' felénél többet senki nem nyerne, azok ketten, kiknek voksaik legszámosabbak voltak, újabb választás alá terjesztessenek, 's társnak az fogadtassék, ki voksaival, ha csak egyben is, a' másikat felülmúlja.

33. Leirókat és cselédeket az előlülő fogad.

IV. *Fizetések és jutalmak.*

34. Az előlülő, igazgató és tiszteletbeli tagok' fizetése, méltóságaik' fénye; jutalmok, e' nemzeti ügynek szolgálhatás.

35. Titoknok, rendes társak, segédjegyző, pénztárnok és ellenőr munkáikhoz illendő fizetést húznak.

36. Leirók' és cselédek' számára szolgálatjaikhoz képest az igazgató tanács szab bért.

37. A' magyar nyelven írt munkák' vagy kérdéseket fejtő értekezések' írói, megnyervén a' tudós társaság' jávalását, jutalmokat vagy folyó, vagy emlékpénzben veszik által, melly utóbbit ő Felsege' királyi engedelmével a' társaság e' végre a' pénzverő műhelyben veret.

38. Tiszteletbeli és rendes tagoknak szabad kiadott munkák által keresni jutalmat, de illy szándékkal a' feltett kérdésekre nem felelhetnek.

39. Az írásban benyújtott dolgozások helybenhagyatván, kinyomtattnak, szerzőiknek pedig érdemlett jutalom jár.

V. *Gyűlések.*

40. A' gyűlések' helye Pest' városa.

41. Az előlülő négy héttel előbb hírül adván a' gyűlés' napját, az igazgató tanács rendszerint minden esztendőben egyszer összejő, rendkívül pedig, valahányszor Ő cs. k. Főhercegsége, a' pártfogó, parancsolja.

42. Ezen gyűlés következő esztendőre előlülőt választ, igazgató társakat veszen fel; a' helybenhagyott irásoknak jutalmat szab; a' tudós társaság által legjobbnak itélt két magyar munkát megkoronázza; a' kiadandó kéziratok és utazások iránt végez; a' pénztár felől tanácskozik, a' bevételről és kiadásról szoros számot veszen, a' pénztár' állapotjáról és a' társaság' célirányos előmeneteléről a' vármegyéket esztendőnként, a' karokat és rendeket pedig országgyűlése' alkalmával tudósítja.

43. Az igazgató tanács' végzéseiben, hogy sikerök legyen, legalább kilencz tag veszen részt.

44. Az előlülő által bizonyos napra kirendelt héti, vagy kisebb gyűlésben a' helybeli rendes tagok jelen lesznek, gátoltatások' esetében magokat az előlülőnél mentvén ki. A' tiszteletbeli és vidéki rendes tagok ezen gyűlésekben megjelenhetnek.

45. Ezekben a' tudományos tudósítások 's a' társak' értekezései olvastatnak fel, a' beküldendő munkákra nézve az illető osztályból három bíráló rendeltetik, a' kérdések' megfejtései hasonló módon megítéltetnek, a' nyomtatás alá bocsátandó tudományos újságlevelek és a' társaság' Évkönyveinek tartalmai kiválasztatnak; végezetre a' tudományos levelezések elintéztetnek.

46. Hogy ezen gyűlések' végzéseinek is ereje legyen, legalább kilencz társ' jelenléte kívántatik.

47. Az előlülő által legalább három héttel előbb kihirdetendő 's tizennégy napnál tovább nem tartandó esztendei nagy gyűléseken minden rendes tag jelen lesz, kivéven azokat, kik az előlültől tetemes okoknál fogva kimaradásokra engedelmet nyertek. Itt a' tiszteletbeli tagok voksal, a' levelezők ellenben a' nélkül jelenhetnek meg.

48. Ezen gyűlésekben választatnak a' tiszteletbeli, rendes és levelező tagok; a' kiadott munkák, kéziratok és

a' megfejtett kérdések által literaturánkban jelesekké lett férfiaknak jutalom ítéltetik; 's a' következő esztendőre kérdések' feltétele fordul elő.

49. Gyűlölség' és kedvezés' minden gyanuja' elhárítására, a' társak, ítéleteiket a' jutalmak' elhatározásában okokkal támogatják.

50. A' nagy gyűlések után tartandó esztendei köz gyűléseken az igazgatók és minden rendű társak megjelennek, szabadon bemehetvén azokba mások is; Ő es. k. Főherczegsége, a' pártfogó, pedig mindenkor különösen meg leszen kérve, hogy azokat jelenléte által diszesíteni méltóztassék.

51. E' gyűlések az előlülő' és minden rendbeli új tag' választatását teszik közzé; a' nevezetesebb értekezések 's a' szépliteratura' művei, a' hazai nyelv', tudományok' esztendei gyarapodása előmutattatik; az elhunyt tagok' emlékezete megtiszteltetést nyer; a' társak' voksai által megkoronázott két nyomtatott legjobb munka és a' kitett kérdésekre bejött két legjobb felelet' írói jutalmokat veszik által.

52. Az ülések' viselt dolgait a' titoknok vagy annak képviselője, a' jegyzőkönyvbe iktatja, 's ez a' felséges pártfogónak bemutatattatik. Az új tagok' oklevelét a' pártfogó és előlülő után ő is aláírja és kiadja.

53. A' társaságnak két hónapi szünetidő engedtetik.

VI. *Pénztár.*

54. A' társaság' pénztára valamint nagy lelkű hazafiak' áldozataiból eredett, úgy ezután is illy adakozásokból várja főképen öregbedését.

55. Az előlülő azt gyakrabban véletlenül is megvizsgálván, épségben fenntartani igyekszik.

56. A' jövedelem' hatod része esztendőnként a' tőkepénz' nevelésére fordítatik.

57. Az ajánlóknak a' tőkepénzt magoknál megtartani szabad, úgy mindazonáltal, hogy a' törvények' értelmében bátorságba helyhezttetvén, törvényes kamatja pontosan megjárjon.

58. A' pénztárba lefizetett tőkepénzek hasonló feltételek mellett adatván ki, az alkotók' szándékához képest külön számolás alatt vitetnek.

59. Igazgató tag a' társaság' tőkepénzeiből kölcsön nem vehet.

II.

A' M. T. T. UTASÍTÓ HATÁROZATAI

BELSŐ DOLGAIRA NÉZVE

a' XVII-dik nagy gyűlésig bezárólag.

ELSŐ FEJEZET.

Osztályok és tagok.

1. A' m. t. társaság rendszabásai' értelmében hat tudomány-osztályból áll, mellyeknek köre következőleg alapított meg.

I. Nyelvtudományi osztály.

A) Nyelv és irodalom.

Általános és különös nyelv- és írástörténet.

Általános és hasonlító nyelvtudomány.

Különös nyelvtudomány, ide értve a' classikai és keleti, de főleg a' magyar 's azzal rokon nyelvtudományt egész terjedelmében, tehát a' magyar nyelvtörténetet, hasonlítást, szónyomozást, nyelvtant és szótárírást, a' nyelvjárások' megismertetését 's a' népi és könyvnyelv' emlékeinek gyűjtését, magyarázatát és kiadását.

Nyelvbeli előadás' tudománya.

Irodalomtörténet; könyvészet általán 's különösen a' hazai és nemzeti; régi magyar jeles írók' jó kiadásai.

A' nevezetesebb magyar munkák' bírálata nyelv' tekintetében.

Régi és új nemzetek' remekíróinak fordítása.

B) Széptudományok.

Általános és különös 'szépműtan; hangzó, képző és mímmező művészetek' elmélete.

Műtörténet, műbírálat.

Szóló művészetek: szépprosa, különösen szónoklat.

Költészet.

II. Philosophiai osztály.

Embertan.

Elméleti bölcsészet: gondolkodás-, isme- és széptan.

Gyakorlati bölcsészet, névszerint észjog, erkölcs- és tiszta vallástan, történet' philosophiája.

Bölcsészet' története, bírálata.

Nevelés- és oktatástan, tanmunkák.

III. Történetírási osztály.

Történetírás' elmélete.

Emberiség és művelődés' története.

Egyetemes és különös történetírás, polgári 's egyházi, de főleg hazai.

A' segédtudományok, névszerint földírat, nemzékrend- és időtan, úgy régiség-, pénz-, oklevél-, czímer- és pecséttan.

A' hazai történetek' felvilágosítására közirományok', oklevelek' 's egyéb történeti emlékek' nyomozása, illyek 's egyéb kútfők' gyűjtése, kiadása, bármely nyelven legyenek azok írva.

Elettörténet, 's itt is különösen a' hazai.

IV. Mathematicai osztály.

Tiszta mathesis.

Mechanica; mathematicai természettan; csillagászat. Geodaesia.

Építészet, polgári és vízi, géptan; hajózási tudományok; hadi tudományok; műtan; bányászat.

V. Törvénytudományi osztály.

Országstudomány.

Közgazdaság tágabb és szűkebb értelemben, tehát ide értve a' közrendészetet, pénzügytudományt, 's a' segéd, névszerint kamarai tudományokat és statisticát.

Országstudományok' története.

Törvények' elmélete.

Nemzetek' joga.

Polgári jog egész terjedelmében, tehát bánya-, váltó 's fenyítő törvény is; a' gyakorlatiakat — mint törvénykezés' és ügyészi tárgyalás' tudományát — ide nem értve.

Egyházi jog.

Oklevél-, pecsét-, idő-, nemzedékrendtan, a' mennyiben a' törvényismeret' segédeszközei.

Törvények' története.

Törvénytudomány' története.

VI. Természettudományi osztály.

Természettudomány: ásványtan, földisme, földtan; növénytudomány; állattan.

Kísérleti természettan, vegytan.

Boncz- és élettudomány, növényi, állati, emberi, hasonlító.

Gazdasági tudományok.

Orvosi tudományok.

2. Mindenik osztály áll határozatlan számú tiszteleti, hét hét rendes, és ismét határozatlan számú levelező tagokból. Ezeken kívül a' rendszerezett 42 rendes tagon túl a' külön alapításu hadtudományi rendes tag, alosztályt képviselőleg, a' mathematicai osztályhoz csatoltatott, a' titoknak a' nyelvtud. osztályhoz, melyben titkokná választatásakor működött; a' pénztárnok végre, miután személyes szavazattal lőn felruházva, szinte a' nyelvostályhoz, melyhez gyakorlott szakánál fogva tartozik.

3. Tiszteleti és rendes tagok olly férfiak közül ajánltatnak az illető osztály által az academiának elválasztatás végett, kik ezen osztályhoz tartozó kiadott ma-

gyar munka vagy munkák által a' tudományt előbbre vitték, 's ez által magoknak kitűnő nevet és tekintetet szereztek. Rendes tag azon felül csak a' lev. tagok' sorából választható.

4. Levelező tagok szinte az osztályok által olly tudós férfiak' sorából ajánltatnak az academiának, kik osztálybeli jeles munkálkodások által a' tudományok' terjesztésére hatottak, és ekkép az academia' czéljai' előmozdítására képességet bizonyítottak.

5. Minden választott tiszteleti, rendes és levelező tag, szakjához tartozó értekező vagy szép-mű' előadásával foglalt széklet: elébb sem meg nem jelenhetik az ülésekben, sem az oklevél neki ki nem adatik, 's neve a' tagok' lajstromába be nem iktattatik. Ha az új tag egy academiái évnek leforgása alatt egyenesen és határozottan ki nem nyilatkoztatja, hogy a' választást elfogadván a' reája eső munkarészben is eljárand, 's ha egyszersmind ugyanazon időnek lefolyása alatt székfoglaló értekezését megtartani, vagy, ha személyesen meg nem jelenhetik, az academiának benyújtani elmulasztaná, a' választás megsemmisül.

6. A tiszteleti tagok az academia' minden üléseiben székkal és szavazattal, az osztályi és választmányi ülésekben azon kívül elnöklési joggal is bírnak; a' társaság' munkálkodásaiban részt vesznek, 's annak javát és díszét mindenkép előmozdítani törekcszenek.

7. A' rendes tagoknak, kik a' társaság' minden üléseiben székkal és szavazattal bírnak, kötelességeik a' következők:

a) Minden második évben egy, az illető tudomány' előbbvitelére szolgáló értekezést adni be az Évkönyvek' számára, 's illetőleg a' társaság' közülésébeni felolvasás végett. Ezen kötelezettség alól csak azok vétetnek ki, kikre a' társaság szokott rendes tagi foglalkodásaikon felül még külön más munkák' kidolgozását is bíz.

b) A' velők véleményadás végett közlött mindennemű nyomtatott vagy kézirati munkákat, pályairatokat, fölfedezéseket, javaslatokat szorosán megvizsgálni 's rólok írott jelentést tenni.

c) Minden egyéb, az osztály által a' szabályok' értelmében kiszabott munkálatokban szorgalmasan eljárni.

d) A' szakjokban feltetsző nevezetesb haladásokról, valamint a' tudományosság' előmenetelére szolgálható tények, adatok 's észleletekről az illető osztályban tudósítást adni, különösen pedig mi a' hazában a' tudományt, nemzeti nyelvet 's művészetet illető figyelemre méltó magát előadja, bejelenteni, hogy mind ezek a' társaság' lapjában közzé tétethessenek.

e) Társaságon kívüli munkálkodás által is igyekezni, hogy a' tudományok magyar nyelven gyarapíttassanak.

8. A' levelező tagok a' társaság' mindennemű üléseiben székkel és értesítő szavazattal bírnak, az illető osztály által velök véleményadás végett közlött tárgyakról írott jelentést adnak, valamint minden, a' tudományosság' előmenetelére szolgálható tények-, adatok- 's észleleteket az illető osztálylyal közölnek, 's különösen azt, mi a' hazában a' tudományt, nemzeti nyelvet 's művészetet illető figyelemre méltó magát előadja, bejelentik; végre irodalmi munkásságok által a' hazai tudományosság' előmozdítására törekcszenek.

9. A' titoknok az igazgatósági, valamint a' társaság' havi és évi üléseiben előterjesztői hivatalt visel, azok' határozatainak végrehajtásáról gondoskodik, az academia' levelezéseit viszi, történeteit 's mindennemű, az academia' nevében szóló, tudósításait írja, Évkönyveit és Értesítőjét szerkeszti, a' társaság' mindennemű kiadásaira a' fő felügyelést viszi, 's felvigyáz, hogy a' titoknoki hivatal' tisztviselői kötelességeikben gondosan eljárjanak.

10. A' segédjegyző a' társaság' összes ülései' jegyzőkönyveit szerkeszti, a' levelezések' vitelében 's a' tudósítások' írásában a' titoknoknak segédelmére van, kinek szükség' esetében képét is viseli, 's a' levéltárra közvetlenül felügyel.

11. Tartoznak a' tagok minden a' társaság' kebelén kívüli tudományos dolgozásaik' jegyzékét évenként a' titoknokhoz beadni azon végre, hogy az academiai tagok' ezen magányos munkálkodásaikról is állhasson külön pont az évenkénti igazgatósági jelentésben; 's a' haza innen lássa,

mennyiben iparkodnak a' társak a' magyar nyelv' előmozdításán 's az ismeretek' terjesztésén. Ha ki valamely még kéziratban levő munkáját mutatná elő a' társaságnak, ez is megemlíttethetik az 'érdeklett tudósításban.

12. Minden tag fel van szólítva, küldené be pecsét alatt évenként önbiographiai jegyzékeit, melyek feltöretlenül a' levéltárban őriztetnek, míg azokra halál' 's készülendő életirás' vagy emlékbeszéd' esetében szükség leszen.

13. Halál által elvesztett tagjainak a' társaság következő vég tiszteletet határozott :

a) Ha a' halál' esete Budapesten adja magát elő: a' megholtnak rokonai-, osztálybeli társai-, barátai- vagy szomszédaitól várja a' társaság, hogy a' temetés' napja- és órájáról késedelem nélkül értesítsék a' titoknoki hivatalt, melly azt külön meghívó által azonnal tudtára adatja valamennyi Budapesten levő tagoknak, hogy társok' eltakarításánál, fekete ruhában, minél számosabban megjelenjenek.

b) Ha ülés' napján esnék a' temetés, az ülés más napra halasztatik.

14. A' társaság elhunyt tagjai' emlékezetét háromféle módon tiszteli:

a) Rövid gyászbeszéddel, mellyel a' társ' halálát valamely barátja, ki eziránt a' titoknokot mindjárt a' hir' vétele után tudósítja, 's ilyennek nem léteben, a' titoknok, a' temetés-, vagy ha az elhunyt vidéken lakott, a' vett hir' utáni legközelebb ülésben jelenti be. E' beszéd az elvesztettet leginkább a' társasághoz volt viszonya' szempontjából állítja elő. Kiadandó az Értesítőben.

b) Eletrajzzal, melly az elhunyt' életéhez 's írói pályájához tartozó adatokat adja. Kiadandó a' Névkönyvben, bővebben az Évkönyvekben.

c) Emlékbeszéddel, melly az elhunyt'nak életét, munkálkodásait és hatását szónoki előadásban terjeszti elő. Különösen, midőn igazgató tagját veszti el a' társaság, készül emlékbeszéd, ha erre találkozik vállalkozó. Tiszteleti és rendes tagra általában mindenikre; a' levelezők közül pedig arra, kiről szavazatok' többsége iratni akar.

15. Bármely tagról több emlékbeszéd is elfogadtatik bírálat alá, 's vétethetik fel az Évkönyvekbe; köz ülésben

azonban csak egy, 's pedig az olvastatik el, melly arra legalkalmasnak ítéltetik az illető küldöttség által.

16. Ha valamelly Budapesten lakó vagy tartózkodó tag olly szegénységben halna el, mellynél fogva tisztességes eltakaríttatása sem lenne eszközölhető, e' felől értesítettvén, az elnök gondoskodni fog.

17. Ha valamelly fizetett rendes tag meghal, fizetése azon hónap' végeig adatik ki, mellyben halála történt; a' határozat szerint utána következő fizetetlen rendes tag pedig abba a' következő hónap' 1-jétől fogva lép.

18. Általában csak holt tagok' képei nyerhetnek a' társaság' teremében helyet; minden egyes esetben titkos szavazás' útján döntenek el, felfüggesztessék-e valakinek képe vagy se.

MÁSODIK FEJEZET.

Gyűlések.

I. Kis gyűlések.

19. Kis gyűlés hetenként egyszer u. m. hétfőn, vagy, ha ezen nap ünnep volna, kedden tartatik, délutáni öt órakor; többször vagy más napon csak különös szükség' esetében. 1847. évre különösen azon intézkedés áll, miszerint három osztályi kis gyűlés után mindenkor egy őszyes academiai kis gyűlés tartatik, ez a' megjelenés' szoros kötelességével bármelly osztálybeli rendes tagra nézve, amazokban csak az illető osztály' r. tagjai köteleztetnek megjelenni, mind a' mellett azokban is minél több tag' részvétele ohajtható. Ez ülések' sora, 1847-re külön kidolgozva, közvetlenül a' kalendárium előtt feltalálható (1. felj. a' 2. lapon).

20. Valamennyi helyben levő tag minden academiai év' kezdetén körlevél által szólíttatik fel az ülések' látogatására; külön meghívó csak az előrajztól történő eltérés' esetében küldetik szét.

21. Nem tagja a' társaságnak, ki valamely kis gyűlésben vendégül meg kívánna jelenni, magát előbb az elnöknel jelentse, kinek, ha előtte nem ismeretes, szükség, hogy egy tiszteleti vagy rendes tag által ajánltassék. Minden egyes ülésre külön elnöki engedelem kívántatik.

22. Azon kisgyűlések' tárgyai, melyekre a' helyben levő összes academia' tagjai jelennek meg, a' következők:

1) Tudományos és szépművészeti előadások és közlések, mik köz érdekre tarthatnak számot, a' tudomány' jelen állapotjához mértek, 's mennyire lehet, új adatokon és combinációkon alapulók. Különösen

a) illy értekezések és emlékiratok a' tudományok' és szépművészet' egész köréből, tekintettel a' rendszabások' 11. pontjára.

b) Az új helybeli tagok' illető osztályi székfoglaló értekezéseik' olvasása, díszruhában.

c) Érdekes szónoki és költészeti dolgozatok.

d) Gyászbeszéddek a' társaság' elhunyt tagjairól.

e) Ha bárki által, valamely, tárgyánál fogva nagyobb figyelmet érdemlő munka vagy értekezés, fölfedezés, találmány, vagy létező dolog' tökéletesbítése küldetnék vagy jelentetnék be: ezek' megvizsgálása az illető osztályhoz utasíttatik.

2) Hivatalos dolgok, ide tartoznak:

a) A' jegyzőkönyv' olvasása.

b) A' küldemények' bemutatása.

c) Hivatalos levelezés' elintézése.

d) A' társaság' munkálkodásaira, belső intézkedéseire 's mindennemű ügyeire vonatkozó kérdések' tárgyalása.

23. Minden tagnak van joga szándéklott előadását bizonyos ülésnapra a' titoknokkal bejegyeztetni. Ha az ekép jelentkezők' száma kelletinél nagyobb volna, az előadás' idejére nézve intézkedjenek a' titoknokkal.

24. Azon kisgyűlések' tárgyai, melyek külön osztályokra tekintettel tartatnak, a' következők:

1) Szorosan szakbeli előadások és közlések, mik az illető tudomány' előmozdítását eszközölhetik. Ezek minél

részletesbek és kimerítőbbek, annál inkább felelendenek meg a' kitűzött czélnak. Különösen tehát:

a) Ily értekezések és emlékiratok az illető osztály' köréből, és azok felett szóbeli értekezések.

b) Nagyobb kézirati munkákból egyes szakaszok' közlése az egésznek ismertetésével.

c) Mindennemű érdekes közlemények, melyek a' tudományok és illetőleg a' szépművészetek' haladását tárgyazzák; tehát ide vágó, figyelemre méltó esetek, vizsgálódások, tapasztalatok, mik akár az eddigi tanok' megerősítésére vagy megvilágosítására, akár új nézetek' megalapítására szolgálnak.

d) Bármely találmányok' bemutatása és fölfedezések' bejelentése, ha tudományos szempontból vétettek fel, 's az illető szak' gyarapítására vannak.

e) Nagy figyelmet érdemlő bel- és külföldi munkákról tudósítás.

f) Bel- és külföldi nagy hírű 's a' tudomány' veszteségével elhunyt férfiak' munkálkodásai és hatásoknak méltatása, ha nem voltak is a' társaság' tagjai.

g) A' szótári munkálkodások. Végre

h) Mindennemű osztálybeli munkálatok' tárgyalása és elintézése, tehát a' jutalomkérdések' megválasztása, a' pályamunkák' elitélése, a' nagy jutalom' tárgyának előkészítése, a' nyomtatandó kéziratok', úgy az évkönyvi munkálatok' megvizsgáltatása.

25. Ha valamely ülésben a' rendes elnök meg nem jelenhetne, az özsves academiái ülésekben valamelyik igazgató vagy a' jelenlevő idősb tiszt. tag elnököl; az osztályos kis gyűlésekben az illető osztálybeli, vagy ha ez gátolva volna, a' legidősb rendes tag.

26. Az előterjesztés és jegyzőkönyv' vitele az osztályi kis gyűlésekben is a' titoknoki hivatalnál van; ellenben szorosán osztályi tárgyakról az illető osztály' tollvivője teszi az előterjesztéseket, az osztálynak az özsves gyűlés elébe való tudósításait, valamint az osztályi munkálatokat, 's az ülésekről az Értesítőben közlendő jelentéseket szerkeszti.

27. Előadásra (különösen a' 22 1) a, c, e- félékre) a' társaságnak nem tagjai is bocsátatnak.

28. Hogy valamely előadás az előrajzba bemehessen, szükséges egy tisztt. vagy rendes tag által, mint a' társaság 11-d. rendszabása' értelmében készült, az elnöknek ajánlatnia, nem tag' munkájánál az elfogadtatást egyszerűsmind annak bece is határozza.

29. Ha ki valamely fontosabb indítványt tenni szándékozik, azt a' titoknaknak jelenti be, hogy az előrajzba mehessen; a' határozott napon pedig írásban terjeszti elő.

30. Ha valamely indítvány elfogadtatván, bővebb kidolgozására küldöttség rendeltetnék: az indítványozó abban mindenkor benn legyen.

31. A' titoknak minden egyes ülés' előadásai' 's fontosabb és bővebb tanácskozássra alkalmat nyújtható hivatalos tárgyak és indítványok' előrajzát, miután az elnökileg helybenhagyatott, a' terem' fekete táblájára, nyolcz nappal előbb kitéteti hogy, ha valamelyike valakit különösen érdekelne, vagy talán ugyanarról bővebb közlésre indítana, reá előre készülhessen.

32. Az elnök, előfordulható rendkívüli esetben, az előrajzon, kitételi ideje alatt is, változtatást teszen.

33. Minthogy pedig a' hivatalos tárgyalások gyakran sok időt kívánnak, 's miattok ilyenkor a' legérdekeseb tudományos közlések is csak fáradt figyelemre tarthatnának számot: minden gyűlés az e' napra tett egy vagy több előadással kezdetik meg; ezeket követik a' jegyzőkönyv' olvasása, 's a' folyó tárgyak közül azok, mik késedelmet nem szenvednek.

34. Az előadott munkáról szabadon rendelkezhetik az író. Ha azt a' társaság' valamelyik gyűjteményében kívánja kiadatni, külön vizsgálat alá megyen.

II. Nagy gyűlések.

35. A' rendszabások által a' nagy gyűlés' körébe utasított hivatalos munkálkodásokon kívül ide tartoznak: 1) az új választású vidéki rendes tagok' székfoglaló

értekezései; 2) elhunyt tagok felett készült emlékszédek' előadása.

36. Az emlékbeszédek a' titoknak által a' köz ülés' elrendelésével megbízott nagy gyűlési küldöttséggel közöltetvén, ez kineveztetése után másod napra tartozik jelentését a' gyűlésnek felterjesztetni. Kitünvén innen, melly beszédek ajánltatnak a' köz ülésbeni elmondatásra, a' többiek a' nagy gyűlés' fenlevő üléseire felosztva, ezekben adatnak az elhunyt tagok' tiszteletére ünnepélyesen elő.

37. Nagy gyűlés alatt a' vidéki r. tagokkal kiegészített osztályok' szavazó tagjai összeülnek, s mind a' megkoszorúzendó nyomtatott munkák, mind a' megállapítandó jutalomkérdések, úgy a' választandó tagok iránt is, a' nagy gyűlés elébe terjesztendő jelentéseiket minél gyorsabban elkészítik.

38. A' nagy gyűlés' minden ülésének végével a' titoknak kiteszi a' terem' fekete táblájára a' legközelebbi ülés' főbb tárgyai' sorozatát, hogy a' tagok azokra előre készülhessenek.

39. Nem tagja a' társaságnak, ki ennek nagy gyűlésében meg kívánna jelenni, magát, mint fent előadatott (21. pt.), előbb az elnöknel jelentse. A' nagy gyűlésre az engedelem egy a' bemenetelre felszabadító levél által adatik, s kiterjedhet annak minden ülésére, azon napokat vevén ki, mellyeken egyes személyek' érdekei forognak kérdésben, névszerint, midőn ujonnan választandó tagokról s a' nagy jutalom' elítéléséről folynak a' vitatkozások, miről egy, a' terem' ajtaján függő tábla értesíti mindenkor a' vendégeket; máskor is, midőn a' tanácskozások' természete kívánja, fentartván magának az ülés a' vendég' eltávozását kívánhatni.

III. Köz ülés.

40. A' kis gyűlések' kötelessége jókor gondoskodni arról, hogy a' köz ülésbeni előadásra alkalmas munkákban foglalkozás ne legyen. E' végre mind az Évkönyvekbe szánt dolgozatok' kis gyűléseni előterjesztésekor lesznek ügyelettel a' vegyes közönség előtti felolvashatásra, mind

megbízás' útján is rajta lesznek, hogy érdekes előrajzot adjanak a' nagy gyűlés elébe, melly azt a' szokott köz-
ülési választmányynyal megvizsgáltatván, végkép megalapí-
tandja.

HARMADIK FEJEZET.

Munkálkodások.

I. Évkönyvek.

41. Miután az Értesítő kimerítőleg tudósít a' társaság' munkálatairól, az Évkönyvekbe 1841-től fogva a' részletes „Történetek“ helyébe az azokat rendszeresen össze-
állító, 's köz ülésben felolvasott, titoknoki jelentés me-
gyen.

42. Emlékbeszédek, nagy gyűlés által nevezett
választmányban olvastatnak fel, 's ott határoztatik el az
Évkönyvekbe felvételök.

43. A' rendes tagok' székfoglaló értekezései,
mihelyt szerzőik által felolvasattak, minden további viz-
sgálat nélkül az Évkönyvekbe mennek.

44. Határoztatván, hogy az Évkönyvekbe csak olly
értekezések vétessenek föl, mellyek vagy új tár-
gyat adnak elő, vagy bár ismeretes alapokon új vizsgálá-
tokba bocsátkoznak, új összevetéseket, összeállításokat,
nézeteket, következtetéseket foglalnak magokban, 's e'
mellett tárgy- és nyelvbeli előadásra a' jelenkor' haladási
fokának teljesen megfelelnek; az osztálybeli vizsgálók e'
tekintetre szoros figyelemmel lesznek, kiknek tudósításaik
nyomain, az értekezések' sorsát az illető osztály hatá-
rozza el.

45. Végre a' pénz- és régiséggyűjtemény' je-
lességeinek leírásai is, mellyeknek kidolgozása az il-
lető ór' kötelességei közé tartozik, a' kis gyűlésben olvas-

tatnak fel, 's miután itt helybenhagyattak, az Évkönyvekbe iktattatnak.

II. Acad. Értesítő.

46. Hogy a' tagok, 's mind azon hazafiak, kiket az academia' munkálkodásai érdekelnek, ezekről folyvást és részletesen értesülhessenek, mind azon tárgyakat, mik közzétételre alkalmasak, a' titoknok által szerkesztett 's időhöz nem kötött számokban megjelenő Acad. Értesítő terjeszti elő, melyből a' tagoknak ingyen jár példány.

III. Régi magyar Nyelvemlékek' kiadása.

47. A' régi magyar Nyelvemlékek' gyűjteményébe felvételnek a' legrégibb időktől 1550-ig költ és készült nagyobb és kisebb magyar iratok; innen 1575-ig némi változtatással csak a' nyelv' hivatalos életét, sajátosságait, helyesírását, elavult szavait, szerkezetét mutatók, kivált ha egyszersmind hazai történeteket, házi életet és szokásokat is felvilágosítanak. 1575-től 1600-ig ugyanazon tárgyuak, még nagyobb megválasztással. A' szerkesztő' dolga a' felveendőik iránt javaslatot adni, mely szerint aztán a' kötetek' tartalma nagygyűlésileg határoztatik meg.

IV. Nagy jutalom.

48. A' nagy jutalom, 1846-tól kezdve következőleg kezeltetik: minden évben más más osztály ajánl nagy jutalomra köréhez tartozó munkát olly módon, hogy mindig a' legközelebb lefolyt hat-évi időközben megjelent, illető szakbeli, munkák vétessenek tekintetbe. Az osztályok' sorát illetőleg: 1847-ben (1841—6-ról) a' philosphiai, 1848-ban (1842—7-ről) a' törvénytudományi, 1849-ben (1843—8-ról) a' nyelvtudományi, 1850-ben (1844—9-ről) a' történettudományi, végre 1851-ben (1845—1850-ről) a' természettudományi osztály' körébe eső munka nyeri a' nagy jutalmat.

49. Nyerhet nagy jutalmat, bármelly munka, melly a' következő (50.) pontban ki nem vétetik; különös-

ben megjegyeztetvén a) hogy, ha valamely több darabból álló munka kitetsző jelességű volna, darabonként is jutalmaztathatik; azonban többek közt 's hasonló körülmények mellett mindenkor a' teljes munka nyeri el a' jutalmat.

b) Egyes íróknak összegyűjtve kiadott ollyféle jeles munkáik is nyerhetnek koszorút, mellyek részenként vagy darabonként már azelőtt megjelentek, ide nem értvén mindazáltal a' valóságos második kiadásokat.

c) Olly munkák, mik valamely nagyobb gyűjtemény' részét teszik, de külön címlappal és lapozással bírnak, szinte vívhatnak a' nagy jutalomért.

d) Fordítás csak remek nyerhet jutalmat, 's hason becsű eredeti' szűkében.

e) Ha megholt író' munkája íteltetnék legjobbnak, minden különös esetben különösen határoztatik meg: kiadassék-e az elhunyt' örököseinek a' jutalom, vagy ne?

50. Nem nyerhetnek nagy jutalmat:

a) A' több írók' dolgozataiból álló gyűjtemények, 's az efféle gyűjteményekben előforduló egyes dolgozatok.

b) A' külön kijött munkák' pusztá második kiadásai.

c) A' társaság' 11-dik rendszabásában érdeklött tárgyú munkák.

d) Ollyanok, hol a' dolog' ügye a' személyével van összeszövődve.

e) A' társaság' bármely jutalmáért vívott 's mint olyan már jutalomra v. tiszteletdíjra méltatott munkák.

51. Minden munka azon évben megjelentnek nézetik, melly év a' címlapon áll. Azon esetre, ha valamely munkán kétféle évszám találtatnék, a' későbbi tartatik elhatározónak; a' melly munkán pedig évszám épen nem fordul elő, az maga zárja ki magát a' jutalomért víható munkák' sorából.

V. Jutalomtételek.

52. Minden évben két osztály egy egy, a' hadtudományi alosztály pedig minden három évben egy, jutalomkérdést terjeszt az academia elébe, mellyet ez, nagy gyűlésben, forma' tekintetében vitat meg, 's azt szótöbbséggel vagy magáévá teszi, vagy elveti; melly utóbbi esetben az illető osztály

új javaslatot terjeszt a' gyűlés elébe. 1847-ben a' nyelvtudományi, philosophiai és hadtudományi osztályoké a' sor, 's azontúl a' többeké az osztályok' rende szerint.

53. Az efféle tudományos kérdések' támasztásakor a' feladás' okainak előadása vagy elmellőzése ahhoz képest történik, mint ezt minden külön esetben a' társaság jónak vagy éppen szükségesnek látja.

54. Jutalmat ugyan csak a' legjobbnak vallott felelet kaphat; azonban igen becses másod, sőt harmad rangbeli munka is kijöhet tiszteletdíj mellett.

55. Bármelly jutalomra egyszer beküldött pályamunkát szerzője vissza többé nem húzhat.

56. A' pályairatok idegen kézzel legyenek írva. Ha pedig a' jeligés levél' felbontása után kitetszenék, hogy a' munka saját keze' írása a' szerzőnek, ez a' jutalomtól el-esik.

57. A' bírálókkal akár levél által, akár máskép köz-lekedni tilalmas lévén a' szerzőknek, ha a' jeligés level-kék' felnyitása után mégis kitudódnék a' levelezés, az ily-lyennek kézirata a' jutalomtól elmozdítatik. Egyébiránt a' netalán értesített bíráló' kötelessége ez iránti jelentését le-pecsételt levélben a' kis gyűlésnek beadni, melly jutalom-kiosztáskor felnyitatik.

58. A' pályamunkák' kéziratai a' társaság' levéltárában maradnak.

59. Mindennemű pályamunkák' beküldési határnapja mindenkor martius' 31-ke.

60. A' vizsgálók mind az általok jutalomra és mellék-jutalomra, mind dicsértetésre ajánlott pályamunkákról kü-lön, részletes és okokkal támogatott véleményt terjesztenek az osztály elébe, 's azok az illető szerzőkkel közölhetők is; ellenben a' kereken elmellőzöttekről szóló részei tudósítá-saiknak nem adatnak ki.

61. A' melly pályamunka fordításnak, vagy más mun-kákból kiszedett darabokból szerkesztett plagiumnak fog-találtatni, a' társaság által egyszerűen elmellőztetik.

62. A' jutalomra és díj melletti nyomtatásra méltatott pályamunkák' szerzői, kikapván a' nekik ítelt jutalmat, és az ezentúl nem ívszám szerint, hanem általában megszaban-

dó tiszteletdíjt (mellékjutalmat), munkáikkal mint tulajdonukkal szabadon rendelkezhetnek. Ha azonban a' szerző munkájának az academia által kiadását kérné, minden egyes esetben a' társaság 's illetőleg az igazgatás a' körülmények szerint határozhat.

63. A' jutalomra 's egyszersmind nyomtatásra, vagy mellékdíjjal nyomtatásra érdemesített munkák' szerzőinek szabadságában áll az academiától nyert ezen kitüntetést akár a' czímlapon, akár az előszóban megemlíteni; olly pályamunkánál azonban, mellynek a' jutalom, jobbnak nem léte miatt, kijárt ugyan, de melly hiányai miatt sajtóra méltónak nem ítéltetett, a' szerző, ha munkáját mégis kiadná, megjutalmaztatását elhallgatni, vagy nyomtatásra nem érdemesíttetését is megemlíteni köteles: máskülönben az academia' igazolása végett a' titoknoki hivatalnak kötelességében állana a' közönséget hírlapok' útján a' dolog' mibenléte felől tudósítani.

64. Akár első, akár másod rangúnak ítélt pályamunka' szerzőjének szabadságában áll munkáját, mielőtt kiadná, kijavítani vagy átdolgozni, de ezt vagy a' czímlapon, vagy az előszóban megemlíteni köteles, nehogy megtörténhessék, hogy másod rangu pályamunka illy kijavított alakban első rangúnak ítélt pályatársát becsben felülmulván, az academia' bírálatát ál világban tüntesse fel.

65. A' könyvtárnak és pályairatok' bírálóinak járó ingyenpéldányok minden olly esetben, hol a' pályairatok megjelennek, a' szerzők által kijárnak.

Egyébíránt az egész intézkedés (62—64.) visszaható erővel nem bírhatván, azon pályairatoknál lép csak életbe, mellyek ezentúl küldetnek be.

VI. Rendkívüli jutalmak.

66. Grove-alapítvány. Ezen alapítványból, 1839. maj. 1-jétől kezdve minden negyedik évben 200 pforint adatik ki irodalmi munkákért, a' szerint hogy a) az az egyik évkörben mindenkor a' legjobb erkölcsjavító munkának adassek; ilyennek nem léteben ollyannak, melly a' magyar történettudományt, kivált a' régiség- és oklevél-ismertetet mozditja elő, 's ilyennek is hiányában a' magyar

gazdaság' előmenetelére ható legjobb könyvnek: akár academiái költségen jött legyen ki az illető könyv, akár más-kép, kivétetvén mégis mind azon munkák, mellyek akár academiái, akár más bármelly jutalommal koszorúztattak. Két hasonló becsű munka közt, az eredeti elsőséggel bír a' fordított felett.

b) A' második négy évben azon 200 ftnyi jutalomért bármelly, de különösen mégis physical, természettörténeti, ethikai vagy aesthetikai tárgyú, az ifjuság' képzésére ható pályamunkák vihatnak. A' feladás' tárgyát a' társaság az alapító', 's kimúlta után István fia' befolyásával fogja meghatározni.

c) Ha az első időkörbeli jutalom, arra mineműsített munka' nemléte miatt, ki nem járt volna: a' társaság abból is úgy, mint az b) pont alatt előadatott, pályadíjt fog alkotni; 's így e' második időkörben két rendbeli jutalom kiadatni.

d) A' harmadik, négy évi időkör' jutalma ismét az elsőnek, a' negyediké a' másodiknak módja szerint adatik ki, 's ez így váltogatandja egymást szünet nélkül.

e) A' jutalmak' kiosztása az academiánál bevett szokás szerint a' nagy gyűlésben történik.

67. Marczibányi-nagyjutalom. Ezen, ötven aranyból álló évi jutalom 1846-tól kezdve mindenkor azon munkának kiadandó, melly az academiái nagy jutalmat nyert munkához vagy munkákhoz becsben legközelebb állónak fog az illető osztály által ítéltetni; az eljárás e' jutalom körül tökéletesen az lévén, melly szerint az academiái nagy jutalom kezeltetik, kivéven hogy vég elhatároztatásakor az alapító' családjának egy tagja jelen lesz.

68. Marczibányi-jutalomkérdések. 1846-tól kezdve minden második évben, harmincz aranyból álló jutalomra egy, a' magyar nyelvtudomány' köréből választandó, kérdés tűzetik ki. A' viszonylag legjobb felelet, ha egyszerűsrimind sajtóra is érdemesnek fog találtatni, mindig megnyeri a' jutalmat; ellenben ha abból a' tudományra semmi haszon nem háramolnék, jutalom és nyomtatás nélkül marad.

69. A' Marczibányi-jutalomtételek' meghatározásakor 's a' jutalmak' vég elítélésekor a' Marczibányi-család' vala-

melly tagja mindenkor jelen lehet: e' végre a' család' idős-bike a' nagy gyűlés' mikorlétéről jókor tudósítandó, 's a' megjelenő családtag azon ülésekre, mellyekben az említett tárgyak felveendőek, külön is meghivandó.

70. Vitéz-jutalom. 1845-től kezdve minden második évben harmincz aranyból álló díj mellett egy jutalomkérdés hirdettetik ki, melly vagy a' történeti, vagy a' természettudományi szakból veendő: amannak köre különösen a' magyar irodalmi, egyházi és polgári történet, statistica, pénz- és régiségtudomány; ezé különösen az ásvány-, növény-, állat-, gazdaság- és műtan lévén. A' jutalmazás egészen a' Marczibányi-jutalomfeleleteknél tett határozat szerint történik. (l. 64. pt.)

71. Mind ezen külön alapítványbeli jutalomtételek és jutalmazások az academia' köz üléseiben, ennek többi jutalmaival együtt, az alapítók' neve alatt, ünnepélyesen kihirdettetnek.

72. Ezen rendkívüli jutalmakért szavazattal bíró acad. tagok nem pályázhatnak.

73. Ns Pest vármegye minden nagy gyűlésből tudósítandó a' Marczibányi-jutalmak körül történeteiről, ide értve az illető számadások' közlését is.

74. A' Gorove-jutalmat nyerendő értekezések' nyomtatása körül az academiái pályairatokra nézve megállapított szabályok állanak (62—65. pt.); a' Marczibányi- és Vitéz-félék e' részben átvett kötelezettség szerint, ha a' jutalmazandó szerző nem kívánja munkáját maga kinyomtatni, az academia fogja mindig eszközölni.

VII. Nyomtatás végett beadott kéziratok' megvizsgálása és kiadása.

75. Az academia egyedül olly kéziratokat kíván saját költségével kiadni, mellyek, akár eredetiek, akár fordítások legyenek, jóval felülmulván a' középszert, a' literatura' bármelly ágának díszére, előmenetelére szolgálnak; 's vagy hasznosan gyarapítják a' már meglevőt, vagy valóságos hiányt pótolnak: végre előadás és nyelv' tekintetében is kerünk' jobb íróival vetélkednek. Soha sem kell t. i. el-

feledni, hogy egyik fő rendeltetése az academianak egyenesen a nyelvmívelés. — Ennyit általában.

Különösen a' bírálók' figyelmébe ajánltatik:

I. Ha a' *munka tudományos*, és a) *eredeti*: hogy az, egyfelül tárgyát, a' szükséges előkészületek' célirányos használása mellett, helyes rendszerrel, mennyire lehet, ki-merítőleg adja elő; másfelül: bármely grammaticai rendszert követ is, azt híven kövesse; a' netalán szükséges műszavak pedig a' származtatás' és összetétel' szabályai szerint legyenek alkotva.

b) Ha a' *munka fordítás*: vagy azon megjegyzéssel adatik ki α) hogy az eredetinek, mind magában vett, mind a' mi szükségünkhöz képesti becseről hozassék ítélet; vagy β) csak a' nyelv' és fordítás' mineműségéről; 's itt nem szóhoz tapadó, hanem az értelmet híven és világosan visszaadó általtétel kívántatik.

II. Ha a' *munka szépliteraturai*, és a) *eredeti*: úgy leszen elfogadandó, ha vagy magában igen jeles, vagy az illető literaturaágnak, jelen állapotjában, érezhető előmenetelére 's hasznos gyarapítására szolgálhat.

b) Ha *fordítás*: ismét vagy α) az eredetinek becse felől is, vagy β) csak a' fordítás' millyenségéről óhajtatik ítélet. — Fordítástól azt kívánja a' társaság, hogy az eredetinek, mind értelmét 's kifejezése' formáját, mind hangját 's mennyire lehet, egész külső mineműségét tekintve, hű másolata legyen, hibátlan, keresetlen, tárgyhöz szabott szép nyelven.

Ezen tekinteteket állandóan szem előtt tartó, nem szerfelett bő, de okokkal támogatott, 's határozottan kifejezett véleményeket vár a' társaság az iránt:

a) Minden észrevétel nélkül, kereken elfogadhatónak tartja-e véleményadó a' kéziratot? vagy

b) Elfogadandónak ugyan jelen állapotjában is, de ohajt némelly észrevételeket a' kézirat' szerzőjével közölni, annak tetszése szerint leendő haszonvétel végett? vagy

c) Csak bizonyos észrevételek' tekintetbe vétele után, 's így föltételesen tartja-e a' kéziratot elfogadhatónak, vagy

d) Kereken visszaadandónak?

Végül a' véleményeknek olvasható leiratását, 's a' kitűzött határidőig beküldését várja a' titoknoki hivatal; fontos akadályok' esetében pedig legalább ezek iránti tudósítást.

76. A' feltétellel vagy a' nélkül elfogadott kéziratokról a' vizsgálók' észrevételei használat végett az illető szerzőkkel közöltetnek; a' kereken visszamenőkről szólók nem.

77. A' melly kézirat eredetiként adatik be, 's vizsgálatásából kitetszenék, hogy fordítás vagy más munkákban szedett darabokból szerkesztett plagium, a' társaság által egyszerűen elmellőztetik.

78. Eredetileg hellen és romai mértékben írott munkák' fordításai, ha e' formától eltérnének, vizsgálat alá sem bocsáttatnak.

79. Minden, a' társaság által jutalom vagy tiszteletdíj mellett kiadandó, kéziratban megtartatik a' szerző' helyesírása: az ifjuságnak szánt munkákban mindazáltal az academia' nyelvszabályainak szoros követése kiköttetik.

80. A' nyomtatás végett elfogadott kéziratok az elfogadási időrend szerint adatnak sajtó alá: az elnökre bizatván egyes esetekben, gyorsabb jövedelmezést ígérő könyveknek, a' pénztár' állapotjára való tekintettel, soron kívül nyomtatása. De megjegyeztetik, hogy elfogadott munkák' nyomtatását csak akkor lehet sorban eszközölni, midőn magának a' társaságnak, az alaprajzban kitűzött dolgozatai' nyomtatásán felül költség marad.

81. Ha valamelly szerző bizonyos munka' kiadhatása végett, melly tárgyánál fogva csekély kelettel biztat, pénzbeli segedelemért folyamodnék, a' munka szigorú vizsgálat alá vétetik, 's ha jelesnek ítéltetik, 's megjelenése az irodalom' előmozdítására szolgálónak, az igazgatóság segédpénzt rendelhet, de melly csak a' munkának nyomtatásbani megjelenté után adatik ki az írónak.

NEGYEDIK FEJEZET.

Elegy.

82. *Censura.* Mind az Évkönyvekbe menő dolgozatok, mind egyéb, a' társaság' költségével nyomtatandó, kéziratok iránt a' censorral maga a' szerző végezzen.

83. *Kézirat-sajátságí jog.* Az Évkönyvek' számára készült 's oda bevett dolgozatok, kijövetelöktől számított egy évig kirekesztőleg a' társaság' tulajdonai.

84. Minden, a' társaság által tiszteletdíj mellett kiadott, munka tiz évig a' társaságé úgy, hogy addig, a' kijárt tiszteletdíj' 's minden egyéb kiadási költségek' lehuzása után fenmaradó tiszta haszon' egy harmada a' szerzőké; azon túl a' kézirat-sajátságí jog ismét a' szerzőkre menvén vissza.

85. Olly hivatalos tudósítások, mellyeket a' tagok a' társaság' felszólítására bizonyos, ugyan a' társaság által velők közlött tárgyak felől adnak: szorosan a' társaságéi, 's így ennek engedelme nélkül annak körén kívül ki nem adhatók.

86. Így minden afféle irományok is, mellyek a' társaság által, saját külön használatára 's nem kiadására készültek, annak tudta 's megegyezése nélkül ki nem adhatók.

87. Olly közlések, mellyeket tagok v. nem tagok, felszólításra v. önkényt küldenek be, nem kiadás, hanem használás végett: folyvást a' szerzők' tulajdonai maradnak.

88. A' jutalmat nem nyert pályamunkák' kéziratai a' társaság' levéltárában maradnak ugyan; de a' munka' saját-sági joga, tehát a' kiadhatás, folyvást a' szerzőé.

89. *Levél- és kézírattárba letett irások' használása.* Magán használatra a' 85. 86. 87. pontokban érdeklett iratok társasági rendes tagoknak kiadathatnak, térítvény mellett, a' levéltárból; idegeneknek nem.

90. Academiai költségen megjelenő munka sem testületnek, sem magányosoknak nem ajánltathatik.

91. *A' kör' négysegítését*, a' szög' három felé metzését 's örök mozgony' feltalálását előadó értekezések vizsgálatlanul visszautasítottak.

92. *Levelezés*. Az igazgatóság' végzete szerint, megváltva kapja minden tag a' hozzája menő hivatalos levelet, valamint arra az ő válaszáért, vagy egyéb hivatalos tárgybeli leveléért is a' postaköltséget a' társaság fizeti. Kiki írja fel ezen okból nevét kívül levelére. Csomók alkalmazással küldessenek.

93. *Könyvvétebeli kedvezés*. Minden rendbeli tag 's tisztviselője a' társaságnak, ennek bármelly nyomtatványát, a' bolti ár' egy ötöde' elengedésével kapja, de egyedül csak Eggenberger József és fia academiai könyvtárosoknál, ellenyugtató mellett.

94. *Tiszteletpéldányok*. Az igazgatóság' rendelete szerint, a' társaság' költségével nyomtatott munkákból, a' titoknak' kirendelő levelére, Eggenberger József és fia megbízott academiai könyvtárosoknál tiszteletpéldányt kapnak a' munka' szerzője vagy szerkesztője és bírálói, kiknek előadására az sajtó alá bocsáttatott, az Évkönyvek' illető kötetéből pedig mind azok, kik abba dolgoztak.

D. Schedel Ferencz,

titoknak.

III.

A' M. T. T. IGAZGATÓSÁGÁNAK

JELENTÉSE

a' társaság' 184 $\frac{1}{2}$ beli munkálkodásairól 's pénztára' mibenlétéről.

I.

A' m. t. t. személyzetében ez academiai év' lefolyta alatt a' következő változások történtek:

Halál által a' társaság négy tagját vesztette el, u. m. Döme Károly tiszteletit, Gévay Antal, Hoblik Márton és Horváth Zsigmond lev. tagokat.

Választatott pedig igazgató tag három:

Fáy András, táblabíró.

Schedius Lajos, kir. tanácsos.

Ürményi Ferencz, koronaőr.

Rendes tag ul a' mathematicai osztályban:

Fest Vilmos, kir. építőkormányi mérnök.

Levelező tag hat, név szerint:

A' nyelv- és széptudományi osztályhoz:

Frankenburg Adolf, a' m. kir. udv. kamarai levéltárban járulnok. Gondol Dániel, a' m. kir. udv. cancelláriánál járulnok és hites jegyző.

A' történeti osztályhoz:

Nagy-Ajtai Kovács István, az erd. kir. kormányshék' levéltárában lajstromzó Kolosvártt.

A' törvénytudományi osztályhoz :

Pauler Tivador, a' zágrábi kir. főiskolában jogtanár.

Szentkirályi Zsigmond, az erd. kir. bányatörvényszék' bírása és irodaigazgató Zalathnán.

A' természettudományi osztályhoz :

Nendtvich Károly, orvos dr. és vegytanár az iparegyesületnél Pesten.

Kis gyűlése az academiának 1844. dec. 11-től 1845. dec. 13-ig 41 volt; *nagy gyűlése* novemberben 9 üléssel.

A. Nyelv körüli munkálatok.

E' rovat alatt l. az academia' *nyelvtanát* kell említenünk, melly, miután a' nyelvtudományi osztály' tagjai annak egyes részeit elkészíték, egymás' munkálatait szigoruan átvizsgálák, 's augustus és szeptember hónapokban tartott osztályi üléseikben gondosan megvitatták, a' most lefolyt nagy gyűlés által elfogadtatott, 's annak kinyomatása elrendeltetett. Ohajtja a' társaság, hogy minden, nyelvünk' vizsgálatával foglalkodók komoly figyelemkre méltassák e' munkát, 's tudományosan megalapítandó észrevételeikkel nemzeti kincsünk' minél több oldalú és behatóbb ismertetéséhez járuljanak. Az egész nemzet' nyelvtudományi értelmiségének e' tárgyra fordulásától várhatjuk csak, hogy e' munka valódi nemzeti tulajdonná váljék.

2. Nyelvünk' *régi emlékei* mind a' nyelv' alkotása és saját csínjai, mind számos elavult szók és kifejezések' tekintetében, kiapadhatlan forrásai a' nyelv' mélyebb ismeretének és gazdagulásának. Azért folyvást különös gond' tárgyai voltak azok, 's az e' részben megbízott rendes tag Döbrentei Gábor Gömör, Szepes, Liptó és Bars' levéltárait látogatván meg, nyolcz ilyenről adta érdekes tudósításait, 's mellettök 76 kisebb irat, levelek, szerződések, végrendeletek' stb másolatát a' XVI. századból, nagyobb részt annak második feléből ugyan, de gazdagokat nyelvcsajátságokban, 's nem kevesebbé gazdagokat a'

magyar nyelv és élet' történetére nézve. Mind ezek nevelik illyekben már is gazdag kéziratárunkat, 's gazdagítanak nyomtatásban megindult nyelvemlék-gyűjteményünket is nyelvészeink és történetbuváraink' egyformán nagy hasznára, ha a' vevő közönség' nagyobb részvéte a' sebes folytatást lehetővé tenné.

3. A' *szótári* munkálatokat illetőleg, folyt a' philosophiai és mathematicai, 's megindult a' törvénytudományi *műszók'* újabb munkákból kiszedése. Az első rendűekben eljártak Beély, Csatsko, Nagy Márton, Purgstaller, Széchy és Taubner, mathematicaiak' kiszedésében Taubner, a' törvénytudományiak a' hivatal által irattak össze. Vegyes új vagy *ritkább szók* Széchy által és gr. Dessewffy József' írásaiból küldettek bé; *táj-szókat* Horváth József, 's nem tagok közül Gáspár János erdélyieket, Szabó Sándor Pápa vidékieket adtak. A' *nagy szótár'* számára Fogarasi a' váltó és kereskedési, Frivaldszky a' természetrajzi, Kállay a' philosophiai műszókat értelmezte. Végül munkába vétetett a' *nagy szótár' kidolgozása is*, 's folytat serényen, mint illyes nagy terjedelmű és úttörő munkában lehet, Czuczor szerkesztő 's Fogarasi ellenőrző munkatárs' szorgalmok által.

4. Örömmel hozhatjuk itt elé azon jeleit a' felséges kormány' bizodalmanak, mellyekben több rendbeli nyelvtudományi megbizások, u. m. vizsgálatok és tankönyv-iratások által az academia' részeltetni méltóztatott. Ez uton is alkalom nyílt tehát intézetünknek a' köz ügyet tehetsége szerint szolgálni.

B. Tudományos munkálatok és kiadott munkák.

1. A' nyelvtudományi osztályhoz tartozólag gr. *Kemény József* érdekes előadásban Molnár Albert régi nagy nevű írónk' életéhez közlött eddig ismeretlen adatokat, 's annak fenmaradt egész irattárczáját az academia' könyvtárában tette le. Könyvészeti közleményekkel *Schedel Ferencz* szolgált. *Kállay* bizonyos, a' verespataki bányákban talált, fa táblákat ismer-

tetett, 's a' Jerney által krimiai Kercsből küldött görög felíratokat magyarázta. *Erdélyi* az *i* hangról a' nyelvben értekezett.

2. A' philosophiai osztályban *Purgstaller Jósef* a' nézetek' egyoldalúságáról, *Nagy Márton* beköszöntőleg a' tanodalmak' czélszerű szerkesztéséről értekeztek.

3. A' történetiben *Luczenbacher János* Zsigmond király' nagy pecsétjét ismertette 1435-ből; *Waltherr László* V. István' állított svéd háborúját enyészítette el, egy egykoru fontos oklevél' szövegéből, bírálati úton: mindkettő régi megbizásból, 's így közleményeik azonnal Évkönyveink' VI. kötetébe iktattattak. Ismét *Kállay* a' szlavinokról bőven értekezett, vonatkozva egy hasonló című legújabb munkára. Szívesen hallgatta az academia vendégül *Wenzel Gusztávot*, ki a' magyar városok' középkori törvénykönyveiről értekezett, és *Rischel Ágostonnak* a' titoknokhoz intézett értekező levelét, mellyben bíboros Constantin, Nestor és Anonymus' látszólagosan ellenkező tanait a' magyarok' költözéséről összeegyeztetni igyekezett.

4. A' mathematicai osztályban *Vásárhelyi Pál* egy duna-tiszai hajózható csatorna' mimódon eszközölhetéséről, majd vas-utak- és csatornákról értekezett; *Fest Vilmos* Dredgenek a' lánczhid-építés körüli új rendszeréről. — A' hadtudományi osztályban *Korponay* és *Mészáros* köszöntöttek be szakbeli előadásaikkal.

5. A' törvénytudományiban *Sztrokay Antal* a' hitelező és adós közti viszonyokat adta elő a' régi nemzeteknél; Szlemenics befejezte törvényeink' története' második szakaszt.

6. *Csécsi Imre* a' természet-tudományi osztály' részéről a' fűvészetben a' nemi rendszer' mellőzését indítványozta; melly tárgy még a' vitatkozás' szőnyegén van.

7. Gyászbeszédet a' titoknok tartott az elhunyt tagok felett.

8. Academiai költségen ez évben egyedül az *Évkönyvek* VI. kötete, 's az *Értesítő* II. évfolyama hét füzetben, jelentek meg. megbízott könyvtárunknál még a' *Romai Classicusok* V. köte-

te, melyben Tibull foglaltatik Egyed Antaltól, 's az *Eredeti Játékszin'* XIV. és XV. kötetei láttak napvilágot. *Sajtó alatt* az *Értesítő* folytatása, az *Évkönyvek'* VII., a' Hellen Classicusok' II. kötetei, 's néhány pályamunkák.

C. Jutalmak és pályamunkák.

I. Az évi nagy jutalmat illetőleg: gyakran tapasztalván a' társaság a' különféle tudományszakokhoz tartozó munkák' összehasonlítása' nehézségeit, czélszerűbbnek találta bizonyos egymásra következő évköröket venni fel, 's azokban osztályai' sora szerint mindig a' rokonneműek' összehasonlítása után emelni ki azon munkát, mely szakbeli társai közt becsre legelőkelőbb. Így ez idén az 1841-től 1844-ig megjelent természettudományi munkák vétettek összehasonlító vizsgálat alá, 's közölök *Tarczy Lajos'* Természettudománya két kötetben jutalmaztatott meg 200 aránynyal; dicsérettel pedig megemlítettőnek íteltetett *Bugát Pál'* Természettudományi Szóhalmaza.

2. A' *nyelvtudományi* osztálynak 1843-ban kitett ezen jutalomkérdésére: „Készíttessék magyar ékesszókötés, azaz a-dassanak elő bizonyos rendszerben a' magyar nyelv' eredeti, tiszta, sajátos és választékos kifejezései, melyek kiváltképen a' régi nyelvmaradványok, példabeszédek, közmondások, szójárások és jeles írók' nyomain feltalálhatók; jeleltessenek ki a' beszéd' részeinek ritkább vonzatai, és a' mondatok' ékes kötésének, viszonyának, rendének szabályai, különös tekintettel a' kihagyásokra, körmondatokra, és a' költői nyelv' sajátosságaira, valamint végre a' nyelvünk' tisztaságával, eredetiségével, sajátosságaival ellenkező hibás, idegenszerű és aljas szavakra és szólásmódokra“ — érkezett és vizsgálat alá ment öt pályamunka közül a' száz arany jutalom Szvorényi József cisterci szerzetbeli tanítóénak íteltetett; másod rangunak pedig Szilágyi Istváné.

3. A' szinte akkor kitett *philosophiai* feladásra: „Fej-tessenek ki a' szabadság' és társadalmi rend' elméletei, állittas-

sanak felelvek, mik szerint azokat öszhangzatba hozhatni, és adassanak elő e' tárgyról a' nevezetesebb bölcselek' nézetei" érkezett két pályamunka közül a' száz arany jutalom Benczúr Jánosénak ítéltetett.

4. Az 1842-ben kitett ezen *természettudományi* feladásra: „Kivántatik hazánk' éghajlatának természettudományi vizsgálatokon épült ismertetése, előadatván egyszersmind annak hatásai a' növényi és állati életre" — érkezett öt pályamunka közül kettő lön kitüntetve, mellyek közül a' száz arany jutalom Dorner József kir. helytartósági gyakornokénak ítéltetett, dr. Török Józsefé pedig ívenkénti négy arany tiszteletdíj mellett nyomtatni határoztatott.

5. Ezen szokott osztályi pályajutalmakon kívül három új neméről a' jutalmaknak kell jelentést tennünk. Tudva van az irodalmi közönség előtt, miszerint egy, ns Pest vármegyétől kineveztetni szokott küldöttség, a' Főhg Nádor oltalma alatt, időről időre a' néhai Marczibányi István cs. kir. titkos tanácsos' alapítványából évenként 400 vfrtot ítélte oda a' legjobb magyar könyvnek, egy nyelvtudományi kérdés' legszerencsésb megfejtőjének pedig 100 vfrtot. E' jutalom-alapítványhoz járult nem sokára Vitéz József néhai kir. udvari ügyvivőé, mellyből évenként egy történeti vagy természettudományi pályairat volt 100 vfrtal jutalmazandó; továbbá gróf Pongrácz Teréz özv. Motesiczky Jánosné' holtig ajánlata évenkénti 200 ftal, 's több rendkívüli jutalmak, a' küldöttség' egyes tagjai által koronként megajánlottak. E' jutalmazások 1815-ben kezdődve mind eddig négy ünnepélyes köz ülésben történtek. A' környüállások némi haladékokat szültek, 's történt, hogy az 1834-ben kihirdetett kérdésekre két évvel utóbb érkezett pályairatok' megítélése, valamint az 1828-tól fogva e' napig elfolyt évekről a' nagyobb jutalom' kiosztása végkép elmaradt. Ns Pest megye tehát, a' Marczibányi-család' kérésére, a' Fens. Főherczeg Nádor' kegyes helybenhagyásával, az academia' kezeibe tette le az egész ügyet, melly arról, az alapító' családjának kikötött befolyásával, ekép intézkedett. Miután 1831-től fogva az évenként legjobbak-

nak ítelt magyar munkák az academiától jutalmokat már elvevők, az alapító' szándéka, bár más pénztárból, valósággal teljesedett, 's így csak a' közben jutalom nélkül maradt három év igényelheti az alapító' szándékának bár kései teljesíttetését. Megvizsgáltattak tehát az 1828-, 29- és 30-ban magyar nyelven megjelent, jobb munkák, 's közölők minden évre egy koronázott: nevezetesen: 1828-ról Czuczor Gergely' hőskölteménye: „Aradi Gyűlés“, dicséretre Gebhardt Ferencz' „Emberi nyavalya és gyógyítástudományá“nak első kötete méltattatván; 1829-ről Balásházy János' ily című munkája: „Tanácslatok a' mezei gazdaság' körében“, dicséretet Kis János' Persiusa, Köteles Sámuel' Philosophiai Encyclopaediája és Dóczy Józseftől: „Europa' tekintete, jelenvaló természeti, miveleti és kormányi állapotjában“ nyervén; végre 1830-ról gr. Széchenyi István „Hitel“ című munkája, melly után dicsérettel kiemeltettek: Vörösmarty Mihály' „Bujdosók“ című szomorújátéka, és Angyalffy Mátyás' Juhászkátéja.

6. A' kisebb jutalmakat illetőleg, melly pályafeleleteknek jár: négy maradt eddig, 's marad még jövő évig függőben, miután a' magok' idejében érkezett pályairatok még nincsenek az academia' kezénél. — A' Vitéz' jutalmára hirdetett kérdésekre érkezett feleletek közül az academia valósággal ötöt vett által, négy kérdésre felelőt, 's azoknak bírálásában el is járt, minek következtében a' következő kérdéseket fejtegető, összevessen négy, értekezés: „a) Magyaráztassék meg a' karok és rendeknek igaz esméretük, 's határoztassék meg, kik teszik a' karokat és kik a' rendeket Magyarországbán? b) Volt-e fejedelmi fő hatalom a' magyar nemzetenél sz. István király' ország-lása előtt? Millyen változást tett a' magyar' polgári alkotmányon e' nagy fejedelem? c) Mellyek a' köznépnek közönségesebb nyavalyái Magyarországbán? mikből erednek, és micsoda diaectikai élet' módjával lehet azokat megelőzni 's elkerülni“ teljesen elmellőzendőnek találtatott; ellenben a' következőre érkezett egy értekezés: „Mit jelent ezen szó: „privilegium“ a' magyar törvényekben és oklevelekben? kik adtak ugyan ezek sze-

rint privilegialis leveleket? és mit jelent a' magyarországi aján-
dék- 's egyéb levelekben ime' szokott befejezés, melly még
ma is keletben vagyon: Ubi praesentes nobis in specie repor-
tatae fuerint, easdem in formam privilegii redigi faciemus⁶⁶; melly,
mint a' tárgy' bővebb kifejtését derekasan előkészítő, a' 200
vffra érdemesítettett. Szerzője Szlemenics Pál kir. jogtanár.

Jövendőre pedig a' következő intézkedés állapított meg.
Az idő közben kiadatlanul maradt jutalmak tőkésítettnek, 's
kamataik a' szokott évenkénti ötszáz frttal összesítettven, azok-
ból egy 50 darab aranyból állandó nagyobb *Marczibányi-jutalom*
alkottatik, melly minden évben azon munkát fogja koszorúzni,
melly az academia által jutalmaztatott, vagy jutalmazottak mel-
lett becsben első rangban áll. Ezen kívül minden évben váltva
egyszer nyelvtudományi kérdés fog kitűzetni, másszor irodalom-
történeti, historiai v. természettudományi: amahoz *Marczibá-
nyi*, ehhez *Vitéz'* alapítványából mindenkor harmincz arany kap-
csoltatván.

Minthogy végre tíz jutalmazott pályáirata a' volt *Marczibá-
nyi-küldöttségnek* kiadatlan maradt, a' pályázásból pedig csak
úgy háromolhatik nagyobb haszon a' tudományokra, ha annak
eredményei világot is látnak: az említettek 's az ezentúl megju-
talmazandók az academia által közzé fognak tétetni; melly vég-
re a' Fens. Pártfogó a' Motesiczky-né-féle holtig ajánlatból az
ország' pénztárában fenmaradt összeget, 's az 1822-ben megjelent
jutalomfeleletek' jövedelmét méltóztatott költségalapúl kegye-
sen kirendelni.

7. 1847-re a' következő új kérdések hirdettettek ki: I.
A' nyelvtudományi osztályból: 1. Szónoklattani: Adassanak elő
a' polgári szónoklat' kellékei és hibái, bel- és külföldi példák-
kal felvilágosítva; továbbá azon eszközök, mellyek annak kellő ki-
képzésére szolgálhatnak. Jutalma ötven darab arany. Határnap
martius' 31-dike 1847. — 2. Irodalom-történeti: Adassék elő a'
magyar szógyűjtemények' és szótárak' bírálati története a' szó-
gyűjtők' és szótárírók' rövid életrajzával együtt, a' legrégibb
időktől maig. Jutalma *Vitéz'* alapítványából harmincz darab a-

rany. Határnap martius' 31-ke 1847. — II. A' *philosophiai osztályból*: 3. Adassanak elő bírálólág az új kor' legnevezetesebb philosophiai rendszerei, 's fejtsessék ki okokkal támogatva: melylyik ígér közölök legnagyobb sikert a' tudományok' és társadalmi élet' kifejlődésére. Jutalma *ötven* darab arany. Határnap martius' 31-dike 1847. — 4. Adassék elő azon hatás, melyet jelenleg nálunk a' népnevelés az alsóbb néposztály' erkölcsiségére gyakorol, és terjesztessenek elő azon módok, mik szerint népünk' erkölcsi nevelése tanodákban és tanodákon kívül czélszerűebben intéztethetnék el. Jutalma *Gorove'* alapítványából *kétszáz* ezüst forint. Határnap martius' 31. 1847. — III. A' *történettudományi osztályból*: 5. Adassék Magyarország' török hatalom alatt volt részeinek akkori földirati és polgári viszonyainak ismertetése térképpel. Jutalma *ötven* darab arany. Határnap martius' 31. 1847. IV. A' *természettudományi osztályból*: 6. Határoztassanak meg a' vegybontások 's gyógygyakorlati adatok' nyomán a' nevezetesb honi ásványvizek' gyógyjavalatai; mikép lehetne azokat netalán létező hiányaikra nézve orvosi rendőrségi tekintetben használhatóbbakká tenni, továbbá adassék elő, mellyekkel lehetne azok közül a' külföld' legnevezetesb ásványvizeit teljes sikerrel pótolni; végül említettessék meg, mik történetek irodalmi tekintetben eddig e' tárgyra nézve. Jutalma *ötven* darab arany. Határnap martius 31. 1847.

D. Tudományos utazások.

E' rovat sem vala egészen meddő ez évben. Uton vala folyvást két tagunk, *Jerney János* Moldvában, ezen Atelkuzu név alatt egyik régi házáunkban, és *Reguly Antal*, az Ural' keleti részein, a' keleti finnek között. Amaz szorgalmasan gyűjté fel minden emlékeit a' magyarságnak e' szomszéd 's egykor a' magyar koronához Cumania név alatt tartozott országban. El va-gyon annak földé számtalan magyar eredetű névvel, folyók, hegyek, dülők, lakhelyek' neveivel borítva, mik a' magyar elem-

nek hajdan ott uralkodtát kétségtelenül bizonyítják, számos emléke maradt annak fel a' hivatalok' neveiben, mi a' magyarnak a' társasági állapotokrai egykori befolytát, 's ezer meg ezer szó a' moldván nyelvben, melly annak a' nyelvre hatását bizonyítja. Tétete jeles társunk ásatásokat is, mellyek sok ottan élt 's elhúnyt népfeleink' neveit mutatók fel: 's így gazdag leszen régi történeteinkre, 's kivált a' kún felekezetre nézve, tudományos eredményekben Jerney' utazásának leírása, mellyben a' szerencsésen haza tért férfi jelenleg munkás. — *Reguly* is bevégezte ez évben viszontagságos és fáradalmas kutatásait az Ural' keleti finnjei között, 's juliusi utolsó levele szerint, Nisne Novgorodban tanulta a' syrjaenek' dialectusát. Ő is közel van nagyszerű küldetése' bevégezéséhez: roppant készülétei és tapasztalásai' eredményeinek tudományos feldolgozása, e' fő része vállalatának, az, mellyet most a' nemzet, mellynek sok tagjai melegen karolták fel utóbbi időben ügyét, tőle méltán várhat.

E. A' tagok' magányos munkálatai.

Hogy a' haza tudhassa, mennyiben iparkodtak az egyes tagok, academiai *hivatalos* munkálkodásaikon kívül, magányos szorgalmok által a' hazai irodalom' ügyét előmozdítani: előadatik ebbeli dolgozataik' sora is, a' mennyiben általok bejelentettek, vagy a' titoknoki hivatal előtt tudva vannak.

Andrásy György gr. lt., Antal Mih., Bacsányi Ján. lt. lt.

—
Bajza József rt.

Új Plutarch. Első kötet. Pest, 8r.

Balásházy János rt.

Elárult pályairat a' tagosztály által létesülhető miveltebb gazdálkodási módnak minél kevesebb költségeli felállításáról stb. Toldalékkal bővített második kiadás. Debreczen 12r.

Balla Károly lt., Balogh Pál rt., Barabás Miklós lt

Bárdny Ágoston lt.

Torontál vármegye' hajdana. Buda, n8r.

Bártfay László lt.

Beély Fidél lt.

Aesthetikai értekezések az Életképekben.

Bene Fer. lt., Benjovszky Zsigmond gr., Bertha Sánd. lt. lt.

Beszédes József lt.

Hírlapi czikkelyek.

Bítnicz Lajos rt.

Emlékbeszéd Vass László felett. KI.

Bloch Móricz lt.

Költészeti Kézikönyv, vagy magyar költemények' példagyűjteménye. Pest, n8r.

Magyar Olvasókönyv, gyakorlati és kiegészítő könyv minden magyar grammaticához. Pest, n8r.

Bolyai Farkas, Brassai Sám., Bresztjenszky Adalb. lt. lt.

Bugát Pál rt.

Orvosi Tár, Flórral. 2 köt. Pest, n8r.

Császár Ferencz lt.

A' váltótörvénykönyvben az 1844. országgyűlésen tett módosítások. A' magyar váltójog' második kiadásához. Pest, n8r.

Tihany' ostroma. Komoly lantos dráma 3 szakaszban. Pest, 8r.

A' sírok, Hugo Foscolo után, az olasz szépirodalom' rövid ismertetésével. KI.

Csatsko Imre lt.

Csécsi Imre lt.

A' botanikai magyar műnyelv' javításáról. KI.

Csorba József lt., Czech János rt.

Czaczor Gergely rt.

Versek 's történeti töredékek a' Divatlapban és Mezei Naptárban.

A' nagy szótáron és magyar nyelvtanokon dolgozott.

Deák Ferencz tt., Deáki Zsigmond tt.

G. Dessewffy Emil tt.

Politikai czikkelyek a' vezérlete mellett kijött Budapesti Hiradóban.

Dóhovichs Vazul tt.

Egyed Antal tt.

Ovid' Átváltozásait újra fordította.

B. Eötvös József tt.

A' falu' jegyzője. Regény 3 kötetb. Pest, 8r.

Erdélyi János tt.

Költemények 's Útlevelek több lapokban.

Értekezések a' Kisfaludy-Társaság' Évlapjaiban.

Fábián Gábor rt.

Arad vármegye' leírásával foglalkodott.

Fabricsy Sámuel tt.

Értekezések a' Társalkodóban.

Fáy András tt.

Értekezések a' Jelenkorban.

Fényes Elek tt.

Magyarország' geographiai kézi könyve. KI.

A' magyar adórendszer. KI.

Ferenczy István tt.

Fest Vilmos tt.

Értekezések az academiában.

Flór Ferencz tt.

Az Orvosi Tárt szerkeszté Bugáttal, és számos czikkelyekkel nevelte.

Fogarasi János rt.

Magyar és német segédszótár. 2 rész. Pest, n12r.

Frivaldszky Imre rt.

Értekezések a' m. természettud. társulat' Évkönyveiben.

Fülepp József, Fülöp Sámuel lt. lt.

Gaal József lt.

Szépirodalmi dolgozatok folyóiratokban.

Garay János lt.

Szépirodalmi dolgozatok folyóiratokban.

Gáty István lt.

Gyakorlati Földleírás tükrökkel. Pápa, n8r.

Gebhardt Ferencz rt., Gorove István lt.

Györy Sándor rt.

Értekezések az academiában.

Gyurikovics György lt.

Helmecczy Mihály, pénztárnok.

A' Jelenkort szerkeszté.

Henszlmann Imre lt.

Értekezések folyóiratokban.

Herepei Károly lt.

Hetényi János rt.

Robot és dézma, erkölcsi és anyagi, mező- és statusgazdasági tekintetben. A' Gazd. Egyesület által első jutalmat nyert pályairat. Pest, n8r.

Horváth Cyrill rt.

Horváth József rt.

Plinius' természethistoriája' fordítását folytatta.

Horváth Mihály rt.

A' magyarok' története az ifjúság' számára. Két rész. Harmadik kiadás. Pest, 8r.

Hunfalvi Pál lt.

Illés (Edvi) Pál lt.

Keresztyén abc. Harm. kiadás. Pápa, 8r.

Több czikkek a' Prot. Egyházi és Isk. Lapban.

Esperesi Beköszöntés a' kemenesali evang. gyülekezetekhez. Pápa, 8r.

Jakab István lt.

Jászay Pál rt.

Álmos a' magyar krónikák szerint. KI.

Jerney János rt.

Keleti utazása' leírásán dolgozott.

B. Jósika Miklós tt.

Regényei. XXIII—IV. Szív' rejtelmek. Pest, n8r. — IX—XII. köt. második kiadása. 18r.

Külföldi Regényei. IV—XIII. köt. Pest, 12r.

A' két Baresai. Dráma négy szakasz. Pest, 16r.

Kucskorics Lajos lt.

Kállay Ferencz rt.

Értekezések a' Nemzeti Ujságban.

Karácson Mihály lt.

G. Kemény József lt.

Erdélyország' történetei' Tára. Második kötet. Kolosv. 8r.
Történeti értekezések Kurz' erdélyi tört. tára' 3. és 4. füzetekben.

B. Kemény Zsigmond lt.

Vezércikkek az Erd. Híradóban.

Kerekes Ferencz lt.

Szorszámtan. Debreczen, n8r.

Kis János rt.

Emlékezései életéből. Első közlemény. Sopron, n8r.

Kiss Bálint lt.

Magyar Régiségek. IV. rész. KI.

Kiss Ferencz lt.

Archaeologiai értekezések. KI.

Kiss Károly rt.

A' mohácsi ütközet' elemzése a' csatatéren. A' m. természetvizsgálók' 1845-ki gyülekezete' Évkönyvében.

Ballagito, hadias beszély az Aradi Vészlapokban.

Klauzál Imre lt., hg. Kopácsy József tt.

Korponay János lt.

Hadi földírás. Első kötet. Pest, n8r.

Kovács Mihály lt.

Háromnyelvű orvostudományi műszótár. Első darab, két rész. Buda, n8r.

Kovács Pál lt.

Munkái, harmadik kötet. Győr, 12r.

Krajner Imre, Kriza János lt. tt., Kubinyi Ágoston tt., Kubinyi

Ferencz lt.

Kuthy Lajos lt.

Beszélyek folyóiratokban.

Lassu István lt., Lonovics József tt., Luczenbacher János rt.

Lugossy József lt.

Régi magyar nyelvelmékeket gyűjtött.

Lukács Mórictz lt.

Czikkék az ágostai Allg. Ztgban.

Mátray Gábor lt.

Méhes Sámuel lt.

Az Erd. Hiradó' kiadója.

Mészáros Lázár lt.

Nagy Ignáczt. lt.

Magyar Titkok. 7—12. füz. Pest, 8r.

Hajdan és most. 2 kötet. Buda, 16r.

Tisztujítás, jutalm. pályavígj. 3-d. kiadás. Buda, 12r.

Ármány és Szerelem, vígj. 1 felv. az Életképekben.

Bors és paprika, ford. 4 kötet. Bécs, 8r.

Fővárosi Ujdonságok a' Budap. Híradóban.

A' Kisfaludy-Társaság' Regénytárát szerkeszté.

Nagy János rt.

Latin-magyar köztanulatos Egyházi Műszótár. Koszorú-
zott pályamunka. Szombathely, n8r.

Nagy Károly rt.

Nagy Márton lt.

Szavaló, tanítók és tanulók' számára. Pest, 12r.

Péczezy József rt.

Peregriny Elek lt.

Bánya az ifjúság' képzésére. Második kötet' 2d. része.
Pest, 8r.

Péterfi Károly lt.

A' philosophia' történeteit folytatta.

Petrichevich Horváth Lázár lt.

A' Honderüt szerk. és számos czikkelyekkel nevelte.

Podhradczky József lt.

Történeti okleveleket gyűjtött.

Pólya József lt., Pulszky Ferencz lt., Purgstaller József lt.,

Pyrker László tt.

Reguly Antal lt.

Urali utazását folytatta.

Sárváry Pál lt.

Schedel Ferencz titkok.

A' Nemzeti Könyvtárt adta ki.

Schedius Lajos tt.

Széptan' elvei. KI.

Schoeff Ágost., Somossy János U. tt., Stáhlly Ignáczt., Stettner György rt.

— —
Szabó István tt.

Homer' Iliasa' fordítását kezdte meg.

Szalay Imre tt.

Egyházi beszédek' Gyűjteménye. Újabb folyam' 4-d. kötete. Pest, n8r.

Szalay László rt.

A' Pesti Hírlapot szerkeszté, és czikkelyekkel nevelte.

Szász Károly rt.

— —
G. Széchenyi István tt.

Vezérczikkek a' Jelenkorban.

Széchy Ágoston tt.

A' nevelés és oktatástan' vázolata az elemi tanítók' használatára. Első kötet. Pest, n8r.

Elemi magyar Nyelvtan, gyakorlatilag előadva. Átnézett 2-d. kiadás. Pest, n8r.

Székács József U.

Imádságok. Protestans keresztyének' számára. Pest, n12r.

Predikációk Török Pál' egyh. beszédgyűjteménye' 2-d. kötetében.

A' Prot. Egyh. és Iskolai Lap' egyik szerkesztője, és benne számos czikk' írója.

Ion, Platoból. KI.

Szemere Bertalan tt.

Utazás külföldön. Második bővített kiadás két kötetb. Pest, n8r.

Szemere Pál rt., Szenczy Imre tt.

— —
Szenvey József tt.

A' Budapesti Híradót szerkeszté.

Szigligeti Edeárd lt.

Zsidó, eredeti színmű 4 szakaszban. Pest (1844). n12r.

Szilágyi Ferencz lt.

Mult és Jelent szerkeszté.

Szilasy János rt.

— —

Szlemenics Pál rt.

Magyar Polgári Törvény. Második kiadás. 4. köt. Pozsony, n8r.

Szontagh Gusztáv rt.

Értekezések a' Mezei Gazdában.

Névtelen bírálatok pesti lapokban.

Sztrokay Antal lt.

Törvénytudományi értekezések. KI.

Tarczay Lajos rt.

Természettan. Második teljesen újra dolgozott kiadás. 5. és 6-dik füzet. Pápa, n8r.

Tasner Antal lt.

— —

Taubner Károly lt.

Hazánkat 's történetünket érdeklő iratok' és oklevelek' gyűjtését éjszaki Olaszország, Dalmátia és Horvátország' könyv- és levéltáraiban folytatta.

G. Teleki Domokos lt., g. Teleki József és László lt.

— —

Tóth Lőrincz lt.

Uti Tárcza. IV—VI. füzet. Pest, n8r.

Török János lt.

A' Magyar Gazdát szerkeszté, és sok czikkkel nevelte.

Török József lt.

Czikkék az Orvosi Társban.

Trefort Ágoston lt.

Czikkék a'Pesti Hírlapban.

Tunyogi Csapó József, Udrardy János lt. lt.

— —

Vachott Sándor lt.

Versei. Pest, 8r.

Vajda Péter lt.

— —

Vállas Antal rt.

Új kézi és iskolai Atlasz, a' legújabb kútforrások után, jegyzetekkel. Pest, n4r.

Vásárhelyi Pál rt.

Értekezések az academiában.

Vecsei József, Viola József lt. lt.

— —

Vörösmarty Mihály rt.

Czillei és a' Hunyadiak, dráma öt felv. Pest, 8r.

Minden Munkái. I—VI. köt. Pest, n12r. — U. azok n4r.

VIII. füzet.

Apróbb költemények folyóiratokban.

Waltherr László lt.

Ötödik Istvánnak svéd háborújáról, az Évk. VI. köt.

Warga János lt.

Neveléstan, kézikönyvül felsőbb nevelőintézetekbeni hallgatóknak. Első kötet, Sajátságos neveléstan. Kecskemét, n8r.

Wargha István lt., b. Wesselényi Miklós lt., Zsivora György lt.

— —

Zsoldos Ignác rt.

A' magyar váltótörvény, mikép az 1840: XV. tcz. némmely szakaszai az 1844: VI. tcz. által világosítottak 's illetőleg módosítottak. Pest, n8r.

Mi az *academia'* *gyűjteményeit* illeti, azok a' hazafiak által köszönetre méltólag pártoltattak. Különösen:

I. A' *könyvtárt* gyarapították: Bárány Ágoston, Bátky Károly, Bémer László, Csanády Ferencz, gr. Dessewffy Virginia, Emich Gusztáv, Écsy László, Fogarasi János, Fuchs Al-

bert, Hankó József, Horoviez Fülöp, Jakab István, Jászay Pál, gr. Kemény József, Kis János, Kiss Károly, Kubinyi Ágoston, Kurz Antal, Löw Leopold, Majer István, Merényi Lipót, Molnár Sándor, Nagy János, Nagy Ignác, Nagy Leopold, Nagy Márton, pesti növ. papság, Petényi Salamon, Szentkirályi Zsigmond, Szilágyi Sándor, Szilasy János, gr. Teleki József, Trausch József, Vahot Imre, Wachtel Dávid, Wachter Bódog' örökösei, Wargha István, Zeyk János, Zsoldos Ignác. — *Külföldiek*: a' tudományok' porosz kir. academiája, a' skót kir. társaság.

2. A' *kézirattárt*: gr. Dessewffy-Virginia, Fényes József, Haas Mihály, gr. Kemény József, Oláh Gábor, Villiger József.

3. A' *pénzgyűjteményt*: Pécs' sz. k. városa.

II.

A' M. TUDÓS TÁRSASÁG' PÉNZALAPJA

1845 végével.

Alapítványok-, adományok- 's kamati hatodokból.

	p.	fr.	kr.
1826-ban.			
Gróf Széchenyi István	60,000	—	—
Gróf Vay Ábrahám	8,000	—	—
Gróf Andrásy György	10,000	—	—
Gróf Károlyi György	40,000	—	—
Gróf Széchenyi Pál	10,000	—	—
Gróf Batthyáni Iván	10,000	—	—
Ifjabb gróf Esterházy Mihály . .	10,000	—	—
Neczpáli Justh Gábor	1,000	—	—
Gróf Teleki József, Ádám, Sámuel és László testvérek	5,000	—	—
Ifjabb gróf Esterházy Károly . .	10,000	—	—
Pallini Inkey Imre	1,000	—	—
Gróf Festetics László	10,000	—	—
Szepesi Szabó István	200	—	—
Gróf Pálffy Ferencz' holtig-ajánlata évenként 400 p. fr.			
1827-ben.			
József Főherczeg Nádor	10,000	—	—
1828-ban.			
Gróf Cziráky Antal	3,000	—	—
Összes oldal	188,200	—	—
6			

	p. fr.	kr.
Általvitel	188,200	—
1830-ban.		
Pápai Sámuel	1,000	—
Hg. Batthyáni Fülöp	40,000	—
Gróf Keglevich János	4,000	—
Gróf Zay Károly	2,000	—
Báró Mandell Károly	1,000	—
Kopácsy József püspök	1,000	—
Jankovich Miklós	1,000	—
Gróf Károlyi István	20,000	—
Gróf Károlyi Lajos	10,000	—
Sz. kir. Buda' fővárosa száztól öttel .	2,000	—
Sándor István' hagyományaképen az ország' pénztárából 8810 fr., 's az ebből származott 's e' tőkéhez rótt 967 ft. 6 kr. kamatokkal együtt	9,807	6
Vedres István	200	—
1831-ben.		
Vághy Ferencz	400	—
Hont vmegye' küldeménye	20	44
1831-ben lefizetett kamatok' $\frac{1}{2}$ -da a' Festetics László gr. egész évi kamatjával 2065 fr. 's hitelezéskor e' mennyiséghez toldván a' pénztárból summa-kerekítésül 747 frt. 's 10 kr., teszen ez évi tőkésített kamatmennyiség	3,412	10
1832-ben.		
Báró Prónay Sándor	2,000	—
Ürményi Ferencz	2,000	—
Bujánovics Sándor	400	—
Villax Ferdinánd 's a' zirczi apátság Győri ev. gyülekezet' köz. adom.	1,000	—
Fehér vmegye' két rendű küldem.	231	14
Kolossváry Sándor kanonok	610	20
Döme Károly kanonok	400	—
Perlaky Károly	300	—
	100	—
Összes oldal .	291,081	34

	p. fr.	kr.
Általvitel	291,081	34
1832-ben.		
Kálmán János plebános	100	—
Sz. kir. Fiume városa' öt év alatt lefi- zetendő 1000 fr. alapítvány-tőkéjé- nek lefizetett első ötöde	200	—
V. Ferdinánd magyar király Ő Felsé- ge' adománya	10,000	—
Nagy-Szombat szab. kir. város' kül- deménye	200	—
Báró Szepeszy Ignác püspök' holtig- ajánlata évenként 600 p. fr.		
Gévay Antal' holtig-ajánlata évenként 50 p. fr.		
1832-ben fizetett kamatok' $\frac{1}{2}$ -da: a' Fes- tetics László gr. egész évi kamat- jával 3,673 fr. 30 kr., 's a' hitelezés- kor a' pénztárból summakerekítésül toldott 8 fr. 26 kr. krral teszen az ezen évi kamat-mennyiség tőkésítve	3,681	56
1833-ban.		
Bács vmegye' küldeménye	352	—
Matus Ferencz tápi plebános' hagyó- mánya	45	36
Nyitra vmegye' alapítványa	1,000	—
Illos József' hagyománya	40	—
Komárom vmegye' küldeménye	500	52
XVI szepesi város' küldeménye	200	—
Kőszeg' városa' küldeménye	5	—
Fiume városa' 1000 fr. alapítványtőké- jének 2-dik ötöde	200	—
1833-ban fizetett kamatok' $\frac{1}{2}$ -da, a' Fes- tetics László gr. egész évi kamat- jával 3,473 fr. 's 37 $\frac{1}{2}$ kr.; 's a' sum- makerekítés miatt a' pénztárból tol- dott 8 fr. 53 $\frac{1}{2}$ kr. krral az ezenévi ka- matmennyiség tőkésítve teszen	3,482	31
1834-ben.		
Mosony vmegye' alapítványa	89	36
Kovács János' alapítványa	1,000	—
Összes oldal	312,179	5

	p. fr.	kr.
Általvitel	312,179	5
1834-ben.		
Torontál vmegye' gyűjteményéhez adott: Mocsonyi János 100 fr.; Bydeskuthy Lajos 10 fr.; törökbecsei urodalom 100 fr.; nagyszentmiklósi járás' községei 124 fr. 24 kr.; nagy-kikindai kerület 80 fr.; gróf Gyulai Albert 50 fr.; Endrődy József 100 fr.; Lázár Ágoston 400 fr.; Karácson István 100 fr.; Nikolics János 100 fr.; Dadányi Constantin 100 fr.; Damaszkín Antal 100 fr.; Malenicza Miklós 100 fr. mind ezüstben 's így összesen az egész adakozás	1,464	24
Ittebei Kis Antal' holtig-ajánlata évenként 100 fr.		
Bács vmegye' küldeménye	100	6
Gróf Teleki József, régi pénzgyűjteményőregbítésre	2,000	—
Károly főherczeg' 10,000 fr. alapítványa, száztól ötten	10,000	—
1834-ben fizetett kamatok' $\frac{1}{2}$ -da, a' Festetics gróf' egész évi kamatjával együtt	4,143	20
1835-ben.		
Frányova mezőváros' küldeménye	2	—
Nákó János' alapítványa	1,000	—
Farkas Sándor' alapítványképen visszaajándékozott 200 darab aranya akkori pénzkelet szerint	940	—
Névtelen' adománya	88	12
A' kolosvári unitária főiskolai olv. társaság' küldeménye	4	—
Házy Aloiz' hagyománya	505	—
Összes oldal	332,426	7

	p. fr.	kr.
Általvitel .	332,426	7
1835-ben.		
Fiume' városa' 1000 pengő fr. tőke-alapítványának 3-dik és 4-dik ötöde	400	—
1835-ben fizetett kamatok' $\frac{1}{6}$ -da, a' Festetics gróf' egész évi kamatjával együtt	3,721	36
Forgó György' hagyománya	1,000	—
Forgó György' hagyományabeli Rothschild - kötelezvéneysors	250	—
Gróf Pálffy Eufémia szül. de Ligne hgasszony' hagyománya — melly a' végintéző' testvérének, b. Spiegelnek, halála után jutand az academia' birtokába — 2500 fr.		
1836-ban.		
Gr. Esterházy Miklós' alapítványa	4,000	—
Fiume' városa' 1000 p. fr. tőkealapítványának utolsó ötöde	200	—
Kőrösi Csoma Sándor' küldeménye alapítványul 200 darab arany az akkori pénzkelet szerint	940	—
1836-ban fizetett kamatok' $\frac{1}{6}$ -da, a' Festetics gr. egész évi kamatjával	3,485	14
Bohus János' holtig-ajánlata 200 fr.		
1837-ben.		
Szabadka sz. k. város' alapítványa	300	—
Fodor Pál kir. tan. hagyománya	100	—
N.-Enyedi casino - egyesület' küldeménye	40	—
Külkey Henrik' ajánlata	31	26
Mayer János szepes-vmegyei fi 's londoni szücsmeister' küldeménye	50	—
1837-ben fizetett kamatok' $\frac{1}{6}$ -da.	3,499	—
Perlaki Dávid' 50 példánya „Történeti adatok“ című könyvéből, ára 20 kr. könyvárusi 20 pct lerovás és eladás után remélhető 13 frt 20 kr.		
Összes oldal	350,443	23

	p. fr.	kr.
Általvitel .	350,443	23
1837-ben.		
Kucsera Lőrincz 100 péld. „Ért. a' rövid utu visszatételről“ című könyvéből, ára 30 kr. könyvárusi 20 pet lerovás 's eladás után remélhető 40 f.		
Hrabowszky Dávid 30 példányt „Utazási rajzok“ munkájából, ára 2 f. 40 kr. könyvárusi 20 pet lerovás és eladás után remélhető 64 frt		
1838-ban.		
Perlaky D., Kucsera Lőrincz, 's Hrabowszky Dáv. imént említett munkáik' elkelt néhány példányi' árából	28	—
Perlaky' gyűjteménye Győrött .	40	24
Acsády Sándor 50 példányt „Magányos magyar törvény“ című munkájából, ára 2 ft. könyvárusi 20 pet levonás 's eladás után remélhető 80 f.		
Nagy Pál 20 példányt „Hist. universitium“ munkájából, ára 3 fr. könyvárusi 20 pet levonás és eladás után remélhető 48 frt		
1838-ban fizetett kamatok' $\frac{1}{6}$ -da .	3,689	52
1839-ben.		
P. Gegő Elek' küldeménye	32	—
Missics István' hagyománya	80	—
D. Viola József' küldeménye	75	—
Drnovszky Ferencz' adománya 10 arany akkori pénzkelet szerint .	47	—
Berzsenyi Dániel' versei' első kiadásából származott tiszta haszon magyar könyvkiadásra	200	—
Gorove László, Lajos és Károly' jutalom-alapítványa	1,000	—
Kucsera, Hrabowszky és Acsády' munkáikból bevételtett	62	48
Összes oldal .	355,698	27

	p.	fr.	kr.
1839-ben.			
Egyed Antal 400 példányt „Ovid’ pontusi Levelei” czimű munkájából, ára 30 kr. könyvárusi 20 pct levonás és eladás után remélhető 160 frt.			
1839-ben fizetett kamatok’ 6-da.	355,698		27
1840-ben.			
Peregriny Elek „Magyarok’ története” 50 példány’ árából	3,011		21
Horvát Endre’ hagyománya Pázmándi magánya’ eladásából	20		—
Kovács Tamás főapát, Guzmics Izidort illető jutalomaranyok’ visszajándékoztaiból	300		—
Névtelen tanulók	231		25
Zob János Kisfaludy Sandor által	2		—
1840-ben fizetett kamatok’ 1/6-da	8		30
	3,639		11
1841-ben.			
Lakos báró’ tudománytári dolgozatai’ díja’ visszaajándékoztaiból 15 ft. 30 kr.			
Jerney János, ázsiai utazásra engedélyezett, adóslevélben 3,000	2,000		—
Tökölyi Szabbasz’ kir. tan. alapítványa	5,000		—
Péczely József’ jutalom-alapítványa	2,779		26
1841-beli tőkésítendő kamatok’ 1/6-da			
1842-ben.			
Benevics Pál döbröközi pleb. hagyománya	100		—
Perlaky, Hrabovszky, Kucsera, ’s Nagy Pál’ ajándékmunkaikkól	86		32
1842-ki kamatok 1/6-da	3,916		40
1843-ban.			
Csekonics János’ alapítványa	1,000		—
Krumbholz János’ hagyománya	400		—
Halász Imre’ adománya	54		—
Összes oldal ,	378,247		32

	p. fr.	kr.
Általvitel	378,247	32
1843-ban.		
Pák Dienes' Vadászattudományából 50 péld. ára 2 frt. könyvárusi 20 pct levonás és eladás után reméllhető 80 ft.		
Fekete János' Gyorsszámitójából 50 példány 30 krjával könyvárusi 20 pct levonás és eladás után reméllhető 20 ft.		
Végh István esztergomi áld. pap' hagyománya 50 péld. „Jegyzemények sz. Máté' evangeliumára“ munkájából, ára 2fr. könyvárusi 20 pct levonás és eladás után reméllhető 80 frt.		
Bauer Márkfi Herman 48 péld. „Ünnepélyes beszéd“ czimü nyomtatványból.		
1843-ki kamathatod	3,504	—
1844-ben.		
1844-ki tőkésítendő kamathatod teszen	3,394	—
1845-ben.		
Vrányi Argyr' hagyománya	200	—
Marczibányi nemzetség' jutalmazási maradványa	3,122	34½
Vitéz József' jutalomkamat maradványa	220	—
Vitéz József' jutalom-alapítványa 5 pct.	800	—
1845-ki kamathatod	3,467	4½
1845 végén az egész pénzalap teszen: a' tőkésítendő kamathatodokkal	392,955	11
Gyümölcsöző tőke: 376,360 frt. Ezen kívül 600 pfrt. holtigajánlat évenként.		—

FŐPÉNZTÁR' ÁLLAPOTJA 1845 végén.

	p.	fr.	kr.
<i>Bevétel :</i>			
1844-ki pénz-maradvány	8,926		58
Lefizetett hagyomány-, alapítvány- 's hitelevényből	24,982		34½
Alapítványi kamatok 's évenkénti holtigajánlatokból	17,596		17
Hitelevényi kamatokból	3,207		1
Elegyből	3		14
Készpénzi összes bevétel	54,716		4½

1845-ben ezen és mult évekről hátralevőségben maradt:

	p.	fr.	kr.
Alapítványi kamat	7,140		—
Hitelevényi kamat	4,612		12
Holtig-ajánlat	967		13½
Pár tömegnél függőben	695		—
Összesen	13,414		25½

	p. fr.	kr.
<i>K i a d á s :</i>		
Hitelezésre	25,700	—
Helybeli 's vidéki rendes tagok, tiszt- viselők, segédek, másolók és szol- gák' fizetésére	10,187	52
Vidéki rendes tagok' nagygyűlési nap- díjaikra 's utazási költségeikre	710	36
Könyvek 's ezzel rokonok' kiadására mellék - pénztárnak segély-illetősé- gül	2,980	—
Hivatalos kö-irási, könyvárusi, kötési 's oklevél-készületi költségül	250	24
Könyvszekrényi butorozásra	300	—
Könyvtári és szállásbérre	1,300	—
Irományszerekre, világításra és fára	440	31
Jutalmazásokra	2,904	—
Posta- és szállítási bérre 's elegyre	219	20
Egész évi költség összesen :	44,992	43

'S így kivonván az 54,716 fr. 4½ kr. bevételből

a' 44,992 fr. 43 kr. kiadást

pénzmaradvány 1846ra: 9,723 fr. 21½ kr. ezüstben.

MELLÉKPÉNZTÁR' ÁLLAPOTJA 1845 végén.

<i>B e v é t e l:</i>	p. fr.		kr.
1844-dik évi maradvány		26	20 $\frac{1}{2}$ ₂₀
A' főpénztár' segedelemnyújtásából		2,500	—
Eladott könyvek' árából		3,729	43
Rendkívüli és elegy		480	—
Összes bevétel:		6,736	3 $\frac{1}{2}$ ₂₀
<i>K i a d á s:</i>			
	p. fr.	kr.	
Könyvnyomtatási és javítási költségekre	2,349	36	
Tisztelet- és szerkesztési díjakra	2,356	47	
Rézmetszetek, képek, könyvkötési költség, papíros és elegy' árában	1,039	24	
Kamat-fizetésre	300	—	
Összes kiadás		6,045	47
Ezt levonván a' bevételből, marad 1846-ra		690	16 $\frac{1}{2}$ ₂₀

Költ Pesten, december' 20. 1846.

G. Széchenyi István, m. k.

másod elnök.

D. Schedel Ferencz, m. k.

titoknok.

IV.

TITOKNOKI JELENTÉS

a' társaság' 1845/6 évi munkálkodásairól *).

A' magyar academia ma életének tizenhatodik évét rekeszti be. Mikép igyekezett ez évben is az alaprajz' értelmében hivatásának megfelelni, a' következő áttekintetből kivehető.

I. Nyelv körüli munkálatok.

A' múlt évben jelentettem az academia' nagyobb nyelvtanának elkészültét. Az óta az a' közönség' kezeiben van. Ismétlem, mit e' helyt már elmondék: az academia ohajtja, miszerint a' hozzáértők minél serényebbek legyenek e' munka' vizsgálatában 's észrevételek' közlésében, hogy az, az egész nemzet' nyelvtudományi értelmiségének hozzájárultával, maholnap nemzeti tulajdonná válhassék. Jelenleg az adatott, mit adni lehet; a' tökéletességet e' munka csak akkor érheti majd el, ha a' nagy szótár befejeztetvén, a' nyelv' minden egyes elemei nyelvtanilag átbuvarolva, nyelvünk' emlékei tetemesb számban közzé téve, annak belső története, azaz fejlődése és változásai felfedve lesznek; midőn végre nyelvünk mind azon

*) Előadatott az academia' XV. köz ülésében dec. 20. 1846.

nyelvekkel, mikkel vagy rokonságot tart, vagy valaha érintkezett, a' józan nyelvhasználat' fáklyájánál összevetve 's felderítve leszen. Addig minden, mi adatik, csak az első szükségnek felelhet meg, a' nyelv' sajátosságos, szabályos és határozott használására vezethet. Ha e' feladatnak az academia' nagyobb nyelvtana mostanra megfelel, czélt érünk. 'S míg intézetünk egyfelül ez úton nyújtott a' nagy közönségnek vezérfonalat; másfelül felsőbb megbiztatás által nyílt alkalma nyelvünknek a' köz tanodákban helyesb és egyforma taníttatására hatni. Ugyan is a' *közép iskolák* két *alsó osztálya* részére Czuczor és Vörösmarty r. tagok által két *kisebb nyelvtan* szinte elkészült, 's a' nyelvtudományi osztálytól átvizsgálva 's az academiától magáévá téve felterjesztetvén, nyomtatások remélhetőleg rövid időn eszközöztetni fog. Jelenleg a' szókötéstán, 's az alsó és felső nyelvbéli előadás' tanai vannak toll alatt.

Erélyesen foly a' nagy szótár' dolgoztatása is. E' munkával, mint már jelentve volt, Czuczor Gergely r. tag van megbízva, 's mellé ellenőrző segédül Fogarasi János r. tag adva. A' társaság' előleges bizodalma az eddig elkészült részek által teljesen van igazolva. A' dolgozók a' hetedik betűben forognak, 's több mint tizennyolcz ezer szócikk készen áll. 'S nem a' terjedelmes munka körül kifejtett serénység az egyedül, mi az academiát megnyugtatja, hanem főleg a' tárgy-avatottság és szilárd lelkiismeretesség, mellyel az készül: miről az illető osztály' ülésében felesen előterjesztett mutatóványok tesznek bizonytságot.

Az összehasonlító nyelvészet' fontosságától teljesen át levén az academia hatva, miután az elmúlt években ez összehasonlító vizsgálat szótári tekintetben számos nyelvekkel megtéetett, ez idén intézkedés történt, hogy az összehasonlítás a' nyelvek' alkotására is kiterjesszessék. A' munkálkodás e' részben foly. Bugát Pál rt. becses eredményeit adta ebbeli szerencsés kutatásainak a' finn nyelv körül; a' titoknok a' magyar és török nyelv' alkotási párhuzamát terjesztette elő.

A' társaság' szógyűjteményeihez Taubner Károly lev. tag járult a' csillagászati mű nyelv' kísérletével; Csalló-

közben divatozó tájszókkal Marcell Joakim kedveskedett.

Nyelvemlékeink' gyűjteményét Döbrentei Gábor megbízott r. tag' szorgalma ismét újakkal nevelte, miket Kolosvár, Nagybánya, úgy Bereg és Ung vármegyék 's Lelesz' levéltáraiból szemelt.

II. Tudományos munkálatok.

Tudományos munkálatainkról számot adandó, nem lehet azon, a' mult évben kísérletképen életbe léptetett belső intézkedést nem említenem, mellynek következtén az osztályok a' tudományos közlekedésnek elkülönözött szakülésekben nyitottak tért: az öszves osztályok' közös gyűléseinek a' közös ügyeken kívül, csak az általános érdekű közlemények tartatván fel. 'S ez intézkedés csakugyan megtermette reménylt gyümölcsét. A' tudományos közlekedés élénkebb lett, mint valaha, noha abban eddig leginkább csak a' helybéli tagok vettek részt. Így a' társaság' ülései' száma is megszorodott: 27 öszves academiai, 22 osztályi ülés kívántatott a' szőnyegre jött tárgyak' bevégezésére. Az előadások szakok szerint ezek voltak.

A' nyelv- és széptudományihoz tartozott különösen három beköszöntés: Petrichevich *Horváth Lázáré*, ki Miltonról az íróról értekezett; *Frankenburg Adolfé*, ki szépirodalmi dolgozatot „Holnap tíz órakor“ czímmel, és *Gondol Dánielé*, ki a' személyragokról olvasott rövidített mondatokban. Továbbá: *Vörösmarty Mihály* az egyszerű szóképzőkről, 's ugyan ő a' ki és melly névmások' kihagyásáról adta elő nézeteit; *Schedel Ferencz* a' nyelvünkben eddig még ki nem mutatott elő- és középképzést pendítette meg, fentartván magának e' nagy nevezetességű tárgyat bővebben kifejteni. *Erdélyi Robertsonnak* nyelvtanítási módszeréről értekezett. *Kállay Ferencz* nyelvhasznító buvárlatokat terjesztett elő. A' classica philológiához tartozólag *Szabó István* a' hellen nők' erkölceiről szólt. *Lugossy József* könyvészeti közleményekkel vont magára figyelmet. *Henszlmann Imre* azon régi falfestményeket magyarázta, mik a' marmaros-szigeti ref. egyházban a' mész-

réteg alatt fölfedeztetvén, Lugossy által másolatban beküldettek; *ugyan az* máskor azon építési és szobrászati emlékeket, mik Budán a' szentpáliak' hajdan nevezetes kolostorából fenmaradván, részint a' társaság' tagjai, részint a' birtokos' költségein kiásattak, ismertette. Szépművek még *Vörösmarty* és *Kuthy* által olvastattak.

A' bölcsesleti osztályban leginkább bölcseslettörténeti kérdések forogtak fen. *Kállay Ferencz* a' buddhismus' történetét adta; másszor a' hegelismus' nyomait mutogatta a' hindu bölcsesletekben; 's ismét az 'ösvilág' keleti és nyugoti rokon bölcsesleteit állította egymás mellé. *Szilasy János* az újabb, név szerint a' német philosophiai rendszerek' fő jellemvonásait adta; *ugyan ő* Fichte és Schelling' némelly munkáikat tárgyalta; *Döbrentei Gábor* legrégibb nemzeti bölcselőnk Apáczai Csere János' életét rajzolta, 's munkáit ismertette; *Taubner Károly* a' platoi academiáról Florenczben értekezett; ismét *Szilasy Schwarz* heidelbergi tanár' nevelési munkáit ismertette, azon kérdést fejtegetve: miként lehetne a' nevelést hazánkban előmozdítani 's nemzetiebbé tenni? *Kállay* még a' magyar irodalom 's művészetéről szólott. A' philosophiai műnyelv is szolgált szóbeli értekeződések' tárgyaul.

A' történettudományi osztály kirekesztőleg hazai történettel 's régiségismével foglalkodott. Nagy-Ajtai *Kovács István* beköszöntőül azon kérdést fejtegette: hogyan áll a' régi történetírás Erdélynek Magyarországhoz volt kapcsoltatása' korszakára nézve? *Jerney János* a' pácinacitáknak Constantinus Porphyrogenitus által említett nyolcz themáiról 's neveik' értelméről értekezett; ismét ez más ízben a' Kézai Simonnál hun temetőhelyképen előforduló Potentia' városa' fekvéséről; *Péczely* egy magyar krónikásnak szigeti Zrinyi Miklós' haláláról való tudósítását czáfolgatta; *Bártfay, Horváth Mihály, Luczenbacher* és *Walther* a' historiára világot vető régi leveleket közlöttek; *Schedel* a' Mátyás- király-féle budai könyvtár' történetét adta, némi új adattal bővítve; ismét *Jerney* a' Sz. Miklós-on talált híres edények' ismeretlen írását igyekezett megfejtetni; *Jászay, Kiss Ferencz, Luczenbacher* és *Walther* különféle archaeologiai tárgyakat mutattak be 's magyaráz-

tak meg; b. *Hammer* József a' budai felső hévvizek' török iratu köve' olvasását közlötte; ismét *Luczenbacher* a' nagy Lajos királynak némelly pénzein előforduló szerezcsen-főről értekezett stb. Egyik igen fontos részét ezen osztály tárgyalásainak egy magyar történeti kútforrás-gyűjtemény' tervének kidolgozása tette, melly a' törvényhatóságoknak fog ajánlatni azon végre, hogy annak eszközölhetésére az academianak országos segedelmet vívjának ki.

A' mathematicai osztály'üléseiben *Győry Sándor* a' negyed emeletű egyenletekről, más ízben a' felsőbb egyenletekről értekezett; *Vállas Antal* a' képzeleti gyökek' természetéről adta elő saját nézeteit; más ízben egy, egyszerűségénél fogva nevezetes találmányt közlött, mint lehessen a' félkerület' hosszát megtalálni. *Fest Vilmos* a' fölsiklásokról vaspályákon szólott, 's azon módokról, mik szerint azokat megakadályozhatni; rendestagi széke' elfoglalásakor pedig a' légnyomatu vaspályákról olvasott. A' hadtudományi alosztályban *Kiss Károly* Korponay' hadi földiratát ismertette; emez pedig a' magyar ujonczozási módszerről 's annak hiányairól értekezett.

A' törvénytudományi szakhoz tartozólag először is három beköszöntő munkát kell említenem: *Gorove Istvánét* a' képviselési rendszerről, *Pauler Tivadorét* az állodalmi jog' alapjáról, és *Szenikirályi Zsigmondét* a' bányászati jogról. *Sztrokay Antal* némelly a' jogtudomány' történetéhez tartozó pontokat fejtegetett, mint: a' 'mathematicus' szónak a' romai törvénytárban és latin íróknál szokásba vett hibás értelméről, nem különben a' törvény elteni szokás' fonák következtéseiről; más ízben: a' görögök' súlyedéséről jogi tekintetben; ismét: minő tudomány áll a' jogtudományhoz legközelebb, 's mik ennek előnyei? *Szlemenics Pál* törvényeink' történetét dolgozta az austriai ház alatt Rudolfig; *Zsoldos Ignác* a' büntetés' céljairól értekezett; *Tóth Lőrincz* a' törvényszéki eljárásról készült munkájából olvasott részeket; *Fogarasi János* könyvviteli kézikönyvét bemutatván, kereskedelmi, különösen számviteli műnyelvét ismertette. Ezeken kívül az osztály' figyelmét a' hazai törvények' szövegének mibenléte is elfoglalta, 's határozat költ, melly szerint a' decretumok'

szajjón 1834-ben, számos eredeti és fordított munkái által csakhamar ismeretessé lett. Részt vett több folyóiratok szerkesztésében, különösen az Athenaeum, Nemzeti Almanach és Világban, 's 1837-ben az academia által, 1840-ben a' Kisfaludy-Társaság által taggá, 1842-ben a' természettudományi egyesület' jegyzőjévé választatott, a' pesti ev. gymnasiumban mint helyettes tanár tanítószkodott, míg 1843-ban Szarvasra a' philosophiai tanszékre hívaték meg, mellyen megkülönböztetéssel működött. A' halál a' legszebb pálya' közepén, február' 10. 1846. érte utól. Számos írásai a' következők: 1) *Garasos Tár*, 1833. 4r. 2) *A' tanácsadó orvos*, mint hív barát, D. Voigt szerint Padavértei. Lipse, 1834. 8r. 3) *A' legszebb leány*, tréfás elbeszélések, Pest, 1834. 8r. 4) *A' nap' szakaszai*. Pest, 1834. 5) *A' tapasztalt méhészgazda.*, ford. Uzdi Péter. Kassa, 1835. 8r. 6) *Természethistoria* gyermekek' számára, Raff után készült második magyarítás. Kassa, 1835. 7) *A' férfiaság*, oktatás mint kell a' hímerőt vagyis férfiúi tehetséget kifejteni, gyakorolni 's visszaszerezni. Kassa, 1835. 12r. 8) *A' szépités' mestersége*, útmutatás a' kellemetességek' megszerzésére 's kifejtésére. Kassa, 1835. 12r. 9) *Magyar Nyelv-tudomány*. Kassa, 1835. 8r. 10) *Pesti Levelek*. Két füzet. Kassa és Pest, 1835—6. 8r. 11) *Joguz*, vagy a' honkere-sők, színmű öt felv. Pest, 1836. 12r. 12) *Növénytudomány*, magyar-latin fűvésznyelv és rendszerisme. Pest, 1836. 8r. 13) *Tárcsai Bende*, román 3 kötetben. Pest, 1836. 12r. 14) *Ifjabbik Robinson*, Campe ut. ford. Uzdi Péter. Pest, 1836. 8r. 15) *Anacreon' Dalai* Taubnerrel. Pest, 1839. 16r. 16) *Magyar Nyelvtan*. 2 füzet. Pest, 1840. 12r. 17) *Magyar-német Olvasótár*. 2 füzet. Pest, 1840. 12r. 18) *Nemzeti Képes abc*. Pest, 1842. n8r. 19) *Dalhon*. 4 füzet. Pest, 1839—44. 12r. 20) *Az állatország* fölosztva alkotása szerint, b. Cuvier György után. Első kötet. Buda, 1841. n8r. 21) *Éj és korány*, regény Bulwer ut. 3 kötet Pest, 1843. Ezeken kívül folyóiratokban megjelent számos tudományos czikkelyei még gyűjtetlenek; 's Cuvier' Állatorszá-gának az academia által nyomtatás végett elfogadott második kötete, 's némelly kézikönyvei, kéziratban hevernek.

70) KIS JÁNOS,

történettudomány-osztályi rendes tag.

Született Szent-Andráson, Sopron vmegyében, 1770. sept. 22.; iskoláit Sopronban végezte, hol 1790-ben Németh Lászlóval együtt a' magyar társaságnak alkotója lett. 1791—3-ig a' göttingai és jénai egyetemekben magát a' felső tudományokban kiképezvén, 's haza térvén, legott a' győri evang. convent által igazgató-tanárrá választatott, 1796. nagybaráti, 1799-ben kővágóörsi, 1802-ben nemesdömöki, 1808-ban soproni pred. lett, 's ez utóbbi hivatalát mind haláláig viselte. E' mellett 1810 óta a' dunántuli ev. superintendenciá' főjegyzője, 1812-ben superintendens; 1817-ben a' jénai egyetemtől a' hittudományban tanárrá neveztetett, 1822-ben bérmentesen magyar nemességre emeltetvén, azóta több megyékben táblabíróssággal tiszteltetett meg, 1830-ban az academia' igazgatósága által a' történettud. osztályban rendes taggá választatott, a' superintendenciá' folyamodására 1840-ben kir. tanácsosi czímmel, végre 1842. a' Kisfaludy-Társaság' tagságával díszesítettet. Minden munkáit itt elősorolni felette hosszas volna. A' külön megjelentek hetvenhat darabot tesznek, 's húsznál több honi és külföldi folyóirat és gyűjtemény őrzi számtalan nagyobb és apróbb dolgozásait. A' nevezetesebbek a' következők: 1) *Hercules' választása*, alleg. költemény Lowth után. Bécs, 1791. 2) *A' világ' közönséges historiájának*, melyet gr. Gvadányi József kezdett kiadni, VII. és VIII. kötete. Pozsony, 1805—9. 3) *A' magyar nyelvnek mostani állapotjáról*, kimíveltethetése' módjairól 's eszközeiről. Megjutalm. felelet. Pest, 1806. 4) *Versei*. 3 köt. Pest, 1814, 15. 5) *A' falusi élet*, Delille ut. Sopron, 1825. 6) *Iphigenia Taurisban*, drama Goethétől. Buda, 1833. 7) *Blair Hugo' Aesthetikai és Rhetoricai Leczkéi*. 2 köt. Buda, 1838. A' classica literatura- és philológiához tartozólag: 8) *Juvenalis' Satirái*. Pest, 1825. 9) *Persius Flaccus' Satirái*. Sopron, 1829. 10) *Socrates' nevezetességei*, Xenophonból. Kassa, 1831. 11) *Horatius' levelei*. Buda, 1833. 12) *Terentius' két vígjátéka*; Az androsi leány, és A' herélt, (Minerva, 1828 és 1831.). 13) *Eutropius: A' romai történetek*²

veleje. (Minerva, 1832). 14) *Cicero' válogatott Levelei.* (Minerva, 1835). 15) *Longinus: A' fenségesről.* 16) *Anaximenes' Rhetoricája,* és 17) *Aristoteles' Rhetoricája* három könyvben (a' Kisfaludy-Társaság' Szeptani Remekírói közt, 1846). 18) *Görög és romai Mythologia,* Damm ut. Pozsony, 1805. 19) *A' régi görögök' erköléseinek és szokásainak v. vallásbeli,* polgári, hadi és házi rendtartásainak leírása Eschenburg szerint. Pozsony, 1809. 20) *Polycletus' Utazása,* vagy *Romai Levelek,* de-Thais után, 2 köt. (megjel. a' Minerva' 1826—35-ki folyamaiban). — Érdekesb gyűjteményes munkái: 21) *Zsebbevaló Könyv* azoknak, kik az olvasásban hasznos gyönyörködtetést keresnek. 2 folyam. Pozsony, 1797. 99. 22) *Gyermekek és ifjak' bibliothecája.* 2 rész, Pest, 1805. 23) *Nemzeteket és országokat esmertető gyűjtemény.* 2 köt. Pest, 1808—9. 24) *Ifjúság' barátja.* 2 köt. Pest, 1816. 25) *Nevezetes Utazások' Tárháza.* 8 kötet. Pest, 1816—19. 26) *Heliconi Kedvtöltés.* 4 kötet. Pest, 1819—20. 27) *Klio.* Győr, 1825. 28) *Soproni Estvék.* 5 kötet. Sopron, 1839—44. (Ezeknek 3. és 4. kötetében *Ovid' elváltozásai*). Ezeket követték 29) *Emlékezései életéből.* I. II. közlemény. Sopron, 1845—6.; 's már halála után, mely 1846. február' 19-kén ragadta ki a' folyvást munkás aggastyánt az élők közül, jelentek meg a' „Nemzeti Könyvtárban.“ 30) *Kis János' Poetai Munkái.* Pest, 1847. 4r. Hátra hagyott munkái közül, az *Emlékezések' III-d. közleményén* kívül említendő 31) *Suetonius Tranquillus' Munkái.* A' folyóiratok és idegen gyűjtemények, melyekben számtalan hasznos, tanulságos és becses dolgozásai állanak, a' következők: *Mindenes Gyűjtemény,* *Hadi Történetek,* *M. Mercurius,* *Haz. Tudósítások,* *Erdélyi Museum,* *Tudom. Gyűjtemény,* *Széplít. Ajánd. és Koszorú,* *Aurora,* *Hebe,* *Felső-Magy. Minerva,* *Musarion,* *Sas,* *M. tud. társ. Évkönyvei,* *Tudománytár,* *Athaeneum,* *Figyelmező,* *Kisfaludy-Társaság' Évlapjai,* ennek *Hellen Könyvtára* és *Szeptani Remekírói*; idegen nyelvűek közül *Schedius' Literarischer Anzeigerje,* az *ágostai Allg. Zeitung' első évei,* az *Oesterr. Annalen d. Literatur.* Külön megjelent jeles *egyházi beszédei* között egy pár német nyelven íratott.

71) VÁSÁRHELYI PÁL,

mathematicai osztályi rend. tag.

Született Szepes-Olasziban, 1795-ben; iskoláit Miskolczon, Eperjesen, a' mérnöki folyamat Pesten végezte. Mérnöki oklevelet nyervén, 1819-ben a' Körös' vize melletti előmunkálatoknál, utóbb mint operans, majd mint igazgató mérnök a dunaabroszolásnál volt foglalatoss, 1833-ban az Aldunához igazg. mérnökül rendeltetvén, Angliába utazott, hogy a' nevezeteseb angol és irlandi kőutakkal megismerkedjék; 's 1834. tavaszán, tíz ifju mérnököt vivén magával tapasztalási kiképezésök végett, Orsovánál a' Széchenyi-kőút' építéséhez hozzá is fogott; egyszersmind pedig a' folyam' akkori csekély állását használni kívánván, 's rendelést kapván a' vízből kiálló sziklák' lőporrali repesztésére, Szirinyánál csatornautat tört a' Duna' sziklái között, mellyen most már gőzhajók járnak. A' vaskapui sziklák' repesztése körül az eredmény nem volt ilyen kedvező. Az aldunai munkálatok befejeztetvén, 1837-ben valóságos kir. hajózási mérnök, 's egyszersmind helyettes felügyelő lett; már ekkor foglalkodott a' Tisza' fölmérésével 's abroszolásával; 1831-ben az academia' lev. tagjául választatott, 1838-ban pedig az igazgatóság által rendes taggá neveztetett. Következett 1841-ben hajózási felügyelőül kineveztetése; 1845-ben megjárta a' Tiszát egész hosszában, megkészté a' víz-szabályozási és hajózási terveket; 1846. januárban a' tiszaszabályozó társulat által e' munkához igazgató mérnökül választatott, de mielőtt a' hely' színén munkálkodását megindíthatta, april' 8. hirtelen kimúlt. Írásai: 1) *Introductio in praxim triangulationis*. Buda, 1827. 2) *Auflösung einiger wichtigen Aufgaben als Beitrag zum geometrischen Trianguliren*. Buda, 1827. 3) *Mathematicai találmány* (Tud. Gyűjt. 1829. IV.). 4) *Bírálata* Vargha Jánosnak Gerstner utáni két értekezésének terhszerekről. (U. ott 1830. IX.). 5) *Traján' művei az Aldunán* (Athenaeum, 1838.). 6) *A' budapesti állóhid' tárgyában* (U. ott.) 7) *Néhány figyelmeztető szó a' vaskapui ügyben*. (U. ott.) 8) *Bírálata Beszédes' országos csatornájának* (Figyelmező, 1839). 9) *Felvilágosítások az Alföldi Levelekben támasztott*

némelly kérdésekre (U. ott). 10) *A' Berettyó' hajózhatóvá tételéről*, székfoglaló (Évkönyvek, V. köt.). 11) *A' sebességek' fokozatáról folyó vizeknél* (U. ott, VI. köt.). 12) *Egy dunatiszai csatorna' mi módon eszközölhetéséről*, és 13) *Vasutak és csatornákról*, mindkettő az academiában olvasva, eddig KI. Ezekon kívül még néhány ellenbirálaticzik a' Figyelmezőben.

72) JANKOWICH MIKLÓS,

történettudomány-osztályi tisz. tag.

Született Pesten, 1773. hol iskoláit végezte. A' kir. udvari kamaránál szolgálván titoknokká lett: honnan a' tudományok' kedvéért visszavonulván, egyedül ezeknek élt. Korán, még legkedvesb tanítója Cornides' behatása alatt, kezdé a' magyar régiségek' s irodalmi maradványok' gyűjtését, 's folytatta azt halálaig, melly 1846. april. 18. következett be. A' nyelvhez tartozó írásai: 1) *Magyar szónemzés* ötven példákban. Pest, 1812. 2) *Haller János' buzgósága a' magyar nyelv körül a' XVII. században* (Tud. Gyűjt. 1828. V.). 3) *Levelek a' m. nyelv' divatjáról* I. Ferdinánd alatt (Tud. Gy. 1830. XII). 4) *Magyar nyelv Rudolf alatt* (Tud. Gy. 1831. XII). Az irodalomtörténethez valók: 5) *Bevezetés a' classicus szerzők' esméretebe* (Szentgyörgyi Gellérd' Sallustja előtt. Budán, 1811). 6) *Hazánknak m. nyelven feljegyzett történeteiről* (Tud. Gy. 1817. I.). 7) *Magyarországban volt socinianus eklézsiákról 's 1588-ki disputációról*. (Tud. Gy. 1829. I.) 8) *Magyarok' története' német íróiról* (Tud. Gy. 1829. XI.). 9) *Kalendáriumok Magyarországon* (Tud. Gy. 1829. XII). 10) *Könyvizsgálat II. Maximilian alatt* (Tud. Gy. 1833. IV.). Történeti értekezések: 11) *A' magyarok hibásan neveztetnek die Magyaren* (Tud. Gy. 1820. III.). 12) *Gróf Sztáray Mihály Hora' támadásakor* (Tud. Gy. 1821. II.). 13) *A' magyar koronához tartozó birodalmaknak függésök*. (Tud. Gy. 1821. IX.). 14) *Az arany bulláról* Fejér György ellen (Tud. Gy. 1828. V.). 15) *Érdem és bűn Szigetvár' védelmében* (Tud. Gy. 1829. I.). 16) *A' magyar és török birodalom' terjedése Mátyás alatt*. (Tud. Gy. 1829. IX.). 17) *Werböczy' halála* (U. ott,

X.). 18) *Besse János' tudósításai*. Pest, 1829, 30. 19) *A' veteristákról* (Tud. Gy. 1833. II.). 20) *Pályairat az idegen gyarmatok' befolyásáról a' m. nemzetre* (1843. KI. a' m. tudós társaság' levéltárában). *Régiségtniak*: 21) *Bocskai István' szerencsés pénteknapjait hirtelő kolozsvári kőírásról* (Tud. Gy. 1818. I.). 22) *Zápolya Imre és István' hamvai* (Tud. Gy. 1818. IX.). 23) *Báthory Zsigmond' medvigleja* (Tud. Gy. 1819. X.) 24) *Berzeviczy Albert' Jegyzetei hazánkat illető, külföldön találtató jelességekről* (Tud. Gy. 1820. VI.). 25) *A' villogó drágakövek eleinknél* (Tud. Gy. 1821. VII.). 26) *Krumpér, czukortermesztés és selyemtenyészés' legrégibb nyoma Magyarországon* (Tud. Gy. 1822. XI.). 27) *Budai várban talált régi sárbolt* (Tud. Gy. 1827. II.). 28) *Venczel király' pénzeiről* (U. ott, VII.). 29) *Nógrád' Hársashegyéről' s esmeretlen aranyműves lakosairól* (Tud. Gy. 1828. I.). 30) *Brandeburgi Katalin' emlékkönyve* (Tud. Gy. 1830. IX.). 31) *Várhelyt találtató hajdani kőpadolatról* (Minerva, 1825. IV.). 32) *Bocskai' valóságos koronájáról* (Minerva, 1828. II.) 33) *Egyedi Ibrók* (M. tud. társ. Évkönyvei, I.). 34) *Egy magyar hősnek újdonna felfedezett tetteimeiről' s öltözetének ékességeiről* (U. ott, II.). *Vegyesek*: 35) *Lehet-e technológiát bizonyos systemában előadni?* (Tud. Gy. 1820. III.). 36) *Magyarország' különös természetű vizeiről* (Minerva, 1829. I.). 37) *Sóvári sókut' első feltűnése* (Tud. Gy. 1831. VII.). *Legnevezetesh munkája* 38) *a' Magyar Könyvtár, a' magyar irodalom' három századbéli (1533—1833) jeleneteit betűrendben előterjesztő könyvészet, melly még ez évben megyen sajtó alá. — Jeles régiség-gyűjteménye, melly utóbb a' nemzeti museum' számára vétetett meg az ország által, leírva találtatik a' Tud. Gyűjtemény' 1817-ki folyama' XI. kötetében, Hormayr és Mednyánszky' zsebkönyvekben, egy külön megjelent lajstromban*: 39) *Magyar hajdankor' emlékeinek gyűjteménye*. Pest, 1830. s Graeffernek austriai encyclopaediája' III. kötetében.

73) SÁRVÁRI PÁL,

philosophiai-osztályi levelező tag.

Született oct. 3. 1765. Piskolton, Bihar vmegyében, hol atyja ref. pred. volt. Tanulmányait 1773—1785. Pa-

takon, Dadán, Hajdu-Böszörményben és Debreczenben végezvén, 's nevelőséget vállalván, növendékeit Késmárcra kísérté, hol velök két évet töltött, visszatért Debreczenbe, 's itt 1792-ig mint iskolatanító oktatott. Ekkor külföldre küldetvén, Göttingában harmadfél évig mulatott a' math., természeti és bölcsészeti tudományokban a' legjelesb tanítókat hallva; és 1795-ben bölcsészettanárrá avattatván, betutazta éjszaki Németországot, Angliát és Belgiumot, honnan azon év' novembereben Debreczenbe visszatérvén a' neki szánva volt mathesisi és természettani tanszéket mint rendes, a' bölcsészeti mint helyettes oktató elfoglalta. Munkái: 1) *Commentatio de sumis cognitionis humanae principiiis*. Götting. 1795. 4r. 2) *Moralis philosophia* (magyar nyelven). Pest, 1802. 3) *Filozofusi Ethica*. N. Várad, 1804. 4) *A' rajzolás' mesterségének kezdete*. 2 darab Debreczen, 1804, 4r. Ezekon kívül vannak némelly *halotti beszédei*, a' debreczeni naptár 1819 óta, 's több rendbeli academiai dolgozatok, miután 1832-ben lev. tagul elválasztatott. Tanszékét 1839-ben hagyta el, 's nyugpénzt huzott mind halálaig, melly 1846. december' 19. érte utól.

D. Schedel Ferencz.

VI.

A' M. T. T. EDDIG ELHÚNYT TAGJAINAK

időrendű sora.

1830. 1. Kisfaludy Károly rt. † nov. 21. 1831. 2. Köteles Sámuel rt. maj. 17. 3. Kazinczy Ferencz rt. aug. 22. 4. Tittel Pál rt. aug. 26. 5. Gr. Teleki Ferencz tt. dec. 16. 1832. 6. Kresznerics Ferencz tt. jan. 18. 7. Imre János rt. maj. 12. 8. B. Zach Ferencz külf. lt. sept. 3. 1833. 9. Simai Kristóf lt. jul. 14. 10. Görög Demeter tt. sept. 7. 1834. 11. Kovács János tt. apr. 12. 12. B. Berzeviczy Vincze tt. apr. 15. 13. Végh István ig. t. sept. 30.	1835. 14. Horváth János tt. január 16. 15. Horváth Elek lt. jan. 20. 16. B. Humbolt Vilmos külföld. lt. apr. 8. 17. Forgó György lt. jul. 17. 18. Georch Illés tt. jul. 31. 19. Klaproth Gyula külf. lt. aug. 27. 20. G. Kornis Mihály ig. t. nov. 27. 1836. 21. B. Férussac Endre lt. jan. 21. 22. Ercsey Dániel lt. febr. 23. 23. Berzsenyi Dániel rt. febr. 24. 24. Petrovics Frid. rt. apr. 12. 1838. 25. Gelei József lt. mart. 1. 26. Schuster János rt. maj. 19. 27. Perger János rt. maj. 2. 28. B. Szepesy Ignác tt. jul. 16. 29. G. Illésházy István ig. t. jul. 30.

30. Kölcsey Fer. rt. aug. 24.	53. Vass László tt. mart. 24.
31. Nyiry István rt. aug. 27.
1839.	54. Csoma (Körösi) Sándor
lt. apr. 11.
32. B. Prónay Sándor ig. t.
febr. 5.	55. Kolossváry Sándor ig. 's
tt. dec. 7.
1843.
33. Horváth Endre rt. mart. 7.	56. Gr. Dessewffy József ig.
és tt. maj. 1.
34. Goroye László lt. mart.
11.	57. B. Lakos János tt. jun.
28.
1844.
35. Angyalffy Mátyás lt. mart.
17.	58. Hegedűs Sámuel lt. apr.
29.
36. Guzmics Izidor tt. sept. 1.	59. B. Mednyánszky Alajos
ig. 's tt. junius 17.
37. Buczy Emil lt. oct. 28.	60. Tessedik Ferencz lt. jun.
17.
38. Fessler Ignác, külf. lt.
dec. 15.	61. Gegő Elek lt. oct. 9.
39. Tanárky Sándor, rt. dec.
29.
1840.	62. Kisfaludy Sándor tt. oct.
28.
40. Gombos Imre tt. jan. 12.	63. Filinger Leopold lt. de-
cemb. 6.
1845.
41. Thaisz András lt. jul. 9.	64. Döme Károly tt. máj.
22.
42. Márton József lt. jul.
26.	65. Hoblik Márton lt. máj.
26.
43. Baricz György lt. dec.
27.
1841.	66. Gévay Antal lt. jun. 9.
44. Csató Pál lt. febr. 15.	67. Horváth Zsigmond lt.
oct. 17.
1846.
45. Hoffner József lt. febr.
16.	68. Gr. Csáky Károly ig. t.
46. Péchy Imre ig. t. apr. 20.	69. Vajda Péter lt. febr. 10.
47. Kossovich Károly rt. jun.
19.	70. Kis János rt. febr. 19.
48. Budai Ézsajas tt. jul. 14.	71. Vásárhelyi Pál rt. apr. 8.
49. Magda Pál lt. jul. 23.
1842.	72. Jankowich Miklós tt. apr.
18.
50. Farkas (Bölöni) Sándor
lt. febr. 2.	73. Sárvári Pál lt. dec. 19.
51. Gr. Dessewffy Aurel lt.
febr. 9.	
52. Kassai József lt. mart.
15.	

VII.

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG'

tiszteleti, rendes és lev. tagjai' sora földirati rendben.

I. Magyarország.

<i>Arad.</i>	Ferenczy István lt. Rima-
Fábián Gábor rt. Aradon.	szombatban.
<i>Békes.</i>	<i>G y ő r.</i>
Bloch Móricz lt. Szarvason.	Győr.
<i>Bihar.</i>	Csatskó Imre lt.
Debreczen.	Deáki Zsigmond lt.
Balásházy János rt.	Kovács Pál lt.
Péczely József rt.	<i>Heves.</i>
Csécsi Imre lt.	Pyrker László tt. Eger.
Kerekes Ferencz lt.	Udvardy János lt. Eger.
Lugossy József lt.	<i>Hont.</i>
Vecsei József lt.	Horváth József rt. Báton.
<i>Borsod.</i>	<i>Komárom.</i>
Szemere Bertalan lt. Vatán.	Hetényi János rt. Ekelen.
<i>Csongrád.</i>	Gáty István lt. Tatán.
Horváth Cyrill rt. Szegeden.	Nagy Márton lt. Tatán.
Kiss Bálint lt. Szentesen.	<i>Krassó.</i>
<i>Esztergam.</i>	Fülepp József lt. Oraviczán.
Hg. Kopácsy József tt. Esz-	Szentkirályi Zsigmond lt.
tergam.	Moldovabányán.
<i>Fejér.</i>	<i>Marmaros.</i>
Nagy Károly rt. Bicskén.	Dóhovies Vazul lt. Szigeten.
<i>Gömör.</i>	<i>Nógrád.</i>
G. Andrásy György tt. Hosz-	Pulszky F. tt. Szécsényben,
szuréten.	Kubínyi Fer. lt. Losonczon.

Szabó István lt. Pilisen.

P e s t.

Buda.

Czech János rt.

Döbrentei Gábor rt.

Gaal József lt.

Jakab István lt.

Kiss Ferencz lt.

Korponay János.

Lassu István lt.

Peregriny Elek lt.

Podhradczy József lt.

Pest.

Tiszteleti tagok.

Bene Ferencz.

B. Eötvös József.

Fáy András.

G. Károlyi György.

Kubinyi Ágoston.

Ragályi Tamás.

Schedius Lajos.

Stáhly Ignác.

G. Széchenyi István.

G. Teleki László.

Rendes tagok.

Bajza József.

Balogh Pál.

Bugát Pál.

Czuczor Gergely.

Fogarasi János.

Frivaldszky Imre.

Gebhardt Ferencz.

Győry Sándor.

Jerney János.

Kállay Ferencz.

Kiss Károly.

Luczenbacher János.

Schedel Ferencz tit.

Szalay László.

Szilasy János.

Szontagh Gusztáv.

Sztrokay Antal.

Szemere Pál.

Vállas Antal.

Vörösmarty Mihály.

Zsoldos Ignác.

Helmeczy Mihály pénztárnok.

Levelező tagok.

Antal Mihály.

Balla Károly.

Barabás Miklós.

Bártfay László.

G. Benyóvszky Zsigmond.

Bertha Sándor.

Császár Ferencz.

G. Dessewffy Emil.

Erdélyi János.

Fényes Elek.

Fest Vilmos.

Flór Ferencz.

Frankenburg Adolf.

Garay János.

De Gérandó Ágost.

Gorbve István.

Henszlmann Imre.

Kacs Kovics Lajos.

Karácson Mihály.

Kovács Mihály.

Kuthy Lajos.

Lukács Móricz.

Mátray Gábor.

Nagy Ignác.

Nendtvich Károly.

Petrichevich Horváth Lázár.

Pólya József.
 Schoepf Ágoston.
 Széchy Ágoston.
 Székács József.
 Szenvey József.
 Szigligeti Edvárd.
 Tasner Antal.
 Tóth Lőrincz.
 Török János.
 Török József.
 Trefort Ágoston.
 Waltherr László.
 Wargha István.
 Zsivora György.

Purgstaller János lt. Vácson.
 Vachott Sándor lt. Sápon.
 Warga János lt. N.-Körösön.

P o z s o n y.

Pozsony.
 Szlemenics Pál rt.
 Gyurikovics György lt.

Somogy.
 Csorba József lt. Kaposvárt.

Sopron.
 Árvay Gergely lt. Csornán.
 Szenczy Imre lt. Csornán.

Szepes.
 Fabriczy Sámuel lt. Lőcsén.
 Hunfalvi Pál lt. Késmárkon.

Temes.
 Lonovics József tt. Temesvárt.
Tolna.

Beszédes József lt. } Duna-
 Egyed Antal lt. } Földvárt.

Torontál.
 Bárány Ágoston lt. N.-Becs-
 kerek.

Vas.
 Szombathely.
 Bitnicz Lajos rt.
 Nagy János rt.
 Edvi Illés Pál lt. Nemes-Dö-
 mölkön.

Klauzál Imre lt. Rohonczon.
Veszprém.
 Szalay Imre tt. Veszprém.
 Stettner György rt. Pápán.
 Tarczy Lajos rt. Pápán.
 Beély Fidél lt. Bakonybél-
 ben.

Zágráb.
 Pauler Tivador lt. Zágrábban.
Zala.

Deák Ferencz tt. Kehidán.
 Bresztyenszky Adalbert lt.
 Tihanyban.
 Krajner Imre lt. Keszthelyt.

Zemplén.
 Somossy János lt. Sáros-Pa-
 takon.

II. *E r d é l y.*
 Kolosvár.
 Gr. Teleki József elnök.
 Brassai Sámuel lt.
 B. Kemény Zsigmond lt.
 Kovács István lt.
 Kríza János lt.
 Méhes Sámuel lt.
 Szilágyi Ferencz lt.
 G. Teleki Domokos lt.
 Tunyogi Csapó József lt.

B. Jósika Miklós tt. Szurdo-
kon.

G. Kemény József tt. Geren-
den.

B. Wesselényi Miklós tt. Zsi-
bón.

Szász Károly rt. N.-Enyeden.

Bolyai Farkas lt. M.-Vásár-
hely.

Herepei Károly lt. N.-Enye-
den.

Péterfi Károly lt. Tordason.

III. Csehország.

Palacky Ferencz lt. Prágában.

IV. Austria.

Bécs.

Horváth Mihály rt.

Jászay Pál rt.

Deáki Fülöp Sámuel lt.

Gondol Dániel lt.

B. Hammer-Purgstall József
lt.

Bacsányi János lt. Linczbén.

V. Gácsország.

Kribel János lt. Brzezánban.

VI. Moldva.

Viola József lt. Jászvásárt.

VII. Baden.

Mittermaier Károly lt. Hei-
delbergben.

VIII. Szász-Weimár.

Schueler Gusztáv lt. Jénában.

IX. Poroszország.

Schelling Fridrik lt. Berlin-
ben.

Pertz Henrik Fridrik lt. u. ott.

Reguly Antal lt. u. ott.

X. Franciaország.

Beudant F. S. lt. Párizsban.

Dussieux Lajos lt.

Mandl Lajos lt. Párisban.

XI. Anglia.

Bowring János lt. { London-

Brigt Richard lt. { ban.

Babbage Károly lt. Cambrid-
geben.

XII. Olaszország.

Markó Károly lt. Pisában.

Mészáros Lázár lt. Lodiban.

Mezzofante József lt. Romá-
ban.

Taubner Károly lt. Milanó-
ban.

XIII. Oroszország.

Baer Károly lt. Péterváratt.

Fraehn Keresztély lt. u. ott.

XIV. America.

Du Ponceau Péter lt. Phila-
delphiában.

VIII.

A' M. T. T. SZEMÉLYZETÉNEK SZÁMA.

Igazgatóság és tisztviseletőség.

Tagok.

Elnökség és igazgató tanács (köztök 8 tiszt. tag) 24	Tiszteleti tag	21
Titoknok és tisztviseletőség (köztök 2 rend. és 2. lt.) 8	Rendes tag	38
	Helybeli levelező tag	42
	Vidéki	60
	Külföldi	18
		<hr/>
		179

Cselédség 3

Ürességek.

Igazgatói hely	1
Tiszteleti tagság	3
Rendestagi hely a' philosophiai osztályban	1
„ „ „ történettud.	1
„ „ „ mathematicai	2
„ „ „ természettud.	1
Könyvtárnoki 's pénzügyűjtemény-őri hely.	

N É V M U T A T Ó

Betűrendben.

Andrásy György gr.	10. 25	Deáki Zsigmond	16
Antal Mihály	14	Dessewffy Emil gr.	26
Árvay Gergely	16	Dóhovich Vazul	19
Babbage Károly	24	Döbrentei Gabor	18. 31
Bacsányi János	16	Dussieux Lajos	22
Baer Károly	31	Eggenberger József	32
Bajza József	20	Egyed Antal	16
Balásházy János	29	Eötvös József b.	20
Balla Károly	30	Erdélyi János	15
Balogh Pál	14	Fabián Gábor	14
Barabás Miklós	14	Fabriczy Sámuel	27
Bárany Ágoston	22	Fáy András	11. 13
Bartal György	10	Fekete Sámuel	32
Bártfay László	21. 32	Fényes Elek	21
Batthyány Fülöp hg.	10	Ferenczy István	16
Beely Fidél	19	Fest Vilmos	23
Bene Ferencz	28	Flór Ferencz	29
Benyóvszky Zsigmond gr.	27	Fogarasi János	26. 31
Bertha Sándor	26. 32	Fraehn Keresztély	22
Beszédes József	23	Frankenburg Adolf	15
Beudant F. S.	31	Frivaldszky Imre	29
Bitnicz Lajos	23	Fülepp József	30
Bloch Móricz	16	Fülöp Sámuel	16
Bolyai Farkas	23	Gaal József	15
Bowring János	17	Garay János	15
Brassai Sámuel	24	Gáty István	24
Bresztyenszky Adalbert	24	Gebhardt Ferencz	28
Bright Richard	31	Gérando (de) Ágost	22
Bugát Pál	28	Gondol Dániel	16
Császár Ferencz	26	Gorove István	22
Csatskó Imre	19	Győry Sándor	23
Csécsi Imre	30	Gyurikovics György	22
Csorba József	30	Hammer-Purgstall József b.	22
Czech János	20	Helmechzy Mihály	32
Cziráky Antal gr.	11	Henszlmann Imre	21
Czuczor Gergely	14. 31	Herepei Károly	19
Deák Ferencz	25	Hetényi János	18

Horváth Cyrill	18	Nádasdi Ferencz gr.	11
Horváth József	29	Nagy Ignác	15
Horváth Mihály	21	Nagy János	14
Hunfalvi Pál	16	Nagy Károly	23
Illés Pál	19	Nagy Márton	19
Jakab István	15	Nagy Pál	11
Jászay Pál	14	Nendtvich Károly	29
Jerney János	20	Palacky Ferencz	23
Jósika Miklós b.	11. 13	Pauler Tivador	27
JÓZSEF főherczeg	9	Péczy József	21
Kacs Kovics Lajos	29	Peregriny Elek	18
Kállay Ferencz	18	Perényi Zsigmond b.	11
Karácson Mihály	21	Pertz Henrik Fridrik	23
Károlyi György gr.	11. 25	Péterfi Károly	19
Keglevich Gábor gr.	11	Petrichevich Horváth Lázár	15
Kemény József gr.	20	Podhradczky József	21
Kemény Zsigmond b.	16	Pólya József	29
Kerekes Ferencz	24	Ponceau (du) Péter	17
Kiss Bálint	22	Prónay Albert b.	11
Kiss Ferencz	21	Pulszky Ferencz	20
Kiss Károly	24	Purgstaller József	19
Klauzál Imre	30	Pyrker László	13
Kopácsy József hg. pr.	20	Ragályi Tamás	25
Korponay János	24	Reguly Antal	17
Kovács István	22	Reviczky Ádám gr.	12
Kovács Mihály	29	Ring Adorján	32
Kovács Pál	16	Schedel Ferencz	13
Krajner Imre	27	Schedius Lajos	12. 17
Kriebel János	22	Schelling Fridrik	19
Kríza János	16	Schoepf Ágost	29
Kubínyi Ágoston	28	Schueler Gusztáv	31
Kubínyi Ferencz	30	Somossy János	17
Kuthy Lajos	15	Somsich Pongrácz	12
Lassu István	21	Stáhly Ignác	28
Lonovics József	25	Stettner György	25
Luczenbacher Ján.	20	Szabó István	17
Lugossy József	16	Szalay Imre	17
Lukács Móricz	26	Szalay László	25. 31
Mailáth György	11	Szász Károly	26
Mandl Lajos	31	Széchenyi Ist. gr.	10. 12. 25
Markó Károly	16	Széchy Ágoston	18
Mátray Gábor	15	Szegedy Ferencz	12
Méhes Sámuel	30	Székács József	15
Mészáros Lázár	24	Szemere Bertalan	27
Mezzofante József	17	Szemere Pál	14
Mittermaier Károly	27	Szenczy Imre	17

szajjövén 1834-ben, számos eredeti és fordított munkái által csakhamar ismeretessé lett. Részt vett több folyóiratok szerkesztésében, különösen az Athenaeum, Nemzeti Almanach és Világében, 's 1837-ben az academia által, 1840-ben a' Kisfaludy-Társaság által taggá, 1842-ben a' természettudományi egyesület' jegyzőjévé választatott, a' pesti ev. gymnasiumban mint helyettes tanár tanítószkodott, míg 1843-ban Szarvasra a' philosophiai tanszékre hivaték meg, mellyen megkülönböztetéssel működött. A' halál a' legszebb pályá' közepén, február' 10. 1846. érte utól. Számos írásai a' következők: 1) *Garasos Tár*, 1833. 4r. 2) *A' tanácsadó orvos*, mint hív barát, D. Voigt szerint Padavértei. Lipcse, 1834. 8r. 3) *A' legszebb leány*, tréfás elbeszélések, Pest, 1834. 8r. 4) *A' nap' szakaszai*. Pest, 1834. 5) *A' tapasztalt méhészgazda*, ford. Uzdi Péter. Kassa, 1835. 8r. 6) *Telemachthistoria* gyermekek' számára, Raff után készült második magyarítás. Kassa, 1835. 7) *A' férjúság*, oktatás mint kell a' hímerőt vagyis férfiúi tehetséget kifejteni, gyakorolni 's visszaszerezni. Kassa, 1835. 12r. 8) *A' szépités' mestersége*, útmutatás a' kellemetességek' megszerzésére 's kifejtésére. Kassa, 1835. 12r. 9) *Magyar Nyelvtudomány*. Kassa, 1835. 8r. 10) *Pesti Levelek*. Két füzet. Kassa és Pest, 1835—6. 8r. 11) *Joguz*, vagy a' honkere-sők, színmű öt felv. Pest, 1836. 12r. 12) *Növénytudomány*, magyar-latin fűvésznyelv és rendszerisme. Pest, 1836. 8r. 13) *Tárcsai Bende*, román 3 kötetben. Pest, 1836. 12r. 14) *Ifjabbik Robinson*, Campe ut. ford. Uzdi Péter. Pest, 1836. 8r. 15) *Anacreon' Dalai* Taubnerrel. Pest, 1839. 16r. 16) *Magyar Nyelvtan*. 2 füzet. Pest, 1840. 12r. 17) *Magyar-német Olvasótár*. 2 füzet. Pest, 1840. 12r. 18) *Nemzeti Képes abc*. Pest, 1842. n8r. 19) *Dalhon*. 4 füzet. Pest, 1839—44. 12r. 20) *Az állatország fölosztva alkotása szerint*, b. Cuvier György után. Első kötet. Buda, 1841. n8r. 21) *Éj és korány*, regény Bulwer ut. 3 kötet Pest, 1843. Ezeken kívül folyóiratokban megjelent számos tudományos czikkelyei még gyűjtetlenek; 's Cuvier' Állatországának az academia által nyomtatás végett elfogadott második kötete, 's némelly kézikönyvei, kéziratban hevernek.

70) KIS JÁNOS,

történettudomány-osztályi rendes tag.

Született Szent-Andráson, Sopron vmegyében, 1770. sept. 22.; iskoláit Sopronban végezte, hol 1790-ben Németh Lászlóval együtt a' magyar társaságnak alkotója lett. 1791—3-ig a' göttingai és jénai egyetemekben magát a' felső tudományokban kiképezvén, 's haza térvén, legott a' győri evang. convent által igazgató-tanárrá választatott, 1796. nagybaráti, 1799-ben kővágóörsi, 1802-ben nemesdömöki, 1808-ban soproni pred. lett, 's ez utóbbi hivatalát mind haláláig viselte. E' mellett 1810 óta a' dunántuli ev. superintendensia' főjegyzője, 1812-ben superintendens; 1817-ben a' jénai egyetemtől a' hittudományban tanárrá neveztetett, 1822-ben bérmentesen magyar nemességre emeltetvén, azóta több megyékben táblabíróssággal tiszteltetett meg, 1830-ban az academia' igazgatósága által a' történettud. osztályban rendes taggá választatott, a' superintendensia' folyamodására 1840-ben kir. tanácsosi czímmel, végre 1842. a' Kisfaludy-Társaság' tagságával díszesítettet. Minden munkáit itt elősorolni felette hosszas volna. A' külön megjelentek hetvenhat darabot tesznek, 's hűsznál több honi és külföldi folyóirat és gyűjtemény őrzi számtalan nagyobb és apróbb dolgozásait. A' nevezetesbek a' következők: 1) *Hercules' választása*, alleg. költemény Lowth után. Bécs, 1791. 2) *A' világ' közönséges historiájának*, melyet gr. Gvadányi József kezdett kiadni, VII. és VIII. kötete. Pozsony, 1805—9. 3) *A' magyar nyelvnek mostani állapotjáról*, kimíveltethetése' módjairól 's eszközeiről. Megjutalm. felelet. Pest, 1806. 4) *Versei*. 3 köt. Pest, 1814, 15. 5) *A' falusi élet*, Delille ut. Sopron, 1825. 6) *Iphigenia Taurisban*, drama Goethétől. Buda, 1833. 7) *Blair Hugo' Aestheticai és Rhetoricai Leczkéi*. 2 köt. Buda, 1838. A' classica literatura- és philológiához tartozólag: 8) *Juvenalis' Satirái*. Pest, 1825. 9) *Persius Flaccus' Satirái*. Sopron, 1829. 10) *Socrates' nevezetességei*, Xenophonból. Kassa, 1831. 11) *Horatius' levelei*. Buda, 1833. 12) *Terentius' két vígjátéka*; Az androsi leány, és A' herélt, (Minerva, 1828 és 1831.). 13) *Eutropius: A' romai történetek'*

veleje. (Minerva, 1832). 14) *Cicero' válogatott Levelei.* (Minerva, 1835). 15) *Longinus: A' fenségesről.* 16) *Anaximenes' Rhetoricája,* és 17) *Aristoteles' Rhetoricája* három könyvben (a' Kisfaludy-Társaság' Széptani Remekirói közt, 1846). 18) *Görög és romai Mythologia,* Damm ut. Pozsony, 1805. 19) *A' régi görögök' erkölcaseinek és szokásainak v. vallásbeli, polgári, hadi és házi rendtartásainak leírása* Eschenburg szerint. Pozsony, 1809. 20) *Polycletus' Utazása,* vagy *Romai Levelek,* de-Thais után. 2 köt. (megjel. a' Minerva' 1826—35-ki folyamaiban). — Érdekesb gyűjteményes munkái: 21) *Zsebbevaló Könyv* azoknak, kik az olvasásban hasznos gyönyörködtetést keresnek. 2 folyam. Pozsony, 1797. 99. 22) *Gyermekek és ifjak' bibliothecája.* 2 rész, Pest, 1805. 23) *Nemzeteket és országokat esmertető gyűjtemény.* 2 köt. Pest, 1808—9. 24) *Ifjúság' barátja.* 2 köt. Pest, 1816. 25) *Nevezetes Utazások' Tárháza.* 8 kötet. Pest, 1816—19. 26) *Heliconi Kedvtöltés.* 4 kötet. Pest, 1819—20. 27) *Klio.* Győr, 1825. 28) *Soproni Estvek.* 5 kötet. Sopron, 1839—44. (Ezeknek 3. és 4. kötetében *Ovid' elváltozásai*). Ezeket követték 29) *Emlékezései életéből.* I. II. közlemény. Sopron, 1845—6.; 's már halála után, mely 1846. február' 19-kén ragadta ki a' folyvást munkás aggastyánt az élők közül, jelentek meg a' „Nemzeti Könyvtárban:“ 30) *Kis János' Poetai Munkái.* Pest, 1847. 4r. Hátra hagyott munkái közül, az Emlékezések' III-d. közleményén kívül említendő 31) *Suetonius Tranquillus' Munkái.* A' folyóiratok és idegen gyűjtemények, melyekben számtalan hasznos, tanulságos és becses dolgozásai állanak, a' következők: Minden Gyűjtemény, Hadi Történetek, M. Mercurius, Haz. Tudósítások, Erdélyi Museum, Tudom. Gyűjtemény, Széplít. Ajánd. és Koszorú, Aurora, Hebe, Felső-Magy. Minerva, Musarion, Sas, M. tud. társ. Évkönyvei, Tudománytár, Athaeneum, Figyelmező, Kisfaludy-Társaság' Évlapjai, ennek Hellen Könyvtára és Széptani Remekirói; idegen nyelvűek közül Schedius' Literarischer Anzeigerje, az ágostai Allg. Zeitung' első évei, az Oesterr. Annalen d. Literatur. Külön megjelent jeles egyházi beszédei között egy pár német nyelven íratott.

71) VÁSÁRHELYI PÁL,

mathematicai osztályi rend. tag.

Született Szepes-Olasziban, 1795-ben; iskoláit Miskolczon, Eperjesen, a' mérnöki folyamot Pesten végezte. Mérnöki oklevelet nyervén, 1819-ben a' Körös' vize melletti előmunkálatoknál, utóbb mint operans, majd mint igazgató mérnök a dunaabroszolásnál volt foglaltos, 1833-ban az Aldunához igazg. mérnökül rendeltetvén, Angliába utazott, hogy a' nevezetesb angol és irlandi kőutakkal megismerkedjék; 's 1834. tavaszán, tíz ifju mérnököt vivén magával tapasztalási kiképezések végett, Orsovánál a' Széchenyi-kőút' építéséhez hozzá is fogott; egyszersmind pedig a' folyam' akkori csekély állását használni kívánván, 's rendelést kapván a' vízből kiálló sziklák' löporrali repesztésére, Szirinyánál csatornautat tört a' Duna' sziklái között, mellyen most már gőzhajók járnak. A' vaskapui sziklák' repesztése körül az eredmény nem volt ilyen kedvező. Az aldunai munkálatok befejeztetvén, 1837-ben valóságos kir. hajózási mérnök, 's egyszersmind helyettes felügyelő lett; már ekkor foglalkodott a' Tisza' fölmérésével 's abroszolásával; 1831-ben az academia' lev. tagjául választatott, 1838-ban pedig az igazgatóság által rendes taggá neveztetett. Következett 1841-ben hajózási felügyelőül kineveztetése; 1845-ben megjárta a' Tiszát egész hosszában, megkészíté a' víz-szabályozási és hajózási terveket; 1846. januárban a' tiszaszabályozó társulat által e' munkához igazgató mérnökül választatott, de mielőtt a' hely' színén munkálkodását megindíhatta, april' 8. hirtelen kimúlt. Írásai: 1) *Introductio in praxim triangulationis*. Buda, 1827. 2) *Auflösung einiger wichtigen Aufgaben als Beitrag zum geometrischen Trianguliren*. Buda, 1827. 3) *Mathematicai találmány* (Tud. Gyűjt. 1829. IV.). 4) *Bírálata Vargha Jánosnak Gerstner utáni két értekezésének terhszerekről*. (U. ott 1830. IX.). 5) *Traján' művei az Aldunán* (Athenaeum, 1838.). 6) *A' budapesti állóhid' tárgyában* (U. ott.) 7) Néhány figyelmeztető szó a' vaskapui ügyben. (U. ott.) 8) *Bírálata Beszédes' országos csatornájának* (Figyelmező, 1839.) 9) *Felvilágosítások az Alföldi Levelekben támasztott*

némelly kérdésekre (U. ott). 10) *A' Berettyó' hajózhatóvá tételéről*, székfoglaló (Évkönyvek, V. köt.). 11) *A' sebességek' fokozatáról folyó vizeknél* (U. ott, VI. köt.). 12) *Egy dunatiszai csatorna' mi módon eszközölhetéséről*, és 13) *Vasutak és csatornákról*, mindkettő az academiában olvastva, eddig KI. Ezeken kívül még néhány ellenbirálaticzikk a' Figyelmezőben.

72) JANKOWICH MIKLÓS,

történettudomány-osztályi tiszt. tag.

Született Pesten, 1773. hol iskoláit végezte. A' kir. udvari kamaránál szolgálván titoknokká lett; honnan a' tudományok' kedvéért visszavonulván, egyedül ezeknek élt. Korán, még legkedvesb tanítója Cornides' behatása alatt, kezdé a' magyar régiségek' s irodalmi maradványok' gyűjtését, 's folytatta azt halálaig, melly 1846. april. 18. következett be. A' nyelvhez tartozó írásai: 1) *Magyar szónemzés* ötven példákban. Pest, 1812. 2) *Haller János' buzgósága a' magyar nyelv körül* a' XVII. században (Tud. Gyűjt. 1828. V.). 3) *Levelek a' m. nyelv' divatjáról* I. Ferdinánd alatt (Tud. Gy. 1830. XII). 4) *Magyar nyelv Rudolf alatt* (Tud. Gy. 1831. XII). Az irodalomtörténethez valók: 5) *Bevezetés a' classicus szerzők' esmérétébe* (Szentgyörgyi Gellérd' Sallustja előtt. Budán, 1811). 6) *Hazánknak m. nyelven feljegyzett történeteiről* (Tud. Gy. 1817. I.). 7) *Magyarországban volt socinianus eklézsiákról* 's 1588-ki disputációról. (Tud. Gy. 1829. I.) 8) *Magyarok' története' német íróiról* (Tud. Gy. 1829. XI.). 9) *Kalendáriumok Magyarországbán* (Tud. Gy. 1829. XII). 10) *Könyvvizsgálat II. Maximilian alatt* (Tud. Gy. 1833. IV.). Történeti értekezések: 11) *A' magyarok hibásan nevezetnek die Magyarern* (Tud. Gy. 1820. III.). 12) *Gróf Sztáray Mihály Hora' támadásakor* (Tud. Gy. 1821. II). 13) *A' magyar koronához tartozó birodalmaknak függések.* (Tud. Gy. 1821. IX). 14) *Az arany bulláról* Fejér György ellen (Tud. Gy. 1828. V.). 15) *Érdem és bűn Szigetvár' védelmében* (Tud. Gy. 1829. I.). 16) *A' magyar és török birodalom' terjedése Mátyás alatt.* (Tud. Gy. 1829. IX.). 17) *Werböczy' halála* (U. ott,

X.). 18) *Besse János' tudósításai*. Pest, 1829, 30. 19) *A' veteristákról* (Tud. Gy. 1833. II.). 20) *Pályairat az idegen gyarmatok' befolyásáról a' m. nemzetre* (1843. KI. a' m. tudós társaság' levéltárában). *Régiségtaniak*: 21) *Bocskai István' szerencsés pénteknapjait hirdelő kolozsvári kőirásról* (Tud. Gy. 1818. I.). 22) *Zápolya Imre és István' hamvai* (Tud. Gy. 1818. IX.). 23) *Báthory Zsigmond' medaigleja* (Tud. Gy. 1819. X.) 24) *Berzeviczy Albert' Jegyzetei hazánkat illető, külföldön találtató jelességekről* (Tud. Gy. 1820. VI.). 25) *A' villogó drágakövek eleinknél* (Tud. Gy. 1821. VII.). 26) *Krumpér, czukortermesztés és selyemtenyésztes' legrégibb nyoma Magyarországon* (Tud. Gy. 1822. XI.). 27) *Budai várban talált régi sírbolt* (Tud. Gy. 1827. II.). 28) *Venczel király' pénzeiről* (U. ott, VII.). 29) *Nógrád' Hársashegyéről's esmeretlen aranyműves lakosairól* (Tud. Gy. 1828. I.). 30) *Brandeburgi Katalin' emlékkönyve* (Tud. Gy. 1830. IX.). 31) *Várhelyt találtató hajdani kőpadolatról* (Minerva, 1825. IV.). 32) *Bocskai' valóságos koronájáról* (Minerva, 1828. II.) 33). *Egyedi Ibrik* (M. tud. társ. Évkönyvei, I.). 34) *Egy magyar hősnak újdonna felfedezett tete-meiről's öltözetének ékességeiről* (U. ott, II.). Vegyesek: 35) *Lehet-e technológiát bizonyos systemában előadni?* (Tud. Gy. 1820. III.). 36) *Magyarország' különös természetű vizeiről* (Minerva, 1829. I.). 37) *Sóvári sókút' első feltűnése* (Tud. Gy. 1831. VII.). Legnevezeteseb munkája 38) *a' Magyar Könyvtár, a' magyar irodalom' három századbeli (1533—1833) jeleneteit betűrendben előterjesztő könyvészet*, melly még ez évben megyen sajtó alá. — Jeles *régiség-gyűjteménye*, melly utóbb a' nemzeti museum' számára vétetett meg az ország által, leírva találtatik a' Tud. Gyűjtemény' 1817-ki folyama' XI. kötetében, Hormayr és Mednyánszky' zsebkönyvekben, egy külön megjelent lajstromban: 39) *Magyar hajdankor' emlékeinek gyűjteménye*. Pest, 1830. 's Graeffernek austriai encyclopaediája' III. kötetében.

73) SÁRVÁRI PÁL,

philosophiai-osztályi levelező tag.

Született oct. 3. 1765. Piskolton, Bihar vmegyében, hol atyja ref. pred. volt. Tanulmányait 1773—1785. Pa-

takon, Dadán, Hajdu-Böszörményben és Debreczenben végezvén, 's nevelőséget vállalván, növendékeit Késmárcra kísérte, hol velök két évet töltött, visszatért Debreczenbe, 's itt 1792-ig mint iskolatanító oktatott. Ekkor külföldre küldetvén, Göttingában harmadfél évig mulatott a' math., természeti és bölcészeti tudományokban a' legjelesb tanítókat hallva; és 1795-ben bölcészettanárrá avattatván, beutazta éjszaki Németországot, Angliát és Belgiumot, honnan azon év' novemberében Debreczenbe visszatérvén a' neki szánva volt mathesisi és természettani tanszéket mint rendes, a' bölcészeti mint helyettes oktató elfoglalta. Munkái: 1) *Commentatio de sumis cognitionis humanae principiis*. Götting. 1795. 4r. 2) *Moralis philosophia* (magyar nyelven). Pest, 1802. 3) *Filozofusi Ethica*. N. Várad, 1804. 4) *A' rajzolás' mesterségének kezdete*. 2 darab Debreczen, 1804, 4r. Ezekon kívül vannak némelly *halotti beszédei*, a' debreczeni naptár 1819 óta, 's több rendbeli academiái dolgozatok, miután 1832-ben lev. tagul elválasztatott. Tanszékét 1839-ben hagyta el, 's nyugpénzt huzott mind halálaig, mely 1846. december' 19. érte utól.

D. Schedel Ferencz.

VI.

A' M. T. T. EDDIG ELHÚNYT TAGJAINAK

időrendű sora.

1830.	1835.
1. Kisfaludy Károly rt. †
nov. 21.	14. Horváth János tt. január?
16.
1831.	15. Horváth Elek lt. jan. 20.
2. Köteles Sámuel rt. maj.
17.	16. B. Humbolt Vilmos kül-
föld. lt. apr. 8.
3. Kazinczy Ferencz rt.
aug. 22.	17. Forgó György lt. jul. 17.
4. Tittel Pál rt. aug. 26.	18. Georch Illés tt. jul. 31.
5. Gr. Teleki Ferencz tt.
dec. 16.	19. Klaproth Gyula külf. lt.
aug. 27.
1832.	20. G. Kornis Mihály ig. t.
nov. 27.
6. Kresznerics Ferencz tt.
jan. 18.	1836.
7. Imre János rt. maj. 12.	21. B. Férussac Endre lt.
jan. 21.
8. B. Zach Ferencz külf.
lt. sept. 3.	22. Ercsey Dániel lt. febr. 23.
1833.	23. Berzsenyi Dániel rt. febr.
24.
9. Simai Kristóf lt. jul. 14.	24. Petrovics Frid. rt. apr. 12.
10. Görög Demeter tt. sept.
7.	1838.
1834.	25. Gelei József lt. mart. 1.
11. Kovács János tt. apr. 12.	26. Schuster János rt. maj. 19.
12. B. Berzeviczy Vincze tt.
apr. 15.	27. Perger János rt. maj. 2.
13. Végh István ig. t. sept.
30.	28. B. Szepesy Ignác tt. jul.
16.
	29. G. Illésházy István ig. t.
jul. 30.

30. Kölcssey Fer. rt. aug. 24. 53. Vass László tt. mart. 24.
 31. Nyiry István rt. aug. 27. 54. Csoma (Körösi) Sándor
 1839. lt. apr. 11.
 32. B. Prónay Sándor ig. t. 55. Kolossváry Sándor ig. 's
 febr. 5. tt. dec. 7.
 1843.
 33. Horváth Endre rt. mart. 7. 56. Gr. Dessewffy József ig.
 11. és tt. maj. 1.
 34. Gorove László lt. mart. 57. B. Lakos János tt. jun.
 28.
 35. Angyalffy Mátyás lt. mart. 17. 1844.
 36. Guzmics Izidor tt. sept. 1. 58. Hegedűs Sámuel lt. apr.
 29.
 37. Buczy Emil lt. oct. 28. 59. B. Mednyánszky Alajos
 ig. 's tt. junius 17.
 38. Fessler Ignác, külf. lt. 60. Tessedik Ferencz lt. jun.
 dec. 15. 17.
 39. Tanárky Sándor, rt. dec. 29. 61. Gegő Elek lt. oct. 9.
 1840. 62. Kisfaludy Sándor tt. oct.
 28.
 40. Gombos Imre tt. jan. 12. 63. Filinger Leopold lt. de-
 cemb. 6.
 41. Thaisz András lt. jul. 9. 1845.
 42. Márton József lt. jul. 26. 64. Döme Károly tt. máj.
 22.
 43. Baricz György lt. dec. 27. 65. Hoblik Márton lt. máj.
 26.
 1841. 66. Gévay Antal lt. jun. 9.
 44. Csató Pál lt. febr. 15. 67. Horváth Zsigmond lt.
 oct. 17.
 45. Hoffner József lt. febr. 16. 1846.
 46. Péchy Imre ig. t. apr. 20. 68. Gr. Csáky Károly ig. t.
 47. Kossovich Károly rt. jun. 19. 69. Vajda Péter lt. febr. 10.
 48. Budai Ézsajas tt. jul. 14. 70. Kis János rt. febr. 19.
 49. Magda Pál lt. jul. 23. 71. Vásárhelyi Pál rt. apr. 8.
 1842. 72. Jankowich Miklós tt. apr.
 18. 73. Sárvári Pál lt. dec. 19.
 50. Farkas (Bölöni) Sándor lt. febr. 2.
 51. Gr. Dessewffy Aurel lt. febr. 9.
 52. Kassai József lt. mart. 15.

VII.

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG'

tiszteleti, rendes és lev. tagjai' sora földirati rendben.

I. Magyarország.

<i>Arad.</i>	Ferenczy István lt. Rima-
Fábián Gábor rt. Aradon.	szombatban.
<i>Békes.</i>	<i>G y ő r.</i>
Bloch Móricz lt. Szarvason.	Győr.
<i>Bihar.</i>	Csatskó Imre lt.
Debreczen.	Deáki Zsigmond lt.
Balásházy János rt.	Kovács Pál lt.
Péczy József rt.	<i>Heves.</i>
Csécsi Imre lt.	Pyrker László tt. Eger.
Kerekes Ferencz lt.	Udvardy János lt. Eger.
Lugossy József lt.	<i>Hont.</i>
Vecsei József lt.	Horváth József rt. Bátor.
<i>Borsod.</i>	<i>Komárom.</i>
Szemere Bertalan lt. Vátán.	Hetényi János rt. Ekelén.
<i>Csongrád.</i>	Gáty István lt. Tatán.
Horváth Cyrill rt. Szegeden.	Nagy Márton lt. Tatán.
Kiss Bálint lt. Szentesen.	<i>Krassó.</i>
<i>Esztergam.</i>	Fülepp József lt. Oraviczán.
Hg. Kopácsy József tt. Esz-	Szentkirályi Zsigmond lt.
tergam.	Moldovabányán.
<i>Fejér.</i>	<i>Marmaros.</i>
Nagy Károly rt. Bicskén.	Dóhovies Vazul lt. Szigeten.
<i>Gömör.</i>	<i>Nógrád.</i>
G. Andrásy György tt. Hosz-	Pulszky F. tt. Szécsényben,
szuréten.	Kubinyi Fer. lt. Losonczon.

Szabó István lt. Pilisen.

P e s t.

Buda.

Czech János rt.

Döbrentei Gábor rt.

Gaal József lt.

Jakab István lt.

Kiss Ferencz lt.

Korponay János.

Lassu István lt.

Peregriny Elek lt.

Podhradczky József lt.

Pest.

Tiszteleti tagok.

Bene Ferencz.

B. Eötvös József.

Fáy András.

G. Károlyi György.

Kubínyi Agoston.

Ragályi Tamás.

Schedius Lajos.

Stáhly Ignác.

G. Széchenyi István.

G. Teleki László.

Rendes tagok.

Bajza József.

Balogh Pál.

Bugát Pál.

Czuczor Gergely.

Fogarasi János.

Frivaldszky Imre.

Gebhardt Ferencz.

Gyóry Sándor.

Jerney János.

Kállay Ferencz.

Kiss Károly.

Luczenbacher János.

Schedel Ferencz tit.

Szalay László.

Szilasy János.

Szontagh Gusztáv.

Sztrokay Antal.

Szemere Pál.

Vállas Antal.

Vörösmarty Mihály.

Zsoldos Ignác.

Helmeczy Mihály pénztárnok.

Levelező tagok.

Antal Mihály.

Balla Károly.

Barabás Miklós.

Bártfay László.

G. Benyóvszky Zsigmond.

Bertha Sándor.

Császár Ferencz.

G. Dessewffy Emil.

Erdélyi János.

Fényes Elek.

Fest Vilmos.

Flór Ferencz.

Frankenburg Adolf.

Garay János.

De Gérando Ágost.

Gorove István.

Henszlmann Imre.

Kacskovics Lajos.

Karácson Mihály.

Kovács Mihály.

Kuthy Lajos.

Lukács Móricz.

Mátray Gábor.

Nagy Ignác.

Nendtvich Károly.

Petrichevich Horváth Lázár.

Pólya József.
 Schoepf Ágoston.
 Széchy Ágoston.
 Székács József.
 Szenvey József.
 Szigligeti Edvárd.
 Tasner Antal.
 Tóth Lőrincz.
 Török János.
 Török József.
 Trefort Ágoston.
 Waltherr László.
 Wargha István.
 Zsivora György.

Purgstaller János lt. Vácson.
 Vachott Sándor lt. Sápon.
 Warga János lt. N.-Körösön.

P o z s o n y.

Pozsony.

Szlemenics Pál rt.
 Gyurikovics György lt.

Somogy.

Csorba József lt. Kaposvárt.

Sopron.

Árvay Gergely lt. Csornán.
 Szenczy Imre lt. Csornán.

Szepes.

Fabriczy Sámuel lt. Lőcsén.
 Hunfalvi Pál lt. Késmárkon.

Temes.

Lonovics József tt. Temesvárt.

Tolna.

Beszédes József lt. } Duna-
 Egyed Antal lt. } Földvárt.

Torontál.

Bárány Ágoston lt. N.-Becs-
 kerek.

Vas.

Szombathely.

Bitnicz Lajos rt.
 Nagy János rt.
 Edvi Illés Pál lt. Nemes-Dö-
 mölkon.
 Klauzál Imre lt. Rohoncson.

Veszprém.

Szalay Imre tt. Veszprém.
 Stettner György rt. Pápán.
 Tarczy Lajos rt. Pápán.
 Beély Fidél lt. Bakonybél-
 ben.

Zágráb.

Pauler Tivador lt. Zágrábban.

Zala.

Deák Ferencz tt. Kehidán.
 Bresztyenszky Adalbert lt.
 Tihanyban.

Krajner Imre lt. Keszthelyt.

Zemplén.

Somossy János lt. Sáros-Pa-
 takon.

II. E r d é l y.

Kolosvár.

Gr. Teleki József elnök.
 Brassai Sámuel lt.
 B. Kemény Zsigmond lt.
 Kovács István lt.
 Kríza János lt.
 Méhes Sámuel lt.
 Szilágyi Ferencz lt.
 G. Teleki Domokos lt.
 Tunyogi Csapó József lt.

B. Jósika Miklós tt. Szurdonkon.

G. Kemény József tt. Geren-den.

B. Wesselényi Miklós tt. Zsibón.

Szász Károly rt. N.-Enyeden.

Bolyai Farkas lt. M.-Vásárhely.

Herepei Károly lt. N.-Enyeden.

Péterfi Károly lt. Tordason.

III. Csehország.

Palacky Ferencz lt. Prágában.

IV. Austria.

Bécs.

Horváth Mihály rt.

Jászay Pál rt.

Deáki Fülöp Sámuel lt.

Gondol Dániel lt.

B. Hammer-Purgstall József lt.

Bacsányi János lt. Linczbén.

V. Gácsország.

Kribel János lt. Brzezánban.

VI. Moldva.

Viola József lt. Jászvásárt.

VII. Baden.

Mittermaier Károly lt. Heidelbergben.

VIII. Szász-Weimár.

Schueler Gusztáv lt. Jénában.

IX. Poroszország.

Schelling Fridrik lt. Berlinben.

Pertz Henrik Fridrik lt. u. ott.

Reguly Antal lt. u. ott.

X. Franciaország.

Beudant F. S. lt. Párizsban.

Dussieux Lajos lt.

Mandl Lajos lt. Párisban.

XI. Anglia.

Bowring János lt. } London-

Bright Richard lt. } ban.

Babbage Károly lt. Cambridgeben.

XII. Olaszország.

Markó Károly lt. Pisában.

Mészáros Lázár lt. Lodiban.

Mezzofante József lt. Romában.

Taubner Károly lt. Milanóban.

XIII. Oroszország.

Baer Károly lt. Pétervárat.

Fraehn Keresztély lt. u. ott.

XIV. America.

Du Ponceau Péter lt. Philadelphiában.

VIII.

A' M. T. T. SZEMÉLYZETÉNEK SZÁMA.

<i>Igazgatóság és tisztviselőség.</i>	<i>Tagok.</i>
Elnökség és igazgató tanács (köztök 8 tiszt. tag) 24	Tiszteleti tag 21
Titoknok és tisztviselőség (köztök 2 rend. és 2. lt.) 8	Rendes tag 38
	Helybeli levelező tag . 42
	Vidéki 60
	Külföldi 18
	179
Cselédség 3	

Ürességek.

Igazgatói hely	1
Tiszteleti tagság	3
Rendestagi hely a' philosophiai osztályban	1
" " " történettud.	1
" " " mathematicai	2
" " " természettud.	1
Könyvtárnoki 's pénzgyűjtemény-őri hely.	

N É V M U T A T Ó

Betűrendben.

Andrásy György gr.	10. 25	Deáki Zsigmond	16
Antal Mihály	14	Dessewffy Emil gr.	26
Árvay Gergely	16	Dóhovics Vazul	19
Babbage Károly	24	Döbrentei Gábor	18. 31
Bacsányi János	16	Dussieux Lajos	22
Baer Károly	31	Eggenberger József	32
Bajza József	20	Egyed Antal	16
Balásházy János	29	Eötvös József b.	20
Balla Károly	30	Erdélyi János	15
Balogh Pál	14	Fabián Gábor	14
Barabás Miklós	14	Fabrizzy Sámuel	27
Bárany Ágoston	22	Fáy András	11. 13
Bartal György	10	Fekete Sámuel	32
Bártfay László	21. 32	Fényes Elek	21
Batthyány Fülöp hg.	10	Ferenczy István	16
Beely Fidéi	19	Fest Vilmos	23
Bene Ferencz	28	Flór Ferencz	29
Benyóvszky Zsigmond gr.	27	Fogarasi János	26. 31
Bertha Sándor	26. 32	Fraehn Keresztély	22
Beszédes József	23	Frankenburg Adolf	15
Beudant F. S.	31	Frivaldszky Imre	29
Bitnicz Lajos	23	Fülepp József	30
Bloch Móricz	16	Fülöp Sámuel	16
Bolyai Farkas	23	Gaal József	15
Bowring János	17	Garay János	15
Brassai Sámuel	24	Gáty István	24
Bresztyenszky Adalbert	24	Gebhardt Ferencz	28
Bright Richard	31	Gérando (de) Ágost	22
Bugát Pál	28	Gondol Dániel	16
Császár Ferencz	26	Gorove István	22
Csatskó Imre	19	Győry Sándor	23
Csécsi Imre	30	Gyurikovics György	22
Csorba József	30	Hammer-Purgstall József b.	22
Czech János	20	Helmezy Mihály	32
Cziráky Antal gr.	11	Henszlmann Imre	21
Czuczor Gergely	14. 31	Herepei Károly	19
Deák Ferencz	25	Hetényi János	18

Horváth Cyrill	18	Nádasdi Ferencz gr.	11
Horváth József	29	Nagy Ignác	15
Horváth Mihály	21	Nagy János	14
Hunfalvi Pál	16	Nagy Károly	23
Illés Pál	19	Nagy Márton	19
Jakab István	15	Nagy Pál	11
Jászay Pál	14	Nendtvich Károly	29
Jerney János	20	Palacky Ferencz	23
Jósika Miklós b.	11. 13	Pauler Tivador	27
JÓZSEF főherczeg	9	Péczezy József	21
Kacskovics Lajos	29	Peregriny Elek	18
Kállay Ferencz	18	Perényi Zsigmond b.	11
Karácson Mihály	21	Pertz Henrik Fridrik	23
Károlyi György gr.	11. 25	Péterfi Károly	19
Keglevich Gábor gr.	11	Petrichevich Horváth Lázár	15
Kemény József gr.	20	Podhradczky József	21
Kemény Zsigmond b.	16	Pólya József	29
Kerekes Ferencz	24	Ponceau (du) Péter	17
Kiss Bálint	22	Prónay Albert b.	11
Kiss Ferencz	21	Pulszky Ferencz	20
Kiss Károly	24	Purgstaller József	19
Klauzál Imre	30	Pyrker László	13
Kopácsy József hg. pr.	20	Ragályi Tamás	25
Korponay János	24	Reguly Antal	17
Kovács István	22	Reviczky Ádám gr.	12
Kovács Mihály	29	Ring Adorján	32
Kovács Pál	16	Schedel Ferencz	13
Krajner Imre	27	Schedius Lajos	12. 17
Kriebel János	22	Schelling Fridrik	19
Kríza János	16	Schoepf Ágost	29
Kubínyi Ágoston	28	Schueler Gusztáv	31
Kubínyi Ferencz	30	Somossy János	17
Kuthy Lajos	15	Somsich Pongrácz	12
Lassu István	21	Stáhly Ignác	28
Lonovics József	25	Stettner György	25
Luczenbacher Ján.	20	Szabó István	17
Lugossy József	16	Szalay Imre	17
Lukács Móricz	26	Szalay László	25. 31
Mailáth György	11	Szász Károly	26
Mandl Lajos	31	Széchenyi Ist. gr.	10. 12. 25
Markó Károly	16	Széchy Ágoston	18
Mátray Gábor	15	Szegedy Ferencz	12
Méhes Sámuel	30	Székács József	15
Mészáros Lázár	24	Szemere Bertalan	27
Mezzofante József	17	Szemere Pál	14
Mittermaier Károly	27	Szenczy Imre	17

Szentkirályi Zsigmond	27	Tunyogi Csapó József	27
Szenvey József	15	Udvardy János	24
Szigligeti Edvárd	15	Ürményi Ferencz	12
Szilágyi Ferencz	22	Vachott Sándor	17
Szilasy János	18	Vághy Ferencz	12
Szlemenics Pál	26	Vállas Antal	23
Szontagh Gusztáv	18	Varga Sámuel	32
Sztrokay Antal	25	Vay Ábrám gr.	12
Tarczay Lajos	29	Vay Miklós b.	12
Tasner Antal	15	Vecsei József	19
Taubner Károly	24	Viola József	30
Teleki Domokos gr.	27	Vörösmarty Mihály	14
Teleki József gr. 10. 12.	20	Walther László	22
Teleki László gr.	25	Warga János	19
Tóth Lőrincz	26	Wargha István	18
Török János	30	Wesselényi Miklós b.	13. 25
Török József	30	Zsivora György	22
Trefort Ágoston	27	Zsoldos Ignác	26

Nyomtatás közben történt változások.

A' társaság halál által elvesztette kegyelmes *Pártfogóját*; továbbá meghalt *Klauzál Imre* lt.; 's hivatalosan bejelentetett *du Ponceau Péter* külf. lt. halála is. — *Bítnicz Lajos* rt. szombathelyi kanonokká lett; *Pulszky Ferencz* tisz. és *Szenczy Imre* lev. tt. Kisfaludy-Társaság' tagjává; *Schedel Ferencz* tit. f. engedelmet kapott a' jénai egyetemről 1842-ben nyert bölcsészettanári oklevelet elfogadhatni. — *Fényes Elek* lev. t. a' gazdasági egyesületnél viselt előadói hivatalát letette.

K É R E L E M.

A' tagok kéretnek, hogy a' czímeik és lakásaikban esztendő közben történő változásokat, valamint munkálataik' évi jegyzékét, mindenkor nagy gyűlésre közlenék a' titoknoki hivatallal.

TARTALOM.

	<i>lap.</i>
Ülések' rende 1847-re	2
Kalendárium 1847-re	3
Pártfogó	9
Elnökség	10
Igazgató tanács	—
Titoknok	13
Nyelvtudományi osztály	—
Philosophiai osztály	17
Történetirási osztály	20
Mathematicai osztály	23
Hadtudományi alosztály	24
Törvénytudományi osztály	25
Természettudományi osztály	28
Régi magyar nyelvemlékek' kiadására ügyelő	31
Magyar szótár' szerkesztősége	—
Tisztviselők	—

Hozzáadás.

I. A' m. t. t. rendszabásai	33
II. A' m. t. t. utasító határozatai	39
III. Igazgatósági jelentés a' társaság' 1844/5-ki munkálkodásairól és pénztára' mibenlétéről	61

	<i>lap.</i>
IV. Titoknoki jelentés a' társaság' 1845/6-ki munkálatairól	92
V. Életrajzok elhunyt tagokról	112
69) G. Csáky Károly ig. t.	—
70) Vajda Péter lt.	—
71) Kis János rt.	114
72) Vásárhelyi Pál rt.	116
73) Jankowich Miklós tt.	117
74) Sárvári Pál lt.	118
VI. A' m. t. t. eddig elhunyt tagjainak időrendű sora	120
VII. A' m. t. t. tagjai' sora földirati rendben	122
VIII. A' személyzet' száma és ürességek	126
Névmutató	127
Nyomtatás közben történt változások	129

B U D Á N.

A' MAGYAR KIRÁLYI EGYETEM' BETŰIVEL.
